

MAGYAR

KÖZLÖNY

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG HIVATALOS LAPJA

Budapest,

2005. június 14.,

kedd

79. szám

Ára: 1472,- Ft

TARTALOMJEGYZÉK

		Oldal
2005: XLVI. tv.	A magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény és a külföldiek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2001. évi XXXIX. törvény módosításáról.	3736
2005: XLVII. tv.	Az igazságügyi szakértői tevékenységről.	3741
2005: XLVIII. tv.	Az igazságügyi szakértő nemperes eljárásban történő kirendeléséről és ezzel összefüggésben a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosításáról.	3753
22/2005. (VI. 14.) HM-EüM e. r.	Az állami célú légiközlekedésben folytatott szakszolgálati tevékenység repülőegészségi feltételeiről.	3756
75/2005. (VI. 14.) KE h.	Politikai államtitkár felmentéséről.	3807
76/2005. (VI. 14.) KE h.	Közigazgatási államtitkár felmentéséről.	3807
77/2005. (VI. 14.) KE h.	Közigazgatási államtitkár kinevezéséről.	3807
78/2005. (VI. 14.) KE h.	Rektori megbízásokról.	3808
	A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium Heves Megyei Földművelésügyi Hivatalának hirdetménye.	3808
	Helyesbítés.	3810

II. rész JOGSZABÁLYOK

Törvények

2005. évi XLVI.

törvény

**a magyar állampolgárságról szóló
1993. évi LV. törvény és a külföldiek beutazásáról
és tartózkodásáról szóló
2001. évi XXXIX. törvény módosításáról***

Első Fejezet

*A magyar állampolgárságról szóló
1993. évi LV. törvény módosítása*

1. § A magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény (a továbbiakban: Ápt.) 4. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az (1) bekezdés b)–e) pontjában meghatározott feltételek fennállása esetén – kérelmére – kedvezményesen honosítható az a magát magyar nemzetiségűnek valló, nem magyar állampolgár, aki Magyarországon lakik és felmenője magyar állampolgár volt.”

2. § Az Ápt. 4/A. § (2) bekezdésének b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Nem köteles vizsgát tenni:]

„b) aki magyar tannyelvű nevelési-oktatási vagy felsőoktatási intézményben végzettséget szerzett;”

3. § (1) Az Ápt. 11. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az állampolgársági bizonyítvány tartalmazza:

- a) az eljáró hatóság megnevezését, az ügy számát,
- b) a kérelmező nevét, születési helyét és idejét,
- c) a ténymegállapítást,
- d) a ténymegállapítás alapjául szolgáló jogszabály megjelölését,
- e) a döntéshozatal helyét, idejét, a kiadmányozó nevét, hivatali beosztását és a hatóság bélyegzőlenyomatát,
- f) az állampolgársági bizonyítvány érvényességi idejét.”

(2) Az Ápt. 11. §-a a következő (4) és (5) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Az állampolgársági bizonyítvány, továbbá az állampolgársági bizonyítvány kiadása iránti kérelmet elutasító határozat felülvizsgálata a Fővárosi Bíróságtól kérhető.

(5) Az állampolgársági bizonyítvány kiadására irányuló eljárásban újrafelvételi, illetve méltányossági kérelem nem nyújtható be.”

4. § Az Ápt. 13. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„13. § (1) Az állampolgárság megszerzésére irányuló nyilatkozatot és kérelmet, továbbá az állampolgárságról lemondó nyilatkozatot, valamint az állampolgársági bizonyítvány kiadása iránti kérelmet (a továbbiakban együtt: állampolgársági kérelem) be lehet nyújtani

a) Magyarországon élő kérelmező választása szerint a lakóhelye szerint illetékes települési – fővárosban a kerületi – önkormányzat polgármesteri hivatala anyakönyvvezetőjéhez vagy a külön jogszabályban meghatározott körzetközponti jegyző székhelyén működő anyakönyvvezetőhöz,

b) külföldön élő kérelmező esetében az illetékes magyar konzuli tisztviselőhöz.

(2) Az állampolgársági kérelmet jogszabályban meghatározott adattartalommal, továbbá – az állampolgársági bizonyítvány kiadása iránti kérelem kivételével – magyar nyelven kell benyújtani. A kérelmet saját kezűleg alá kell írni. A kérelem benyújtásakor a kérelmező személyazonosságát ellenőrizni, továbbá a kérelem adatait a csatolt okmányok adataival egyeztetni kell.

(3) Más személy állampolgárságának igazolására irányuló bizonyítvány iránti kérelmet benyújthat az, aki erre vonatkozó jogos érdekét igazolja.

(4) Az állampolgársági kérelmet az anyakönyvvezető öt napon belül, a konzul az átvételtől számított első diplomáciai postával köteles felterjeszteni a belügyminiszterhez.”

5. § Az Ápt. 14. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„14. § (1) Az állampolgársági kérelemnek tartalmaznia kell az érintett

a) születési családi és utónevét, házassági nevét (a továbbiakban együtt: név), születési helyét és idejét, anyja nevét,

b) jelenlegi és korábbi házasságkötésének helyét és idejét, a házastárs(ak) nevét, születési helyét és idejét, a házastárs anyja nevét,

c) felmenői nevét, születési helyét és idejét, a felmenők házasságkötésének helyét és idejét,

d) lakcímét, valamint

e) az állampolgárságára, külföldre távozásának időpontjára vonatkozó adatokat.

(2) A 12. § szerinti megkeresésnek tartalmaznia kell az (1) bekezdés a) pontjában foglalt adatokat, továbbá mindazokat az adatokat, amelyek az (1) bekezdésben meghatározott adatkörből rendelkezésre állnak.

(3) Az állampolgársági kérelemhez a kérelmezőnek mellékelnie kell születési anyakönyvi kivonatát és a családi állapotát igazoló okiratokat, továbbá a kérelem elbírálásához e törvény 4–5., 8. és 11. §-ában meghatározott felté-

* A törvényt az Országgyűlés a 2005. június 6-i ülésnapján fogadta el.

telek fennállását igazoló, külön jogszabályban meghatározott okiratokat.

(4) Ha az (1) bekezdés a)–c) pontjában meghatározott adatot magyar anyakönyv tartalmazza, és a kérelmező az adatot igazoló okirattal nem rendelkezik, kérelmére a belügyminiszter gondoskodik az okirat beszerzéséről. Ha a kérelem elbírálásához olyan adat szükséges, amely más magyar hatóság nyilvántartásából vagy irataiból ismerhető meg, ezek beszerzésére a belügyminiszter intézkedik.

(5) Nemzetközi szerződés eltérő rendelkezése hiányában az idegen nyelvű okiratot

a) hiteles magyar nyelvű fordítással és

b) diplomáciai felülhitelesítéssel

ellátva kell az állampolgársági kérelemhez csatolni.

(6) Ha az állampolgársági kérelem hiányos, vagy az elbíráláshoz szükséges okiratokat a kérelmező – a (4) bekezdésben foglalt kivétellel – nem csatolta, a belügyminiszter a hiány pótlására határidő tűzésével és a mulasztás jogkövetkezményeire történő figyelmeztetés mellett a kérelmezőt felhívhatja. Okirat hiánya esetén a beszerzéséhez szükséges időtartam figyelembevételével megállapított határidőt kell kitűzni. Az állampolgársági bizonyítvány kiadása iránti kérelem esetén a hiánypótlási felhívás kibocsátásának határideje a kérelem beérkezésétől számított tizenöt nap.”

6. § (1) Az Ápt. 16. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A honosítási okiratot a belügyminiszter 15 napon belül megküldi a kérelmező lakóhelye szerint illetékes polgármesternek, a 4. § (6) és (7) bekezdése alapján honosított esetében a polgármesternek vagy diplomáciai futár útján a magyar konzuli tisztviselőnek.”

(2) Az Ápt. 16. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki, ezzel egyidejűleg a jelenlegi (2) és (3) bekezdés jelölése (3) és (4) bekezdésre változik:

„(2) A polgármester vagy a konzuli tisztviselő az okirat megérkezését követő 15 napon belül értesíti a kérelmezőt az állampolgársági eskü vagy fogadalom letételének időpontjáról és helyéről.”

7. § (1) Az Ápt. 17. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A belügyminiszter a 6. § (1) bekezdésében foglalt előterjesztést honosítás esetén tizenkét hónapon belül, visszahonosítás esetén pedig hat hónapon belül nyújtja be a köztársasági elnöknek. A belügyminiszter hat hónapon belül tesz javaslatot a köztársasági elnöknek a lemondás elfogadására, vagy hozza meg a 8. § (3) bekezdése szerinti határozatot.”

(2) Az Ápt. 17. §-a a következő (8) bekezdéssel egészül ki:

„(8) Az állampolgársági bizonyítvány kiadása iránti kérelem esetén a belügyminiszter a kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasításáról, az eljárás megszüntetéséről és fel-

függesztéséről, valamint az eljárási költség viselése tekintetében végzéssel dönt.”

8. § Az Ápt. 19. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A magyar állampolgárság megszerzésével kapcsolatos adatszolgáltatást – beleértve a 14. § (1) bekezdésében és a 20/A. §-ban meghatározott adatokat is – az állampolgársági eskü vagy fogadalom letételének helye szerint illetékes anyakönyvvezető teljesíti más anyakönyvvezetőnek, a polgárok személyi adatait és lakcímét nyilvántartó hatóságnak, az idegenrendészeti, a menekültügyi hatóságnak, valamint a Központi Statisztikai Hivatalnak.”

9. § Az Ápt. a következő alcímmel és új 20/B. §-sal egészül ki:

„A külföldi helységnév használata

20/B. § (1) A honosítási vagy visszahonosítási eljárás során a külföldi helységnévet – a (2) bekezdésben foglaltak kivételével – az illető országban előírt hivatalos formában kell használni. A hivatalos külföldi helységnév mellett – ha ismert – járulékosan (zárójelben) a magyar elnevezést is fel kell tüntetni, ha a településnek volt hivatalos magyar elnevezése.

(2) A honosítást vagy visszahonosítást kérő külföldi kérelmezheti, hogy amennyiben a külföldi helységnek volt hivatalos magyar elnevezése, az eljárás során kizárólag azt használják.

(3) A külföldi helységnév után – ha az az iratokból megállapítható – a tartomány vagy szövetségi tagállam, valamint minden esetben az ország nevét zárójelben kell feltüntetni.

(4) Az ország nevét az anyakönyvi esemény időpontjában érvényes módon kell bejegyezni.”

Második Fejezet

*A külföldiek beutazásáról és tartózkodásáról szóló
2001. évi XXXIX. törvény módosítása*

10. § A külföldiek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2001. évi XXXIX. törvény (a továbbiakban: Idtv.) 3. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A külföldi a magyarországi tartózkodása alatt köteles személyazonosító okmányait, illetve a tartózkodása jogszerűségét igazoló okmányokat a törvényben erre feljogosított hatóságoknak ellenőrzés céljából átadni.”

11. § Az Idtv. 5. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„5. § (1) A külföldi megélhetése – az egészségügyi ellátást is beleértve – biztosított, ha arról saját maga, a családtagja, illetve az eltartására kötelezett más személy jövedelméből gondoskodni tud, illetve igazolja, hogy képes a

megélhetés anyagi fedezetét törvényes módon megszerezni.

(2) A lakhatás feltételével az a külföldi rendelkezik, aki az ingatlan-nyilvántartásban lakóház vagy lakás megnevezéssel nyilvántartott ingatlan tulajdonosa vagy használatára jogosult, illetve igazolja, hogy jogszabályban meghatározott feltételeknek megfelelő szállással rendelkezik.”

12. § Az Idtv. 9. §-a a következő új (5) bekezdéssel egészül ki, ezzel egyidejűleg a jelenlegi (5) bekezdés megjelölése (6) bekezdésre változik:

„(5) A nemzetközi szerződés alapján kiadható speciális tartózkodási vízum (a továbbiakban: nemzeti vízum) többszöri beutazásra és három hónapot meghaladó, de legfeljebb öt év időtartamú magyarországi tartózkodásra további külön engedély nélkül jogosít. A nemzeti vízum munkavállalási, jövedelemszerzési, tanulmányi vagy más tudományos továbbképzési célú tartózkodásra nem jogosít.”

13. § Az Idtv. 10. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Ha a külföldi tartózkodási vagy letelepedési engedélyt szerzett, a kiadott tartózkodási vízum érvényét veszti, ezért azt egyidejűleg meg kell semmisíteni.”

14. § Az Idtv. 12. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A felsőfokú tanulmányok folytatása céljából beutazó külföldinek (a továbbiakban: diák) a tanulmányi idő alatt történő munkavállalásához nem kell munkavállalási célú vízummal rendelkeznie.”

15. § Az Idtv. 13. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A szakképzés, szakmai továbbképzés céljából beutazó külföldi tartózkodási engedélye a tanulmányok folytatásáig, legfeljebb azonban egy évre adható ki, és alkalmanként legfeljebb egy évvel hosszabbítható meg.”

16. § Az Idtv. 14. §-a helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg az Idtv. a következő 14/A–14/C. §-okkal egészül ki:

„14. § (1) Családi együttélés céljából tartózkodási engedélyre jogosult – a (3) bekezdésben meghatározott feltételek megléte esetén – az a külföldi, aki magyar állampolgár

- a) házastársa,
- b) kiskorú gyermeke (ideértve az örökbefogadott és a nevelt gyermeket is),
- c) külföldi házastársának kiskorú gyermeke (ideértve az örökbefogadott és a nevelt gyermeket is),
- d) eltartott felmenője vagy külföldi házastársának eltartott felmenője,
- e) szülői felügyeleti joggal rendelkező szülője, ha a magyar állampolgár kiskorú.

(2) Családi együttélés céljából tartózkodási engedélyre jogosult – a (3) bekezdésben meghatározott feltételek

megléte esetén – az a külföldi is, aki a Magyarországon élő tartózkodási, letelepedési vagy bevándorlási engedéllyel rendelkező személy

- a) házastársa,
- b) házastársával közös kiskorú gyermeke (ideértve az örökbefogadott gyermeket is),
- c) kiskorú eltartott gyermeke (ideértve az örökbefogadott gyermeket is), aki felett szülői felügyeleti jogot gyakorol,
- d) házastársának kiskorú eltartott gyermeke (ideértve az örökbefogadott gyermeket is), aki felett a házastárs szülői felügyeleti jogot gyakorol.

(3) A tartózkodási engedély családi együttélés céljából történő kiadásának feltétele a családi kapcsolat igazolása, továbbá, hogy

- a) a külföldi családtag rendelkezzen tartózkodási vízummal,
- b) a kérelmező vagy Magyarországon élő családtagja a megélhetés feltételeit jövedelméből vagy vagyonából biztosítani tudja,
- c) a lakhatási feltétel a családi együttélésnek megfelelően biztosított,
- d) a családtag vagy rá is kiterjedően a családegyesítést kérelmező rendelkezik teljes körű egészségbiztosítással, vagy az egészségügyi ellátások igénybevételéhez szükséges anyagi fedezet is rendelkezésre áll,
- e) nem áll fenn törvényben meghatározott kizáró ok.

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott külföldi részére a tartózkodási engedély a (3) bekezdés b) és c) pontjaiban megállapított feltételek hiányában is kiadható.

14/A. § (1) A családi együttélés biztosítása céljából – e §-ban foglalt feltételek szerint – tartózkodási engedélyt kaphat a menekültként elismert személy

a) külföldi házastársa, feltéve, hogy a házasságot a menekültként elismert személy magyarországi beutazását megelőzően megkötötték,

b) a 14. § (2) bekezdés b)–d) pontjában foglalt családtagja, továbbá

c) a külföldi, aki a kísérő nélküli kiskorúnak minősülő menekült első fokú egyenes ági felmenője, ennek hiányában törvényes gyámja, feltéve, hogy a családtag nem menekült, és nem is kérte a magyar menekültügyi hatóságtól a menekültkénti elismerését.

(2) A menekülthöz történő családegyesítéshez a családi kapcsolat fennállása bármilyen hitelt érdemlő módon igazolható. A családegyesítéshez a 14. § (3) bekezdésének b)–d) pontjában foglalt feltételek fennállását akkor kell igazolni, ha a családegyesítést a menekültkénti elismerést követő három hónap lejárta után kérelmezték.

(3) A menekültként elismert személyhez történő családegyesítés nem tagadható meg pusztán amiatt, hogy a családi kapcsolat fennállásának igazolására okirat nem áll rendelkezésre.

14/B. § (1) A családtag tartózkodási engedélyének érvényességi ideje nem haladhatja meg a Magyarországon tar-

tózkodó családtag tartózkodási engedélyének érvényességi idejét.

(2) A házastárs további tartózkodásra önállóan jogosult, ha a tartózkodási engedélye első ízben történő kiadásától számított öt év eltelt, vagy ha a befogadó házastárs meghalt, és tartózkodásának további feltételei – a tartózkodási vízum kivételével – biztosítottak.

(3) Ha a házasságot a tartózkodási engedély családi együttélés céljából történő kiadását követő öt éven belül felbontják, a családjegyesítés céljából érkezett házastárs további tartózkodásra nem jogosult, kivéve, ha

a) a házasságból magyar állampolgár gyermek született és a szülői felügyelet jogát a házastárs gyakorolja, vagy

b) a házastárs – a tartózkodási vízum kivételével – saját jogán rendelkezik a tartózkodási engedély más jogcímen történő kiadásának feltételeivel.

(4) A kiskorú magyar állampolgár gyermek külföldi szülőjének a családi együttélés céljából kiadott tartózkodási engedélyét vissza kell vonni, ha a szülői felügyelet joga megszűnik. A szülő további magyarországi tartózkodásra akkor jogosult, ha a tartózkodási engedély más jogcímen való kiadásához szükséges feltételekkel – a tartózkodási vízum kivételével – rendelkezik.

(5) Családjegyesítés jogcímen kiskorúként beutazott, időközben nagykorúvá vált külföldi családjegyesítés jogcímen akkor jogosult további tartózkodásra, ha a nagykorúság elérését megelőző öt év óta családjegyesítés céljából kiadott tartózkodási engedéllyel rendelkezett, vagy a további tartózkodás feltételei is biztosítottak.

14/C. § Ha a tartózkodási engedéllyel rendelkező külföldinek Magyarországon gyermeke született, ennek tényét a gyermek születésétől számított harminc napon belül be kell jelenteni. A tartózkodási engedélyt családi együttélés céljából a 14. § (3) bekezdésében meghatározott feltételek vizsgálata nélkül, a szülő tartózkodási engedélyének megfelelő érvényességgel ki kell adni.”

17. § (1) Az Idtv. 17. § (1) bekezdés d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A tartózkodási engedély kiadása vagy a tartózkodási engedélyben foglalt tartózkodási idő meghosszabbítása megtagadható, ha a külföldi]

„d) közegészséget veszélyeztető betegségben szenved, és nem részesül kötelező és rendszeres ellátásban vagy magyarországi tartózkodása alatt az egészségügyre vonatkozó hatályos magyar jogszabályok előírásait nem tartja be;”

(2) Az Idtv. 17. § (1) bekezdése a következő e) ponttal egészül ki:

„e) a családi kapcsolatot kizárólag a családi együttélés céljára szolgáló tartózkodási engedély kiadása érdekében hozták létre.”

18. § (1) Az Idtv. 18. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott feltétellel alól felmentést kaphat az a külföldi, aki tartózkodási vízummal vagy tartózkodási engedéllyel rendelkezik, és

a) a letelepedési engedélyt – a házastárs kivételével – családtagként kérelmezi, feltéve, hogy a beutazásától számított legalább egy éve magyar állampolgárral, letelepedési vagy bevándorlási engedéllyel rendelkező, illetve menekültként elismert külföldivel családi életközösségben él,

b) a letelepedési engedélyt házastársként kérelmezi, feltéve, hogy a házasságot már a kérelem benyújtását megelőzően legalább két éve megkötötték,

c) a kérelmező magyar állampolgár volt, de állampolgársága megszűnt, vagy felmenője magyar állampolgár volt.”

(2) Az Idtv. 18. §-a a következő (7)–(9) bekezdéssel egészül ki:

„(7) A belügyminiszter az (1) bekezdés d) pontja szerinti eljárása során a kérelmező egyéni körülményeit, családi kapcsolatait, valamint egészségügyi állapotát értékeli különös méltánylást érdemlő körülményként.

(8) Ha a kérelmező az (1) bekezdés a)–b) pontjában meghatározott feltételek hiányában kéri a belügyminisztertől a letelepedés kivételes méltányosságból történő engedélyezését, a kérelem csak akkor teljesíthető, ha a külföldi letelepedése közérdeket nem sért.

(9) A belügyminiszter határozata ellen jogorvoslatnak nincs helye.”

19. § Az Idtv. 19. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A letelepedési engedély iránti kérelemhez mellékelni kell a természetes személyazonosító adatokat és az állampolgárságot (hontalanságot), valamint a törvényben meghatározott feltételek fennállását igazoló – külön jogszabályban meghatározott – okiratokat.”

20. § (1) Az Idtv. 24. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A Hivatal vagy a területi idegenrendészeti hatóság hivatalból ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolással látja el – a befogadott kivételével – azt a Magyarországon lévő külföldit,

a) aki tartózkodási engedély iránti kérelmet nyújtott be, de kérelme elbírálásáig a korábbi tartózkodásra jogosító engedélyének érvényességi ideje lejárt;

b) akinek az úti okmányát az ellene indult büntető- vagy szabálysértési eljárás lefolytatása érdekében visszattartották;

c) aki nem tartozik az a) pont hatálya alá, de akinek beutazása, illetve tartózkodása jogellenes;

d) akit kijelölt helyen való tartózkodásra köteleztek.”

(2) Az Idtv. 24. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Az igazolás az (1) bekezdés a) pontjában foglalt esetben három hónap, a b) és c) pontban foglalt esetben

egy hónap, a *d)* pontban foglalt esetben legfeljebb hat hónap érvényességgel adható ki, amely meghosszabbítható.”

21. § Az Idtv. 40. §-a a következő (8) bekezdéssel egészül ki:

„(8) A kiutasítási eljárás során az eljárás felfüggesztését az ügyfél nem kérheti.”

22. § Az Idtv. 42. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Az idegenrendészeti kiutasítási ügyekben felügyeleti szervként a Hivatal jár el.”

23. § Az Idtv. 49. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A külföldi az őrizet elrendelésére irányuló eljárás felfüggesztését nem kérheti. Az őrizetet elrendelő határozat ellen fellebbezésnek, valamint méltányossági eljárás kezdeményezésének nincs helye, a határozat bírósági felülvizsgálata kérhető.”

24. § Az Idtv. 56. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) A kijelölt helyen történő tartózkodás elrendelésére irányuló eljárás felfüggesztését a külföldi nem kérheti. Az elrendelő határozat ellen méltányossági eljárásnak nincs helye.”

25. § Az Idtv. 59. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A kitoloncolással történő végrehajtás ellen a külföldi méltányossági eljárást nem kezdeményezhet, a kitoloncolás végrehajtásának felfüggesztését nem kérheti.”

26. § Az Idtv. 67. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„67. § (1) Az idegenrendészeti ügyekben a közigazgatási eljárásban hozott határozatot és végzést kézbesítés útján, a bírósági eljárásban hozott határozatot, továbbá a közigazgatási szerv eljárásában hozott személyes szabadságot korlátozó intézkedést elrendelő határozatot a jelen lévő külföldi előtt anyanyelvén vagy az általa értett más idegen nyelven, szóban is közölni kell.

(2) Idegen nyelv használata esetén – ha az eljáró hatóság képviselője azt nem beszéli – tolmácsot kell alkalmazni. A tolmács díját és költségeit az állam viseli.

(3) Ha a külföldi ismeretlen helyen tartózkodik, a határozat és a végzés közlése hirdetményi úton történik.”

27. § Az Idtv. 69. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„69. § Nincs helye elektronikus ügyintézésnek azokban az idegenrendészeti eljárási cselekményekben, ahol e törvény vagy a végrehajtására kiadott kormányrendelet a kérelmező személyes megjelenését írja elő.”

28. § Az Idtv. 81. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A központi adatkezelő szerv az egészségügyi hatóság tájékoztatása alapján a tájékoztatás beérkezésétől számított egy évig kezeli az annak tényére vonatkozó adatot, hogy a külföldi közegészséget veszélyeztető betegségben szenved és az egészségügyi hatóság rendelkezését megszegte.”

29. § Az Idtv. a következő 87/A. §-sal egészül ki:

„87/A. § Az üzemeltető és a munkáltató a felelősségének megállapítására vonatkozó eljárás felfüggesztését nem kérheti.”

30. § Az Idtv. 94. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Felhatalmazást kap az egészségügyi miniszter, hogy – a belügyminiszterrel egyetértésben – a közegészségügyet veszélyeztető betegségeket rendeletben állapítsa meg.”

31. § Az Idtv. 95. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki, ezzel egyidejűleg a § jelenlegi szövegének megjelölése (1) bekezdésre változik:

„(2) Ez a törvény a következő uniós jogi aktusokkal részben összeegyeztethető szabályozást tartalmaz:

a) a Tanács 2003/86/EK irányelve (2003. szeptember 22.) a családegyesítési jogról,

b) a Tanács 2004/114/EK irányelve (2004. december 13.) a harmadik országok állampolgárainak tanulmányok folytatása, diákcseré, javadalmazás nélküli gyakorlat, illetve önkéntes szolgálat céljából történő beutazása feltételeiről.”

32. § (1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – 2006. január 1-jén lép hatályba, ezzel egyidejűleg

a) az Idtv. 16. § (2) bekezdése, 18. § (5) bekezdése, 19. § (3) bekezdése, 21. § (1) bekezdés *a)* és *c)* pontjai, továbbá 22. §-a hatályát veszti,

b) az Idtv. 9. § (1) bekezdés *d)* pontjában a „(3)–(4) bekezdésben” szövegrész helyére a „(3)–(5) bekezdésben” szöveg,

c) az Idtv. 16. § (1) bekezdésében a „tizenöt” szövegrész helyébe „harminc” szöveg,

d) az Idtv. 21. § (1) bekezdésének *e)* pontjában a „vagy a közbiztonságot” szövegrész helyébe „a közbiztonságot vagy a közegészségügyet” szöveg,

e) az Idtv. 25/A. § *b)* pontjából az „és ez a betegség az ország területére történő beutazásakor már fennállt” szövegrész helyére az „és ez a betegség az ország területére történő beutazástól számított három hónapon belül jelentkezett” szöveg,

f) az Idtv. 30. § (1) bekezdésének *b)* pontjából az „a tartózkodási engedély első ízben történő kiadását megelőzően fennállt” szövegrész helyére az „az ország területére

történő beutazástól számított három hónapon belül jelentkezett” szöveg lép.

(2) E törvény 3–5. §-a, 7. § (2) bekezdése, 18. § (2) bekezdése, 21–27. §-a, valamint 29. §-a 2005. november 1-jén lép hatályba, ezzel egyidejűleg az Irtv. 40. § (5) bekezdésének második mondatában a „határozat” szövegrész helyébe a „végzés” szövegrész lép, valamint az Ápt. 24. § (2)–(3) bekezdése hatályát veszti.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2005. évi XLVII. törvény az igazságügyi szakértői tevékenységről*

Általános rendelkezések

1. § (1) Az igazságügyi szakértő feladata, hogy a bíróság, az ügyészség, a rendőrség és a jogszabályban meghatározott más hatóság (a továbbiakban együtt: hatóság) kirendelése, vagy megbízás alapján, a tudomány és a műszaki fejlődés eredményeinek felhasználásával készített szakvéleménnyel segítse a tényállás megállapítását, a szakkérdés eldöntését.

(2) Az igazságügyi szakértő a tevékenységét e törvény és más jogszabályok rendelkezései, valamint a tevékenységére irányadó szakmai szabályok és esküjének megtartásával, legjobb tudása szerint köteles végezni.

2. § (1) Igazságügyi szakértői tevékenységet az erre feljogosított

a) természetes személy (a továbbiakban: igazságügyi szakértő),

b) cégjegyzékbe bejegyzett gazdasági társaság (a továbbiakban: társaság),

c) e célra létesített igazságügyi szakértői intézmény,

d) külön jogszabályban feljogosított állami szerv, intézmény, szervezet (a továbbiakban együtt: szervezet), és

e) kivételesen eseti szakértő végezhet.

(2) Az igazságügyi szakértő az igazságügyi szakértői tevékenységet önálló tevékenységként, egyéni vállalkozóként, gazdasági társaság tagjaként vagy alkalmazottjaként, illetve e célra létesített igazságügyi szakértői intézmény alkalmazottjaként végezheti.

(3) Igazságügyi szakértő hiányában a szakértői feladat ellátására megfelelő szakértelemmel rendelkező más természetes személy vagy szervezet (eseti szakértő) is igénybe vehető. Az eseti szakértő jogaira és kötelezettségeire e törvény rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

(4) Külön jogszabály határozza meg azokat a szakkérdéseket, amelyekre nézve jogszabályban rögzített feladatkörében eljárva kizárólag meghatározott szervezet adhat szakvéleményt, valamint azokat a szervezeteket is, amelyek egyes szakterületeken szakvéleményt adhatnak.

(5) A külön jogszabályban meghatározott szervezet kirendelése esetén a szervezet, valamint az annak nevében eljáró szakértő jogaira és kötelezettségeire e törvény rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

Az igazságügyi szakértővé válás szabályai

3. § (1) Azt a természetes személyt, aki a (3) bekezdésben meghatározott feltételeknek megfelel, kérelmére az igazságügy-miniszter veszi fel az igazságügyi szakértői névjegyzékbe (a továbbiakban: névjegyzék). A névjegyzéket az Igazságügyi Minisztérium (a továbbiakban: Minisztérium) vezeti.

(2) A Minisztériumnak a névjegyzék vezetésével kapcsolatos eljárására – ha e törvény másként nem rendelkezik – a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

(3) Igazságügyi szakértő az lehet, aki

a) büntetlen előéletű és nem áll foglalkozástól eltiltás mellékbüntetés hatálya alatt,

b) az egyes szakterületekre meghatározott, az adott szakterületnek megfelelő képesítéssel és a képesítés megszerzésétől számított, legalább öt éves szakirányú szakmai gyakorlattal rendelkezik,

c) a szakterületén működő szakmai kamara tagja, ha a tevékenység folytatásához a kötelező kamarai tagságot jogszabály előírja,

d) kötelezettséget vállal arra, hogy a hatósági kirendelésnek – a jogszabályban meghatározott eseteket kivéve – eleget tesz,

e) a külön jogszabály szerinti jogi vizsgát letette, és

f) tagja a lakóhelye szerint illetékes területi kamarának.

(4) Az igazságügyi szakértői tevékenység folytatásának a (3) bekezdés b) pontjában meghatározott feltételeit, így különösen az igazságügyi szakértők szakterületének besorolását és a szakterületekhez kapcsolódó képesítési és egyéb szakmai feltételeket az igazságügy-miniszter – a szakterület ágazati irányításáért felelős miniszterrel egyetértésben – rendeletben határozza meg.

(5) Az igazságügyi szakértői tevékenység folytatásához szükséges szakmai gyakorlat szakirányú jellegét a szakterület ágazati irányításáért felelős minisztérium (illetve

* A törvényt az Országgyűlés a 2005. május 23-i ülésnapján fogadta el.

felügyelete alá tartozó szerv) vagy országos hatáskörű szerv igazolja.

(6) A (4) bekezdésben megjelölt rendeletben az igazságügyi szakértői tevékenység folytatásához kötelező szakmai gyakorlat egyes szakterületeken öt évnél rövidebb időtartamban is megállapítható, ha a képesítés megszerzése már feltételezi az igazságügyi szakértői tevékenység végzéséhez szükséges szakmai gyakorlatot, vagy a kérelmező az adott szakterületen tudományos fokozattal rendelkezik.

(7) Ha a kérelmező az igazságügyi szakértői intézményekben vagy szervezet keretében szakértőjelöltként dolgozott, és tevékenységét alkalmazotti vagy más jogviszonyban legalább napi hat óras munkavégzés keretében végezte – ha jogszabály rövidebb határidőt nem állapít meg – a képesítés megszerzésétől számított három év elteltével kérheti felvételét a névjegyzékbe.

4. § (1) A névjegyzékbe történő felvétel iránti kérelmet kizárólag a Minisztériumnál lehet benyújtani. A kérelemhez csatolni kell az *1. számú mellékletben* meghatározott iratokat. Az eljárás elektronikus úton nem folytatható le.

(2) Ha a kérelem hiányos, a Minisztérium 30 napos határidő megjelölésével a kérelmezőt a hiányok pótlására hívja fel. Ebben az esetben a 9. § (1) bekezdésében megjelölt határidő a hiányok pótlására előírt határidővel meghosszabbodik.

(3) Az igazságügy-miniszter a kérelmet elutasítja, ha az iratokból megállapítható, hogy a kérelmező a jogszabályban meghatározott feltételek hiánya miatt a névjegyzékbe nem vehető fel, továbbá, ha a kérelmező hiánypótlási kötelezettségének a (2) bekezdésben megjelölt határidőben nem tett eleget.

(4) A Minisztérium az igazságügyi szakértőt e minőségének igazolására a 6. § szerinti eskü letételével egyidejűleg igazságügyi szakértői igazolvánnyal látja el, amely tartalmazza a 9. § (4) bekezdése szerint meghatározott szakterületet.

A névjegyzék

5. § (1) Az igazságügyi szakértő e törvény 2. számú mellékletében meghatározott adatait és a tevékenységével kapcsolatos egyes tényeket a névjegyzék tartalmazza.

(2) Az e törvény 2. számú melléklete *m)* pontjának *ma)* és *mc)* alpontja szerint nyilvántartott igazságügyi szakértőnek az *a), f)–h)* és *j)* pontjaiban, valamint *k)* pontjának *ka)* alpontjában foglalt adatai nyilvánosak, azokat a Minisztérium a világhálón is közzéteszi.

(3) A névjegyzék (2) bekezdésben fel nem sorolt adatai nem nyilvánosak, azokról csak törvényben foglalt esetben, az arra jogosult részére adható tájékoztatás. A Minisztérium a 2. számú melléklet *kb), kc), mf)* és *o)–s)* pontjaiban

foglalt adatok kivételével a nyilvántartás adatait a szakértői kamara részére átadja, azt a szakértői kamara a külön törvény rendelkezései szerint nyilvántartja és kezeli.

(4) A 2. számú melléklet *m)* pontjának *md)* és *me)* alpontjában foglalt adatokat a szakértői kamara, az *a)–i), l), n)* és *q)* pontjában foglalt adatokat az igazságügyi szakértő, az *r)* és *s)* pontjában foglalt adatokat az ügyben eljáró hatóság köteles bejelenteni a Minisztériumhoz. A 2. számú melléklet *r)* és *s)* pontjában foglalt adatokról az ügyben eljáró hatóság a szakértői kamarát is értesíteni köteles.

(5) Az igazságügyi szakértő, az ügyben eljáró hatóság és a szakértői kamara 8 napon belül köteles bejelenteni a Minisztériumnak a névjegyzékben nyilvántartott adatokban bekövetkezett változást.

(6) A Minisztérium az e törvény 2. számú melléklete *m)* pontjának *mf)* alpontja szerint nyilvántartott igazságügyi szakértő adatait és a rá vonatkozó tényeket tárolja, feldolgozza, és érdekeltségének igazolása után, törvény által arra jogosított harmadik személy részére továbbítja. A névjegyzékből történő törlés időpontjától számított tíz év elteltével a Minisztérium gondoskodik az adatok törléséről.

Az igazságügyi szakértői eskü

6. § (1) Az igazságügyi szakértő a névjegyzékbe vételről szóló határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül a Minisztériumban esküt tesz.

(2) Az igazságügyi szakértői eskü szövege: „Én esküszöm, hogy az Alkotmányt és a jogszabályokat megtartom; az állam- és szolgálati titkot, valamint a tevékenységem során tudomásomra jutott tényeket és adatokat megőrzöm; igazságügyi szakértői tevékenységem során részrehajlás nélkül, lelkiismeretesen, a jogszabályoknak és a szakmai szabályoknak megfelelően járok el.”

(Az eskütevő meggyőződése szerint:)

„Isten engem úgy segíljen!”

Szakterület kiterjesztése iránti kérelem

7. § A szakterület kiterjesztése iránti kérelem előterjesztésére, valamint elbírálására a felvétel iránti kérelemre vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni azzal, hogy a kérelem előterjesztésekor a jogi vizsga, a szakértés alapismereteiről szóló vizsga és az eskü letételét nem kell megismételni.

A névjegyzékből való törlés

8. § (1) Az igazságügyi szakértőt törölni kell a névjegyzékből, ha

- a) azt az igazságügyi szakértő kéri,
- b) a névjegyzékbe való bejegyzés feltételei már a felvételtkor sem álltak fenn, vagy utóbb megszűntek,
- c) az igazságügyi szakértői esküt a névjegyzékbe vételről szóló határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül, vagy a (3) bekezdésben előírt három hónapon belül nem teszi le,
- d) a névjegyzékben szereplő adatok változását felhívásra, ismételten nem jelenti be,
- e) egészségi állapota miatt, vagy más okból a feladatának ellátására alkalmatlanná vált,
- f) a hatósági kirendelésnek – a 3. § (3) bekezdés d) pontjába ütköző módon – ismételten nem tesz eleget,
- g) a 18. § (4) bekezdésében, vagy a külön jogszabályban meghatározott vizsgával nem rendelkezik, vagy az ezek alapján fennálló képzési kötelezettségének nem tett eleget,
- h) szakértői kamarai tagsága
- ha) kizárás útján,
- hb) a kamarai tagdíj fizetésének elmulasztása miatt,
- hc) késedelem miatt, továbbá
- hd) egyéb okból megszűnt, vagy
- i) meghalt.

(2) Ha a névjegyzékből történő törlésre az (1) bekezdés f) pontja vagy a h) pont ha) alpontja alapján került sor, az igazságügyi szakértő a határozat jogerőre emelkedésétől számított 5 éven belül, ha a törlésre az (1) bekezdés c) és g) pontjai vagy h) pontjának hb) és hc) alpontjai alapján kerül sor, a határozat jogerőre emelkedésétől számított 1 éven belül a névjegyzékbe nem vehető fel.

(3) Ha az igazságügyi szakértő az eskü letételében akadályozva van, az (1) bekezdés c) pontjában megjelölt határidőt az akadály megszűnésétől kell számítani. Ha a szakértő a névjegyzékbe vételtől számított három hónap elteltével az esküt nem tette le, a névjegyzékből törölni kell.

(4) Az (1) bekezdés e) és f) pontjában foglalt törlési ok fennállásáról az igazságügy-miniszter a 19. § alapján lefolytatott vizsgálat eredményétől függően hoz határozatot.

(5) Az (1) bekezdés c)–d), valamint f) és g) pontjaiban meghatározott esetben – a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény rendelkezései szerint – az igazságügyi szakértő igazolási kérelmet terjeszthet elő.

9. § (1) Az igazságügy-miniszter a kérelem benyújtásától számított 60 napon belül határozattal dönt:

- a) a névjegyzékbe való felvételtől,
- b) a felvételi kérelem elutasításáról,
- c) a szakterület változásáról, és
- d) a névjegyzékből való törlésről.

(2) Az (1) bekezdésben megjelölt határidő egy alkalommal 30 nappal meghosszabbítható.

(3) A névjegyzékbe vételről vagy annak elutasításáról szóló döntés előtt a Minisztérium megkeresésére a kérelmező lakóhelye szerint illetékes területi igazságügyi szakértői kamara (a továbbiakban: szakértői kamara) a kérelemről véleményt nyilvánít.

(4) Az (1) bekezdés a) és c) pontja szerinti határozat tartalmazza az igazságügyi szakértői tevékenység folytatására kijelölt szakterület megnevezését.

Jogorvoslat

10. § (1) A 9. § (1) bekezdése alapján hozott határozat ellen fellebbezésnek nincs helye, de a kérelmező, az igazságügyi szakértő vagy a társaság a határozat felülvizsgálatát a kézhezvételétől számított 30 napon belül kérheti a bíróságtól. A bíróság a kérelemről nemperes eljárásban határoz. Ha e törvényből vagy az eljárás nemperes jellegéből más nem következik, a bíróság eljárására a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény XX. Fejezetének rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti kérelem elbírálása a Fővárosi Bíróság hatáskörébe tartozik. A bíróság az ügyben a kérelem benyújtásától számított 60 napon belül végzéssel határoz. A bíróság a jogszabálysértő határozatot hatályon kívül helyezi és szükség esetén új eljárás lefolytatását rendel el.

11. § (1) Ha az igazságügyi szakértőt a névjegyzékből törlik, a határozat kézhezvételétől számított nyolc napon belül köteles igazolványát a Minisztériumnak, a folyamatban levő ügyek iratait pedig a kirendelő hatóságnak, illetve a megbízónak átadni.

(2) Az igazságügyi szakértő akkor is köteles a határozat kézhezvételétől számított nyolc napon belül a folyamatban levő ügyek iratait a kirendelő hatóságnak, illetve a megbízónak átadni, ha a szakértői kamarai tagságát felfüggesztették, vagy tevékenységét a kamara engedélyével szünetelteti.

(3) A Minisztérium a névjegyzékbe való felvételtől, illetve a névjegyzékből való törlésről munkaviszony, közszolgálati vagy közalkalmazotti jogviszony, illetve más szolgálati viszony (a továbbiakban: munkaviszony) keretében igazságügyi szakértői tevékenységet végző személy esetében a munkáltatót is írásban, az ok megjelölésével értesíti.

Az igazságügyi szakértő jogai és kötelességei

12. § (1) Az igazságügyi szakértőt a tevékenysége során tudomására jutott tényekre és adatokra nézve titoktartási kötelezettség terheli, az ügyre vonatkozó tényekről és adatokról csak az ügyben eljáró hatóság, továbbá törvényben

meghatározott szerv (személy) részére nyújthat tájékoztatást.

(2) Ha jogszabály másként nem rendelkezik, az (1) bekezdésben foglaltak nem zárják ki a szakértői vizsgálat során feltárt tényeknek és adatoknak tudományos vagy oktatási célra – az érintettek személyes adatai védelméhez fűződő jogának és személyiségi jogainak sérelme nélkül – történő felhasználását.

(3) Ha az igazságügyi szakértő a vizsgálat során az adott eljárás tárgyát nem képező, személy elleni erőszakos bűncselekmény elkövetésére utaló körülményről, vagy olyan bűncselekmény elkövetésének szándékáról szerez tudomást, amely más személy életét, testi épségét vagy egészségét veszélyeztetné, köteles a tudomására jutott adatokat a nyomozó hatóságnak bejelenteni.

(4) Az igazságügyi szakértő a tevékenységéről köteles évente, folyamatos sorszámozással ellátott nyilvántartást vezetni. Az igazságügyi szakértő által vezetett nyilvántartás részletes szabályait az igazságügy-miniszter rendeletben állapítja meg.

(5) Az igazságügyi szakértő tevékenységét a kamara engedélyével szüneteltetheti.

13. § (1) A kirendelő hatóság a szakvélemény elkészítésére az igazságügyi szakértőt, a szakértői intézményt, a társaságot vagy a szervezetet rendeli ki.

(2) Az igazságügyi szakértő a (4) bekezdésben foglalt kivételekkel köteles eljárni a hatóság kirendelése alapján.

(3) Az igazságügyi szakértő megbízás alapján természetes és jogi személy, illetve jogi személyiség nélküli gazdaságilag működő szervezet számára is adhat szakvéleményt, ha ez a kirendelő hatóságoktól származó feladatainak ellátását nem akadályozza és azzal nem összeférhetetlen.

(4) Az igazságügyi szakértő köteles a tudomására jutásától számított három munkanapon belül közölni – szakértői intézmény, társaság vagy a szervezet kirendelése esetén, annak vezetője útján – a kirendelő hatósággal, ha

- a) a személyére nézve kizáró ok áll fenn,
- b) a feltett kérdések megválaszolása – egészben vagy részben – nem tartozik a szakismereteinek körébe,
- c) a szakértői tevékenységének ellátásában fontos ok akadályozza, így különösen, ha tevékenysége ellátásának vagy a részvizsgálatok elvégzésének feltételei nincsenek meg, vagy más kirendelő hatóság felkérésének kell eleget tennie,
- d) a vizsgálat elvégzéséhez más szakértő igénybevétele is szükséges, továbbá
- e) feladatát a hatóság által megadott határidőre nem képes teljesíteni.

14. § (1) Az igazságügyi szakértő a kirendelő hatóságtól, valamint a felektől a szakvélemény elkészítéséhez szükséges további adatok, felvilágosítás közlését, iratok, vizsgálati tárgyak rendelkezésre bocsátását kérheti.

(2) Az igazságügyi szakértő köteles haladéktalanul értesíteni a kirendelő hatóságot, ha – álláspontja szerint – annak hatáskörébe tartozó intézkedés megtétele vagy eljárási cselekmény lefolytatása szükséges.

15. § A munkáltató a munkaviszonyban álló igazságügyi szakértőt a hatóság idézése alapján az eljárási cselekményeknél való megjelenéshez, a tárgyaláson való részvételhez, illetőleg a szemle (vizsgálat) elvégzéséhez szükséges időre köteles a munkavégzés alól mentesíteni.

A szakértői vélemény

16. § (1) Az igazságügyi szakértő a szakvélemény tartalmával összefüggésben nem utasítható.

(2) Az igazságügyi szakértő a szakvéleményt – a kirendelő hatóság intézkedésének megfelelően – írásban vagy szóban terjeszti elő. Törvény előírhatja a szakvélemény elektronikus úton történő előterjesztését.

(3) A szakvélemény magában foglalja a kirendelő hatóság és – a kirendelő hatóság útján – a felek által feltett kérdések megválaszolását, továbbá a feltett kérdésekkel összefüggő más szükséges megállapítások közlését.

(4) Az igazságügyi szakértő az írásbeli szakvéleményt aláírásával köteles ellátni, és köteles azon feltüntetni a nyilvántartási számát. A szakvéleményt az igazságügyi szakértő ellátja bélyegzőjével is. A bélyegző feltünteti az igazságügyi szakértő nevét, az igazságügyi szakértői igazolványában meghatározott szakterületét és a nyilvántartási számát. A bélyegzőn az állami címer nem használható.

(5) Az igazságügyi szakértő kirendelésére, az igazságügyi szakértői vizsgálatra és a szakvéleményre vonatkozó részletes szabályokat az igazságügy-miniszter rendeletben állapítja meg.

A szakértői díj

17. § (1) Azokban az ügyekben, amelyekben a hatóság hivatalból folytat le bizonyítást, vagy a bizonyítás hivatalból történő elrendelésének is helye lenne, az egyes vizsgálatok elvégzéséért felszámítható díjat (munkadíjat és költségeket) a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara javaslata alapján az igazságügy-miniszter évente rendeletben határozza meg.

(2) Az eseti szakértő és a szervezet szakértői díjazására az (1) bekezdésben foglaltak irányadóak.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott ügyeken kívül az igazságügyi szakértő, a társaság, a szakértői intézmény a díjat maga állapítja meg. A díjat évente, a tárgyévet megelőző év december 1-jéig a Minisztériumnak be kell jelenteni, amelytől a tárgyévből a bejelentő nem térhet el.

(4) A kirendelő hatóság – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – a jogerős határozattal megállapított szakértői díjat az eljáró igazságügyi szakértő, szakértői intézmény, társaság, a szervezet által benyújtott számla alapján 30 napon belül köteles kifizetni. A számla kiállítására nem köteles igazságügyi szakértő részére a szakértői díjat – a határozat jogerőre emelkedésének időpontjától számított 30 napon belül – átvételi elismervény ellenében kell kifizetni.

(5) Ha a szakértői díj megfizetése a kirendelő hatóságot terheli, a (4) bekezdés szerinti határidő eredménytelen elteltét követően az igazságügyi szakértő, a gazdasági társaság és a szakértői intézmény, azonnali beszedési megbízást nyújthat be a kirendelő hatóság pénzforgalmi bank-számlája terhére.

Az igazságügyi szakértők képzése

18. § (1) Az igazságügyi szakértők képzésével összefüggő szervezési és nyilvántartási feladatok elvégzéséről – a (6) bekezdés kivételével – a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara gondoskodik. Ennek keretében a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara a szakterület ágazati irányításáért felelős miniszter (országos hatáskörű szerv vezetője) bevonásával meghatározza a továbbképzés feltételrendszerét, ideértve a (2) bekezdés szerinti képzésben való részvétel beszámításának szabályait.

(2) Az igazságügyi szakértők részére a szakterület ágazati irányításáért felelős miniszter (országos hatáskörű szerv vezetője) is szervezhet szakmai képzést.

(3) A kérelmező és az igazságügyi szakértő részére a szükséges jogi ismeretek oktatásáról az igazságügy-miniszter gondoskodik; a jogi oktatáson való részvétel kötelező.

(4) Az igazságügyi szakértők számára kötelező a szakértés alapismereteivel összefüggő képzésben való részvétel; a vizsgát a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara mellett működő vizsgabizottság előtt kell tenni.

(5) A (3) és (4) bekezdés szerinti vizsga letétele alól – külön jogszabály – felmentést adhat.

(6) Az igazságügyi orvosszakértők esetében a szakmai továbbképzés módját, valamint szakmai továbbképzésüknek a külön jogszabály szerinti továbbképzésbe történő beszámításának a szabályait az egészségügyi miniszter – az igazságügy-miniszterrel egyetértésben – rendeletben határozza meg.

Az igazságügyi szakértői működés felügyelete

19. § (1) A szakértői működés felett a törvényességi felügyeletet az igazságügy-miniszter gyakorolja. A törvé-

nyességi felügyelet nem terjed ki olyan ügyekre, ahol bírósági vagy más hatósági eljárásnak van helye.

(2) A törvényességi felügyelet keretében az igazságügyi szakértő tevékenységét az igazságügy-miniszter a szakértői kamara bevonásával bármikor megvizsgálhatja. A vizsgálatot a kirendelő hatóság is kezdeményezheti.

(3) A vizsgálat megkezdéséről a szakértőt értesíteni kell. A vizsgálat során az igazságügyi szakértőt személyesen meg kell hallgatni. A vizsgálat részletes szabályait az igazságügy-miniszter rendeletben állapítja meg.

(4) Ha a vizsgálat eredményeként az igazságügy-miniszter azt állapítja meg, hogy az igazságügyi szakértő a tevékenysége ellátására alkalmas, az eljárást megszünteti.

(5) Ha a vizsgálat eredményeként az igazságügy-miniszter azt állapítja meg, hogy az igazságügyi szakértő a tevékenysége ellátására nem alkalmas, vagy a hatósági kirendelésnek – a 3. § (3) bekezdésének d) pontjába ütköző módon – ismételten nem tett eleget, az igazságügyi szakértőt törli a névjegyzékből.

(6) Jogerősen el nem bírált ügyben készített szakértői vélemény nem vonható a vizsgálat körébe.

(7) Az igazságügyi szakértői működés felett a szakterület ágazati irányításáért felelős minisztert (országos hatáskörű szerv vezetőjét) szakmai felügyeleti jog illeti meg, amely alapján kezdeményezheti az igazságügy-miniszternél a szakértő tevékenységének vizsgálatát.

Igazságügyi szakértői tevékenységet végző gazdasági társaság

20. § (1) Igazságügyi szakértői tevékenységet az a társaság végezhet, amelyet az igazságügy-miniszter – kérelemre – felvett a névjegyzékbe, és van igazságügyi szakértői tevékenység folytatására feljogosított tagja vagy alkalmazottja, akinek a szakértői kamarai tagsági viszonya nem szünetel, illetve nincs felfüggesztve. Az igazságügy-miniszter azt a társaságot veszi fel a névjegyzékbe, amelyben a tagok több mint 50%-a igazságügyi szakértő.

(2) Igazságügyi szakértői tevékenységet a társaság csak azon a szakterületen és azon tagja vagy alkalmazottja végezhet, aki a névjegyzékben az adott szakterületre bejegyzett szakértőként szerepel.

(3) A társaság tagja vagy alkalmazottja a szakvéleményt a saját szakmai felelőssége mellett, a társaság nevében adja. A társaság vezetője ellenjegyzésével igazolja azt, hogy a szakvélemény a társaság tevékenységi körében és az eljárási jogszabályok betartásával készült. A szakvéleményt a szakértő írja alá, a szakvéleményben fel kell tüntetni a szakvéleményt készítő igazságügyi szakértő nevét és szakterületét.

(4) A társaságra, valamint annak vezető tisztségviselőjére, tagjára, alkalmazottjára a 12–19. § rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.

21. § (1) Az ügyben eljáró szakértőt a társaság vezető tisztségviselője a igazságügyi szakértői tevékenységre feljogosított tagjai vagy alkalmazottjai közül jelöli ki.

(2) Nem jelölhető ki a társaságnak az a tagja vagy alkalmazottja, akinél a jogszabályban meghatározott kizáró ok áll fenn. Ha a kizáró ok a társaság vezető tisztségviselőjére áll fenn, a társaság egyetlen tagja vagy alkalmazottja sem adhat szakvéleményt.

(3) Ha az igazságügyi szakértő a kizáró okot maga jelentette be vagy a kizáráshoz maga is hozzájárult, a társaság vezető tisztségviselője más szakértő kijelöléséről a saját hatáskörében gondoskodik, és erről a kirendelő hatóságot haladéktalanul értesíti.

(4) Ha a kirendelő hatóság állapít meg az igazságügyi szakértőre nézve kizáró okot, a társaság vezető tisztségviselője más szakértőt jelöl ki.

22. § (1) A társaság névjegyzékbe való felvétel iránti kérelmét az igazságügy-miniszterhez kell benyújtani. A társaság igazságügyi szakértői tevékenység folytatására a névjegyzékbe történő bejegyzéssel válik jogosulttá.

(2) Az igazságügy-miniszter határozattal dönt:

- a) a névjegyzékbe való felvételtől,
- b) a felvételi kérelem elutasításáról,
- c) a társaság tevékenységi körének változásáról, és
- d) a névjegyzékből való törlésről.

(3) A (2) bekezdés szerinti határozatra a 9–10. § rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.

23. § (1) A társaságnak a 2. számú melléklet 2. pontjában meghatározott adatait a névjegyzék tartalmazza. A mellékletben meghatározott adatok a g) pont kivételével nyilvánosak és azokat a Minisztérium a világhálón is közzéteszi.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott adatokban bekövetkezett változásokat a társaság vezető tisztségviselője köteles – 8 napon belül – a Minisztériumnak bejelenteni.

24. § A társaságot a névjegyzékből törölni kell, ha

- a) a cégbíróság a cégjegyzékből törli,
- b) nincs a névjegyzékben szereplő tagja vagy alkalmazottja,
- c) az igazságügyi szakértői tevékenységet folytató tagok száma 50% alá csökken,
- d) a 3. § (3) bekezdésének d) pontjában, vagy a 23. § (2) bekezdésében meghatározott kötelezettségének ismételt, felhívás ellenére nem tesz eleget,
- e) azt a társaság kéri.

Az igazságügyi szakértői intézmények

25. § (1) Igazságügyi szakértői intézményt az igazságügy-miniszter vagy vele egyetértésben más miniszter (országos hatáskörű szerv vezetője) alapíthat és szüntethet meg.

(2) A szakértői intézmény költségvetési szerv.

(3) A szakértői intézmény alaptevékenységének minősül

a) olyan ügyben történő hatósági kirendelés teljesítése, amelyben jogszabály lehetővé vagy kötelezővé teszi a bizonyítási eljárás hivatalból való lefolytatását,

b) a külön jogszabályban meghatározott ügyekben való kirendelés teljesítése, továbbá

c) az a) és b) pontban felsorolt alaptevékenység ellátása érdekében külön jogszabályban megjelölt igazgatási, gazdasági, munkaügyi, és nyilvántartási feladatok ellátása, valamint a működési feltételek biztosítása.

(4) A szakértői intézmény az alaptevékenysége körébe tartozó kirendelésnek más tevékenységét megelőzően köteles eleget tenni.

(5) A szakértői intézmény a (3) bekezdésben foglaltakon túlmenően csak olyan kirendelést, illetve szakvélemény készítésére irányuló megbízást fogadhat el, amely alaptevékenységéből fakadó kötelezettségeinek teljesítését nem veszélyezteti.

(6) A szakértői intézmény szakértői tevékenységén kívül – az oktatási és tudományos tevékenységen kívül – vállalkozási tevékenységet nem folytathat.

26. § (1) Az egyetemek igazságügyi orvostani intézeteire e törvénynek az igazságügyi szakértői intézményekre vonatkozó szabályait megfelelően alkalmazni kell.

(2) Az egyetemek igazságügyi orvostani intézeteiben működő igazságügyi szakértőkre – az igazságügyi szakértővé válásra, a névjegyzékre és szakértői díj megállapítására vonatkozó szabályok kivételével – külön törvény eltérő rendelkezéseket állapíthat meg.

27. § (1) A szakértői intézmény alkalmazásában álló igazságügyi szakértő a szakvéleményt a saját szakmai felelőssége mellett, az intézmény nevében adja, és az intézmény bélyegzőjét használja. Az intézmény vezetője ellenjegyzésével igazolja azt, hogy a szakvélemény az intézmény tevékenységi körében és az eljárási jogszabályok betartásával készült. A szakvéleményt a szakértő írja alá, a szakvéleményben fel kell tüntetni a szakvéleményt készítő igazságügyi szakértő nevét és szakterületét.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezései irányadóak arra az esetre is, ha a szakértői intézmény alkalmazásában álló igazságügyi szakértő természetes személyként kerül kirendelésre.

(3) A szakértői intézménynek csak a névjegyzékbe felvett alkalmazottja végezhet igazságügyi szakértői tevékenységet.

28. § (1) Az ügyben eljáró igazságügyi szakértőt a szakértői intézmény vezetője az intézményben működő igazságügyi szakértők közül jelöli ki.

(2) Nem jelölhető ki a szakértői intézménynek az az igazságügyi szakértője, akinél a jogszabályban meghatározott kizáró ok áll fenn. Ha a kizáró ok az intézmény vezetőjére áll fenn, az intézményben működő egyetlen igazságügyi szakértő sem adhat szakvéleményt.

(3) Ha az igazságügyi szakértő a kizáró okot maga jelentette be vagy a kizáráshoz maga is hozzájárult, a szakértői intézmény vezetője más szakértő kijelöléséről a saját hatáskörében gondoskodik, és erről a kirendelő hatóságot haladéktalanul értesíti.

(4) Ha a kirendelő hatóság állapít meg az igazságügyi szakértőre nézve kizáró okot, a szakértői intézmény vezetője más szakértőt jelöl ki.

Az igazságügyi szakértői testületek

29. § (1) Az igazságügy-miniszter – a szakterület ágazati irányításáért felelős miniszter egyetértésével – rendeletben az ott meghatározott szakkérdésekben szakértőként vélemény nyilvánítására igazságügyi szakértői testületet (a továbbiakban: Testület) hozhat létre.

(2) A Testület tagja olyan szakirányú egyetemi végzettséggel rendelkező személy lehet, aki az adott szakterületen tudományos fokozattal vagy legalább tíz éves igazságügyi szakértői gyakorlattal rendelkezik. A testület elnökét és tagjait az igazságügy-miniszter – a szakterületet felügyelő miniszter egyetértésével – öt évre nevezi ki.

(3) A Testület szakértőként vélemény nyilvánítására eseti bizottságot hoz létre. A bizottság három, legfeljebb öt tagú, eljárása során független, munkájáért külön díjazásban részesül. A Testület és a bizottság eljárásának részletes szabályait külön jogszabály állapítja meg.

(4) A szakértői testület olyan tagja, aki nem szerepel a névjegyzékben, a 6. § (2) bekezdése szerinti esküt tesz.

(5) A külön törvény felhatalmazása alapján létrehozott szakértői testületek működésére – e törvény 2. §-a, 12. §-a (1) és (3) bekezdései és a 13–14. §-ai kivételével – külön jogszabály eltérő rendelkezéseket állapíthat meg.

A szakértőjelölt, szakkonzultáns és a segédszemélyzet

30. § (1) Az igazságügyi szakértő, a társaság és a szakértői intézmény a szakértői vélemény elkészítéséhez a névjegyzékben nem szereplő személy segítségét (szakkonzultáns), a szakvélemény előkészítésére szakértőjelölt közre-

működését, a technikai jellegű tevékenység elvégzésére segédszemélyzetet vehet igénybe. Erről a szakvéleményben a kirendelő hatóságot tájékoztatnia kell.

(2) A szakértőjelölt az igazságügyi szakértői tevékenység folytatásához szükséges elméleti és gyakorlati ismeretek megszerzése érdekében – az igazságügyi szakértő szakmai felügyeletével – közreműködik a szakvélemény előkészítésében.

(3) Szakértőjelölti tevékenységet az folytathat, akit a szakértői kamara a szakértőjelöltek névjegyzékébe felvett.

(4) A szakértőjelöltek névjegyzékébe az a természetes személy vehető fel, aki

a) büntetlen előéletű és nem áll foglalkozástól eltiltás mellékbüntetés hatálya alatt, továbbá

b) szakterületének megfelelő képesítéssel rendelkezik [3. § (4) bek.].

(5) A szakértőjelölti névjegyzékbe történő felvételnek nem feltétele a szakterületnek megfelelő szakvizsga megéléte.

(6) Az szakértőjelöltek névjegyzéke a jelölt következő adatait tartalmazza:

a) név;

b) anyja neve;

c) születési hely és idő;

d) lakcím (postacím, telefon-, telefaxszám, e-mail);

e) a szakmai felügyeletet ellátó igazságügyi szakértő neve, szakterülete;

f) elérhetőségi cím;

g) a névjegyzékbe történt bejegyzés és törlés időpontja.

Záró és átmeneti rendelkezések

31. § (1) Ez a törvény – a (2) és (3) bekezdéseiben foglaltak kivételekkel – 2006. január 1-jén lép hatályba.

(2) A 33. § a törvény kihirdetését követő 8. napon, a 35. § (3) bekezdésével megállapított, a Be. 103. §-a (1) bekezdésének b) pontja 2007. január 1-jén lép hatályba.

(3) A 17. § (4) és (5) bekezdésének az igazságügyi szakértői intézményekre vonatkozó rendelkezései 2008. január 1-jén lépnek hatályba. A hatálybalépés napjáig az igazságügyi szakértői intézmények esetén a szakértői díjat az állam javára kell felszámítani, és az az államot illeti meg.

(4) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben állapítsa meg

a) azokat a szakkérdéseket, amelyekre nézve jogszabályban rögzített feladatkörében eljárva kizárólag meghatározott szervezet adhat szakvéleményt,

b) azokat a szervezeteket, amelyek meghatározott szakterületeken szakvéleményt adhatnak,

c) a névjegyzékre és a névjegyzékben szereplő adatok és tények nyilvántartása eljárási rendjére vonatkozó részletes szabályokat.

(5) Felhatalmazást kap az igazságügy-miniszter, hogy rendelettel állapítsa meg

- a) az igazságügyi szakértői működésre,
- b) az igazságügyi szakértői igazolványra,
- c) az igazságügyi szakértők jogi vizsgájára vonatkozó részletes szabályokat.

(6) Felhatalmazást kap az igazságügy-miniszter, hogy az érintett miniszterrel egyetértésben rendelettel állapítsa meg

- a) az igazságügyi szakértők szakterületének besorolását és a szakterületekhez kapcsolódó képesítési és egyéb szakmai feltételekre,
- b) az igazságügyi szakértők képzésére, a 18. § (4) bekezdése szerinti vizsgára,
- c) a szakértői testületek működésére,
- d) az igazságügyi szakértők díjazására vonatkozó részletes szabályokat.

(7) Felhatalmazást kap az egészségügyi miniszter, hogy az igazságügy-miniszterrel egyetértésben rendelettel állapítsa meg az igazságügyi orvosszakértők szakmai továbbképzésének módját, valamint a szakmai továbbképzésnek a külön jogszabály szerinti továbbképzésbe történő beszámításának a szabályait.

(8) Felhatalmazást kap a szakterület ágazati irányításáért felelős miniszter, hogy az igazságügyi szakértői tevékenység folytatásához szükséges szakmai gyakorlat szakirányú jellege igazolásának eljárási rendjét rendeletben szabályozza.

32. § (1) Az igazságügy-miniszter 2008. január 1-jéig

- a) felülvizsgálja a névjegyzékben szereplő igazságügyi szakértők névjegyzékbe vétele feltételeinek fennállását,
- b) módosítja az igazságügyi szakértők szakterületét az erre vonatkozó rendeletnek megfelelően.

(2) Az (1) bekezdés alapján végzett vizsgálat eredményéről az igazságügy-miniszter az igazságügyi szakértőt írásban értesíti, aki az abban foglaltakról az értesítés kézhezvételétől számított 15 napon belül nyilatkozhat.

(3) Ha az (1) bekezdés a) pontja alapján végzett vizsgálat szerint az igazságügyi szakértővé válás feltételei e törvény szerint fennállnak, az igazságügyi szakértőt úgy kell tekinteni, mint akit az igazságügy-miniszter a 3. § rendelkezéseinek alkalmazásával 2006. január 1-jén vett fel a névjegyzékbe.

(4) Ha az (1) bekezdés a) pontja alapján végzett vizsgálat szerint az igazságügyi szakértővé válás feltételei e törvény szerint nem állnak fenn, az igazságügy-miniszter – az (5) bekezdés kivételével – az igazságügyi szakértőt a névjegyzékből törli.

(5) Ha az (1) bekezdés a) pontja alapján végzett vizsgálat szerint az igazságügyi szakértő a 3. § (3) bekezdés b) pontjában meghatározott feltételnek nem felel meg, a szakértő e törvény hatálybalépésétől számított két éven belül köteles igazolni, hogy az igazságügyi szakértői tevé-

kenység folytatásához szükséges képesítést megszerezte, illetve hogy az igazságügyi szakértői tevékenység folytatásához szükséges végzettség megszerzése érdekében elengedhetetlen képzésben részt vesz.

(6) Az igazságügy-miniszter akkor is törli az igazságügyi szakértőt a névjegyzékből, ha az (5) bekezdésben meghatározott határidőn belül a képzésben való részvételét igazolta, azonban a végzettség megszerzéséhez előírt képzési idő elteltével a végzettséget nem szerzi meg.

(7) Az (1) bekezdés b) pontja, továbbá a (4) és (6) bekezdés alapján hozott határozat ellen a 10. §-ban foglaltak szerint jogorvoslatnak van helye.

(8) A 18. § (4) bekezdése szerinti vizsga letételére a törvény hatálybalépésekor már bejegyzett igazságügyi szakértő nem köteles, a kötelező jogi vizsgát pedig 2006. december 31-ig köteles letenni.

(9) A 17. § (3) bekezdése szerinti bejelentési kötelezettség teljesítésének az első tárgyévre vonatkozó határidejét külön jogszabály határozza meg.

33. § A bíróság 2005. április 1-jétől 2005. szeptember 30-ig külön adatgyűjtést végez polgári és büntető ügyekben az állam javára felszámított, illetve a ténylegesen kifizetett szakértői díjakról. Az adatgyűjtés kiterjed arra is, hogy milyen összegben történik az egyes ügycsoportokon belül az óradíjban vagy a tételesen megállapított szakértői munkadíj kifizetése.

Az igazságügyi szakértői kamaráról szóló 1995. évi CXIV. törvény módosítása

34. § (1) Az igazságügyi szakértői kamaráról szóló 1995. évi CXIV. törvény (a továbbiakban: Iszktv.) 1. §-a (2) bekezdésének k) és l) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(A kamara)

„k) tagjairól és a szakértőjelöltekről nyilvántartást vezet,

l) ha törvény kivételt nem tesz, ellenőrzi a szakértő tevékenységét, ennek során bekérheti a szakértő nyilvántartását,”

(2) Az Iszktv. a következő alcímmel és az 1/A. §-sal egészül ki:

„A kamarai hatósági ügyek eljárási szabályai

1/A. § (1) A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) rendelkezéseit kell alkalmazni – az e §-ban foglalt eltérésekkel – a következő ügyekben:

- a) bejegyzés az igazságügyi szakértők és szakértőjelöltek nyilvántartásába, törlés e nyilvántartásokból, kivéve, ha a törlésre az igazságügy-miniszter igazságügyi szakértői névjegyzékből törlő határozata alapján került sor;
- b) a kamarai tagság szünetelésének engedélyezése;

c) a kamarai tagdíj meg nem fizetése miatt a kamarai tagság megszüntetése (a továbbiakban együtt: kamarai hatósági eljárás).

(2) A kamarai hatósági eljárás lefolytatása iránti kérelmet csak a területi kamaránál, szóbeli kérelmet pedig csak személyesen lehet előterjeszteni. Nem minősül írásbeli kérelemnek a telefax és az elektronikus hírközlő eszköz útján benyújtott kérelem.

(3) A kamarai hatósági eljárást első fokon a területi kamara elnöksége folytatja le, az elnökég határozata ellen fellebbezésnek van helye. A kamarai hatósági eljárás elektronikus úton nem folytatható le.

(4) Az eljárás során az ügyfél helyett törvényes képviselője, vagy – közokiratba, vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt meghatalmazás alapján eljáró – meghatalmazottja, továbbá minden esetben az ügyfél és képviselője együtt is eljárhat. Az ügyvédnek adott meghatalmazáshoz, ha azt a fél saját kezűleg írta alá, tanúk alkalmazása nem szükséges.

(5) A kamarai nyilvántartásból történő törlés iránti eljárást hivatalból meg kell indítani, ha a kamara a törlési okról tudomást szerez. A kamara a törlési eljárás során az ügyfelet nyilatkozattételre és adatszolgáltatásra hívhatja fel.

(6) Ha az ügyfél a kérelmet hiányosan nyújtotta be, az elnökség a kérelem beérkezésétől számított tizenöt napon belül – megfelelő határidő megjelölése és a mulasztás jogkövetkezményeire történő figyelmeztetés mellett – hiánypótlásra hívja fel.

(7) Ha a kamara a névjegyzékbe történő bejegyzés, vagy a nyilvántartásba vétel iránti kérelemnek helyt ad, az erről szóló határozatnak kell tekinteni a bejegyzésről és a nyilvántartásba vételről kiállított okiratot. Az okiratnak tartalmaznia kell

a) a kamara nevét, a kamarai hatósági ügy számát, a kiadmányozó nevét és aláírását, az okirat kiállításának helyét és időpontját;

b) a névjegyzékbe vétel, illetve a nyilvántartásba történő bejegyzés napját;

c) igazságügyi szakértő és szakértőjelölt nevét, anyja nevét, születési helyét és időpontját.”

(3) Az Iszktv. 2. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Azt a szakértőt, akit az igazságügy-miniszter a névjegyzékbe felvett, az Igazságügyi Minisztérium értesítése alapján fel kell venni a szakértő lakóhelye szerint illetékes területi kamarába. A szakértő kérelmére, különösen indokolt esetben, a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara engedélyezheti, hogy a szakértő más területi kamaránál létesítsen tagsági viszonyt. A szakértő a névjegyzékbe való felvételét követő 15 napon belül köteles jelentkezni a területi kamaránál.”

(4) Az Iszktv. 3. §-a (1) bekezdésének helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Megszűnik a szakértő kamarai tagsága, ha

a) ezt a szakértő kéri,

b) a névjegyzékéből törölték,

c) a kamarából kizárták,

d) a kamarai tagdíjat felszólítás ellenére nem fizeti meg,

e) a szakértői esküt nem tette le,

f) késedelem miatt [3/C. § (1) bek. b) pont] másodszor lenne helye a kamarai tagsága felfüggesztésének,

g) meghalt.”

(5) Az Iszktv. 3/B. §-a (1) bekezdésének utolsó mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„A szünetelés időtartama legfeljebb két év, amely indokolt esetben egy évvel meghosszabbítható. A szünetelés engedélyezésének szabályairól a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara Alapszabálya rendelkezik.”

(6) Az Iszktv. a következő alcímmel és a 3/C. §-sal egészül ki:

„A kamarai tagság felfüggesztése

3/C. § (1) A szakértő kamarai tagságát fel kell függeszteni, ha:

a) a szakértő ellen közvádra üldözendő szándékos bűncselekmény miatt emelt vádat az ügyész,

b) a névjegyzékbe két éven belül a szakértő késedelmére vonatkozóan öt bejegyzés történt.

(2) A szakértő kamarai tagságának felfüggesztése az Igazságügyi Minisztérium indítványára történik.

(3) A felfüggesztés az (1) bekezdés a) pontja esetében az eljárás jogerős befejezéséig, a b) pont esetében egy évig tart.

(4) A felfüggesztés kérdésében a területi elnökség határozatot hoz. A határozat ellen a szakértő, képviselője és az Igazságügyi Minisztérium a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül fellebbezést nyújthat be a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara elnökségéhez. A fellebbezésnek a határozat végrehajtására halasztó hatálya nincs.

(5) Ha a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara elnöksége a fellebbezést elutasította, a határozata ellen a szakértő, képviselője és az Igazságügyi Minisztérium a határozat kézbesítésétől számított 30 napon belül bírósághoz fordulhat.

(6) A szakértő a felfüggesztés időtartama alatt igazságügyi szakértői tevékenységet nem végezhet, a kamarai tagságból eredő jogai és kötelezettségei szünetelnek.”

(7) Az Iszktv. 7. §-a (2) bekezdésének g) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A területi kamara közgyűlése)

„g) évenként javaslatot tesz a szakértői díj összegére,”

(8) Az Iszktv. 9. §-ának d), valamint h) és i) pontjai helyébe a következő rendelkezések lépnek, és a § a következő j) ponttal egészül ki:

(A területi elnökség)

„d) nyilvántartást vezet a területi kamara tagjairól és a szakértőjelöltekről,”

„h) határozatot hoz a szakértő kamarai tagságának szüneteléséről vagy felfüggesztéséről,

i) a megkereséstől számított 30 napon belül véleményezi a szakértői névjegyzékbe vételi, valamint a kiterjesztési kérelmeket,

j) ellátja azokat a feladatokat, amelyeket jogszabály vagy az alapszabály a hatáskörébe utal.”

(9) Az Iszktv. 15. §-ának (1) bekezdése a következő f) ponttal egészül ki:

(A Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara szervei)

„f) szakterület felülvizsgáló bizottság.”

(10) Az Iszktv. 16. §-a (2) bekezdésének e) pontja helyébe a következő rendelkezés lép, és a § a következő j) ponttal egészül ki:

(A küldöttgyűlés)

„e) meghatározza a kamarai hozzájárulás mértékét és a területi kamarák anyagi hozzájárulását,”

„j) javaslatot tesz az igazságügy-miniszternek a szakértői díjak összegére.”

(11) Az Iszktv. 17. §-a (3) bekezdésének g) és h) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(Az elnökség)

„g) elbírálja a területi elnökségnek a kamarai tagság szüneteléséről, vagy felfüggesztéséről hozott határozata elleni fellebbezést,

h) ellátja azokat a feladatokat, amelyeket jogszabály, alapszabály vagy a küldöttgyűlés a hatáskörébe utal.”

(12) Az Iszktv. 17. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Az elnökség határozataira a 9/B. § rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.”

(13) Az Iszktv. a következő alcímmel és 23/A. §-sal egészül ki:

„A szakterület felülvizsgáló bizottság

23/A. § (1) A küldöttgyűlés a tagjai közül megválasztja a háromtagú szakterület felülvizsgáló bizottságot: két tagot és az elnököt.

(2) A bizottság figyelemmel kíséri a szakterületekhez kapcsolódó képesítési és továbbképzési követelményeket, és – szükség szerint – javaslatot tesz a jogszabály módosítására. A bizottság évente egyszer köteles a küldöttgyűlésnek beszámolni.

(3) A bizottság üléseire köteles meghívni az Igazságügyi Minisztérium, valamint a felülvizsgálandó szakterület ágazati irányításáért felelős minisztérium és szakmai kamara képviselőjét. A bizottságot megillető jogosultságokat és kötelezettségeket a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara Alapszabálya határozza meg.”

(14) Az Iszktv. 24. §-a a következő új (2) bekezdéssel egészül ki, és az eredeti (2) bekezdés számozása (3) bekezdésre változik:

„(2) A választást jelölés előzi meg, egy tisztségre több személy, egy személy több tisztségre is jelölhető. Akit több tisztségre választottak meg, egy kamarán belül kizárólag egy, általa kiválasztott tisztséget tölthet be.”

(15) Az Iszktv. 26. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„26. § Etikai vétséget követ el az a szakértő,

a) aki az igazságügyi szakértői tevékenység gyakorlásából eredő, jogszabályban vagy alapszabályban meghatározott kötelezettségét megszegi, vagy e tevékenység etikai szabályait megsérti,

b) akinek szakértői tevékenységén kívüli vétkes magatartása a szakértői kar tekintélyét csorbítja.”

(16) Az Iszktv. 33. §-a (1)–(2) bekezdésének helyébe a következő rendelkezések lépnek, a § a következő új (3)–(5) bekezdéssel egészül ki, és az eredeti (3) bekezdés számozása (6) bekezdésre változik:

„(1) Etikai vétség alapos gyanúja esetén a területi elnökség, a területi kamara elnöke, a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara elnöksége, a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara elnöke, vagy a panasz előterjesztője kezdeményezi az eljárás megindítását; az etikai bizottság elnöke kijelöli az eljáró etikai tanácsot.

(2) Az etikai tanács 15 napon belül határozattal dönt az eljárás megindításáról. Ha az etikai eljárás alapjául szolgáló ügyben bíróság vagy más hatóság jogerős határozatot még nem hozott, az etikai tanács az eljárás megindításával egyidejűleg az etikai eljárást felfüggeszti.

(3) Az etikai tanács határozatáról az etikai tanács elnöke haladéktalanul tájékoztatja az eljárás alá vont szakértőt, az eljárás kezdeményezőjét és az etikai bizottság elnökét, és közli az etikai eljárás okát. Az etikai bizottság elnöke az eljárás megindulásáról értesíti az Igazságügyi Minisztériumot.

(4) Ha a kamara etikai tanácsa eljárást indított, az eljárás megindításával egyidejűleg a szakértő kamarai tagságát felfüggesztheti, ha a felfüggesztés az etikai vétség súlyára tekintettel indokolt. A felfüggesztés legfeljebb az etikai eljárás jogerős befejezéséig tarthat.

(5) Ha az etikai tanács az etikai eljárást nem indítja meg, az eljárás kezdeményezője a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara etikai bizottságához fellebbezhet. A Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara etikai bizottsága az első fokú határozatot helyben hagyja, vagy a határozatot hatályon kívül helyezi, és a területi kamara etikai bizottságát az eljárás lefolytatására utasítja.”

(17) Az Iszktv. 40. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Az etikai tanács határozataira a 9/B. § rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.”

(18) Az Iszktv. 47. §-ának (1) bekezdése az első mondatot követően a következő mondattal egészül ki:

„Az etikai eljárás költsége az etikai tanács szükséges és igazolt készkiadásait fedező költségátalány és az eljárás résztvevőinek az utazással felmerült igazolt költségei.”

(19) Az Iszktv. 47. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A költségátalány összegét a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara Alapszabálya állapítja meg.”

(20) Az Iszktv. 49. § (2) bekezdésének *b)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az igazságügy-miniszter a törvényességi felügyeleti jogkörében)

„*b)* jóváhagyja a területi kamarák alapszabályát és a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara Alapszabályát.”

(21) Az Iszktv. 49. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A törvényességi felügyelet nem terjed ki olyan ügyre, amelyben bírósági vagy más hatósági eljárásnak van helye.”

*A büntetőeljárásról szóló
1998. évi XIX. törvény módosítása*

35. § (1) A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 102. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság a szakértői névjegyzékben szereplő igazságügyi szakértőt, illetőleg szakvélemény adására feljogosított gazdasági társaságot (a továbbiakban: gazdasági társaság), szakértői intézményt, vagy külön jogszabályban meghatározott állami szervet, intézményt, szervezetet (a továbbiakban: szervezet), ha ez nem lehetséges, kellő szakértelemmel rendelkező személyt vagy intézményt (a továbbiakban: eseti szakértő) rendelhet ki szakértőként.”

(2) A Be. 102. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, és a § a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A szakértő kirendeléséről a kirendelő határozat kelteétől számított nyolc napon belül a kirendelő tájékoztatja a terheltet, a védőt, a sértettet, és – ha a szakértőt a bíróság rendelte ki – az ügyészt.

(4) A gazdasági társaság, a szakértői intézmény, a szervezet, illetve a szakértői testület vezetője a kirendelő határozat kézbesítésétől számított nyolc napon belül tájékoztatja a kirendelőt az eljáró szakértő személyéről. E közlés kézbesítésétől számított nyolc napon belül a kirendelő tájékoztatja a (3) bekezdésben írt személyeket és szerveket a tájékoztatás tartalmáról.”

(3) A Be. 103. §-a (1) bekezdésének *b)* és *e)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép, a bekezdés a következő *f)* ponttal egészül ki, és a jelenlegi *f)–g)* pontok jelölése *g)–h)* pontra módosul:

[Szakértőként nem járhat el]

„*b)* aki az ügyben mint bíró, ügyész vagy nyomozó hatóság tagja járt vagy jár el, ezek hozzátartozója, valamint az ügyben eljáró vagy eljáró bírósággal, ügyességgel,

nyomozó hatósággal alkalmazotti vagy szolgálati viszonyban lévő személy és ezek hozzátartozója,”

„*e)* a szakértői intézmény és a szervezet szakértője, valamint a szakértői testület tagja, ha az *a)* pontban meghatározott kizáró ok a szakértői intézmény, a szervezet vagy a szakértői testület vezetőjével szemben áll fenn,

f) a gazdasági társaság tagja, ha az *a)* pontban meghatározott kizáró ok a gazdasági társaság vezetőjével, vezető tisztségviselőjével szemben áll fenn, illetve, aki olyan gazdasági társaság tagja vagy alkalmazottja, amelynek tagja vagy alkalmazottja az ügyben már korábban eljár,”

(4) A Be. 103. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A szakértő a vele szemben felmerült kizárási okot köteles a kirendelőnek haladéktalanul bejelenteni. Gazdasági társaság, szakértői intézmény, szervezet, illetve szakértői testület kirendelése esetén a bejelentést a kirendelt társaság vagy szerv vezetője útján kell megtenni.”

(5) A Be. 104. §-a (2) bekezdése második mondata bevezető részének helyébe a következő rendelkezés lép:

„A szakértő – gazdasági társaság, szakértői intézmény, szervezet, illetve szakértői testület kirendelése esetén, annak vezetője útján – a kirendelőt értesíti, ha”

[a szakkérdés nem tartozik a szakértő szakismeretének körébe]

(6) A Be. 111. §-a (4) bekezdésének második mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„E rendelkezés alkalmazásának nincs helye, ha az ügyben a bíróság is kirendelt szakértőt, vagy a terhelt, illetve a védő által felkért személy (gazdasági társaság, szakértői intézmény, szervezet, szakértői testület) szakértőként való bevonását a bíróság, illetőleg az ügyész engedélyezte.”

(7) A Be. 112. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A terhelt vagy a védő által szakvélemény készítésére felkért személy (gazdasági társaság, szakértői intézmény, szervezet, szakértői testület) szakértőként való bevonásáról a bíróság, illetőleg az ügyész határoz. A felkért szakértő – e minőségének elismerése után – önállóan szakértői vizsgálatot végezhet, a bírósági eljárásban a bíróság, illetőleg az ügyész által kirendelt szakértővel azonos jogok illetik meg, és kötelezettségek terhelik. A szakértők az általuk elvégezni kívánt szakértői vizsgálatról kölcsönösen értesítik egymást, az értesített szakértő a másik szakértő által végzett vizsgálaton jelen lehet.”

(8) A Be. 113. §-ának (2) bekezdése a következő rendelkezéssel egészül ki:

„Ha a szakvélemény előterjesztésével a kirendelt társaság vagy szervezet vezetője által kijelölt szakértő indokolatlanul késlekedik, a rendbíróság kiszabásának, illetve az okozott költség megfizetésére kötelezésnek a kirendelt gazdasági társasággal, szakértői intézménnyel, szervezettel, vagy szakértői testülettel szemben van helye.”

(9) A Be. 604. §-a (2) bekezdésének d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Felhatalmazást kap az igazságügy-miniszter, hogy]

„d) a szakértő és a szaktanácsadó díjazására, a tanú és a szakértő által felszámítható költségekre vonatkozó részletes szabályokat a pénzügyminiszterrel együttesen, és a legfőbb ügyésszel egyetértésben,”

[rendeletben szabályozza.]

*A tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről
és a tűzoltóságról szóló
1996. évi XXXI. törvény módosítása*

36. § A tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény 47. §-a (2) bekezdésének b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Felhatalmazást kap a belügyminiszter, hogy rendeletben határozza meg:)

„b) a tűzvédelmi szakértői tevékenység szabályait,”

*A Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról
és a könyvvizsgálói tevékenységről szóló
1997. évi LV. törvény módosítása*

37. § A Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról és a könyvvizsgálói tevékenységről szóló 1997. évi LV. törvény 27. §-ának b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A kamarai tagsággal rendelkező könyvvizsgáló által ellátható – a 26. § (2) bekezdése alá nem tartozó – tevékenységek:]

„b) a gazdálkodó szervezetek alapításával, átalakulásával, megszűnésével, folyamatos működésével, gazdálkodásával, információs rendszerével kapcsolatos pénzügyi, adó-, számviteli és kapcsolódó számítástechnikai, szervezési szakértői tevékenység, szakvélemény készítése, az ezekkel kapcsolatos tanácsadás, ideértve – külön jogszabályban meghatározott feltételek fennállása esetén – az igazságügyi könyvszakértői tevékenységet is,”

38. § E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti:

a) az igazságügyi szakértői kamaráról szóló 1995. évi CXIV. törvény módosításáról szóló 1999. évi LV. törvény 3. §-ának (1) bekezdése, 19. §-a és 22. §-ának (2) bekezdése,

b) az igazságügyi szakértői kamaráról szóló 1995. évi CXIV. törvény 3. § (2) bekezdésének c) pontja,

c) az Országos Ítéletábrák székelyének és illetékességi területének megállapításáról, valamint az igazságszolgáltatás működését érintő egyes törvények módosításáról szóló 1999. évi CX. törvény 164. §-a (4) bekezdésének a „valamint a szakértői névjegyzék számítógépes nyilvántartásának szabályait, a nyilvántartás adatait” szövegrésze,

d) a Magyar Orvosi Kamaráról szóló 1994. évi XXVIII. törvény 2. § (1) bekezdés fg) pontja,

e) a tervező és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény 3. § (2) bekezdés c) pontja,

f) a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 108. §-a (5) bekezdésének második mondata.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1. számú melléklet
a 2005. évi XLVII. törvényhez

**Az igazságügyi szakértői névjegyzékbe való felvétel,
szakterület kiterjesztés iránti kérelem tartalma
és mellékletei**

1. A szakértői névjegyzékbe való felvétel, illetve a szakterület kiterjesztése iránti kérelemnek tartalmaznia kell:

a) a kérelmező

– nevét, születési helyét és idejét, anyja nevét, lakcímét,

– diplomájának (oklevelének) számát és keltét (szakkar megnevezésének feltüntetésével),

– tudományos fokozatát,

– szakképzettségét (szakorvosi képesítést stb.),

– jelenlegi foglalkozását, beosztását,

– munkáltatójának megnevezését és címét,

– szakmai működésének főbb adatait (a szakágazatok és munkakörök részletes megjelölése a munkáltató megnevezésével és az időtartamnak naptár szerinti feltüntetésével; orvosoknál és gyógyszerészeknél az orvosi nyilvántartásba vétel adatai);

b) az engedélyezni kért szakágazat megjelölését.

2. A kérelemhez csatolni kell

a) az iskolai végzettséget és az egyéb képesítést igazoló okirat hiteles másolatát,

b) három hónapnál nem régebbi hatósági erkölcsi bizonyítványt,

c) amennyiben van, a nyelvvizsga bizonyítványt vagy annak hiteles másolatát,

d) a szakmai kamarai tagságra vonatkozó igazolást, ha a tagságot az adott szakterületen jogszabály kötelezővé teszi,

e) a szakmai működés részletes leírását (a kérelmező mikor, hol, milyen munkakört töltött be, milyen időtartamú szakmai gyakorlattal és képesítéssel rendelkezik; a szakmai működés, a szaktudás megítéléséhez szükséges egyéb adatokat pl. a szakmai cikkek, értekezések megjelenésének időpontját és helyét stb.),

- f) a szakmai gyakorlat szakirányú jellegéről szóló igazolást,
- g) az igazságügyi szakértői személyi lapot,
- h) a már rendelkezésre álló szakértői működési engedély másolatát,
- i) a névjegyzékbe történő felvételi eljárásért fizetendő díj megfizetéséről szóló igazolást.

2. számú melléklet
a 2005. évi XLVII. törvényhez

Az igazságügyi szakértői névjegyzék tartalma

1. Az igazságügyi szakértők névjegyzéke az igazságügyi szakértő következő adatait, és a szakértő tevékenységére vonatkozó tényeket tartalmazza:

- a) név;
- b) anyja neve;
- c) születési hely és idő;
- d) lakcím (postacím, telefon-, telefaxszám, e-mail);
- e) munkahely (postacím, telefon-, telefaxszám, e-mail);
- f) elérhetőségi cím;
- g) nyelvismeret (nyelv, nyelvtudás foka);
- h) területi igazságügyi szakértői kamarai tagság;
- i) szakmai kamarai tagság;
- j) igazságügyi szakértői igazolvány száma;
- k) szakterület
- ka) a névjegyzékbe bejegyzett szakterület és a bejegyzés időpontja,
- kb) elutasított szakterület és az elutasítás időpontja,
- kc) elbírálás alatt lévő szakterület;
- l) iskolai végzettség és szakmai képesítés a megszerzés időpontjával;
- m) állapot
- ma) névjegyzékbe bejegyzett,
- mb) névjegyzékbe történő bejegyzés folyamatban,
- mc) névjegyzékbe bejegyzett, kiterjesztési kérelem folyamatban,
- md) névjegyzékbe bejegyzett, kamarai tagsági viszony szünetel,
- me) névjegyzékbe bejegyzett, kamarai tagsági viszony felfüggesztve,
- mf) névjegyzékből törölt;
- n) tudományos fokozat;
- o) nyilvántartási szám;
- p) az igazgatási ügyiratok ügyszáma;
- q) éves díjszabás, ha az eltér a 17. § (1) bekezdése alapján, a jogszabályban meghatározott összegtől;
- r) a késedelembe esés ténye, az ügyre történő utalással;
- s) a szakértő ellen közvérdra üldözendő szándékos bűncselekmény miatt indult eljárás megindításának, megszüntetésének, illetve befejezésének ténye.

2. Az igazságügyi szakértők névjegyzéke a gazdasági társaság következő adatait tartalmazza:

- a) megnevezés,
- b) székhely,
- c) cégjegyzékszám,
- d) tevékenységi kör,
- e) a vezető tisztségviselő neve, lakóhelye,
- f) a 20. § (2) bekezdésben meghatározott tagokra és alkalmazottakra vonatkozó nyilvános adatok,
- g) évente meghatározott díjszabás.

2005. évi XLVIII. törvény

az igazságügyi szakértő nemperes eljárásban történő kirendeléséről és ezzel összefüggésben a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosításáról*

1. § (1) Ha a kérelmező számára jelentős tény vagy egyéb körülmény megállapításához vagy megítéléséhez különleges szakértelem szükséges, a bíróságtól igazságügyi szakértő (a továbbiakban: szakértő) kirendelése kérhető.

(2) Az (1) bekezdés szerinti kérelem nem nyújtható be, ha abban a kérdésben, amelyre a szakértői véleményt a kérelmező be kívánja szerezni a kérelmező által vagy ellen indított más bírósági eljárás, vagy a kérelmező ellen indított büntetőeljárás van folyamatban. Az e rendelkezés ellenére benyújtott kérelem alapján készült szakvélemény bírósági eljárásban nem használható fel.

(3) A kérelem annál a helyi bíróságnál terjeszthető elő, amelynek illetékességi területén a kérelmező lakik, vagy amelynek területén a szakértői vizsgálat tárgyát képező ingatlan fekszik vagy a dolog található.

(4) A bírósági titkár és a bírósági ügyintéző az e törvényben meghatározott eljárás lefolytatására önállóan, önálló aláírási joggal jogosult, azzal, hogy a bírósági ügyintéző a 3. § (2) bekezdése szerinti végzést csak a bíró előzetes hozzájárulásával hozhatja meg.

(5) A szakértő kirendelésére irányuló eljárás nemperes eljárás, amelyben bizonyításnak, felfüggesztésnek és szünetelésnek nincs helye.

(6) Azokra az eljárási kérdésekre, amelyeket ez a törvény nem szabályoz, a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) szabályai – a polgári nemperes eljárás sajátosságaiból eredő eltérésekkel – megfelelően irányadók.

* A törvényt az Országgyűlés a 2005. május 23-i ülésnapján fogadta el.

2. § (1) A bíróság a szakértői névjegyzékben szereplő igazságügyi szakértőt, szakvélemény adására feljogosított gazdasági társaságot, szakértői intézményt, vagy külön jogszabályban meghatározott állami szervet, intézményt, szervezetet rendelhet ki szakértőként. Más szakértő csak ezek hiányában, kivételesen alkalmazható.

(2) Rendszerint egy szakértőt kell alkalmazni, több szakértőt csak különböző szakkérdések felmerülése esetében lehet kirendelni.

(3) A kirendelésre kerülő szakértő személyéről – a kérelmező meghallgatása nélkül – a bíróság dönt.

3. § (1) A szakértő kirendelése iránti kérelemben meg kell jelölni az eljáró bíróságot, a kérelmező nevét, lakóhelyét (székhelyét), a szakértői vizsgálat tárgyát és annak helyét, a rövid tényállást, a kérelem előterjesztésének indokait, valamint azokat a kérdéseket, amelyekre a szakértőnek véleményt kell nyilvánítania.

(2) A bíróság a kérelmet – a hiányok pótlására való felhívás kibocsátása nélkül – annak érkezésétől számított 8 napon belül indokolt végzéssel elutasítja, ha a kérelem hiányos, vagy ha az előadott tényállás, illetve a megválaszolandó kérdések alapján megállapítható, hogy a szakértő kirendelésének az 1. § (1) bekezdésében meghatározott feltételei nyilvánvalóan nem állnak fenn.

(3) Ha a kérelem megfelel az (1) bekezdésben és az 1. § (1) bekezdésében foglaltaknak, a bíróság – a kérelem érkezésétől számított 8 napon belül – felszólítja a kérelmezőt, hogy a költségek fedezésére előreláthatóan szükséges, – a bíróság által meghatározott – összeget a bíróságnál előzetesen helyezze letétbe. Ha a kérelmező az összeget letétbe helyezi, a bíróság a szakértőt – a letétbe helyezéstől számított 15 napon belül – kirendeli. Ha a kérelmező a letétbe helyezést elmulasztja, a bíróság – a hiányok pótlására való felhívás kibocsátása nélkül – a kérelmet indokolt végzéssel elutasítja.

(4) A szakvéleményhez szükséges vizsgálat tûrésére senki nem kötelezhető.

(5) A bíróságnak a kérelmet elutasító végzése ellen a kérelmező fellebbezhet. A kérelemnek helyt adó végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

4. § (1) A szakértő a szakvéleményt a szakértőt kirendelő végzés kézhezvételétől számított 30 napon belül köteles előterjeszteni. A bíróság a szakértő – határidő lejárta előtt előterjesztett – kérelmére a határidőt egy alkalommal, legfeljebb 30 nappal meghosszabbíthatja.

(2) A szakértő kirendelésének költségeit a kérelmező viseli, ideértve azt az esetet is, ha – tekintettel a 3. § (4) bekezdésére – a szakértő a szakvélemény elkészítéséhez szükséges vizsgálatot nem tudta lefolytatni.

(3) A kirendelt szakértőre a Pp. 185. §-ának (2)–(4) bekezdéseit megfelelően alkalmazni kell.

5. § (1) A bíróság a szakértő díját – a szakértő által benyújtott díjjegyzék alapul vételével – a szakvélemény beérkezését követően, legkésőbb 15 napon belül végzéssel megállapítja.

(2) Ha a kérelmező által letett összeg a szakértő költségeit nem fedezi, a bíróság az (1) bekezdés szerinti végzésben kötelezi a kérelmezőt a díj viselésére és a még szükséges összeg letétbe helyezésére. A szakvéleményt a bíróság a kérelmezőnek csak a szakértő költségeinek fedezésére szükséges teljes összeg letétbe helyezését követően küldi meg. A végzés ellen a kérelmező és a szakértő fellebbezéssel élhet. A fellebbezésnek csak a kifogásolt összeg erejéig van halasztó hatálya.

A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosítása

6. § A Pp. 96. §-a (3) bekezdésének első mondata helyébe a következő szöveg lép:

„(3) Idézésnek sürgős esetben rövid úton – távbeszélőn, tárgyaláson szóban, illetőleg elektronikus levél vagy külön kézbesítő útján – is helye van.”

7. § A Pp. 104. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ha a meghosszabbítást a fél vagy a szakértő kéri, kérelmét a határidő lejárta előtt kell előterjesztenie; a kérelem tárgyában a bíróság az ellenfél, illetve a felek meghallgatása nélkül határozhat.”

8. § (1) A Pp. 111. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) Ha a (2) és (3) bekezdés esetében az eljárás félbeszakadása vagy annak túlságosan hosszú tartama a kirendelt szakértő méltányos érdekeit sértene, a bíróság a fél részére – a szakértő kérelmére – a 49. § (2) bekezdésének megfelelő alkalmazásával ügygondnokot (74. §) rendel ki; az ügygondnok kirendelésével az eljárás félbeszakadása – a szakértői díj megállapítása és a letéttel fedezett díj kiutalása vonatkozásában – megszűnik.”

(2) A Pp. 112. §-a a következő új (3) bekezdéssel egészül ki, és az eredeti (3) bekezdés számozása (4) bekezdéssé változik:

„(3) A jogerős végzéssel megállapított tanúdíj, szakértői díj letéttel fedezett részének kiutalásáról a bíróság a félbeszakadás tartama alatt is intézkedik.”

9. § (1) A Pp. 177. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A bíróság a szakértői névjegyzékben szereplő igazságügyi szakértőt, szakvélemény adására feljogosított gazdasági társaságot, szakértői intézményt, vagy külön jogszabályban meghatározott állami szervet, intézményt,

szervezetet rendelhet ki szakértőként. Más szakértő csak ezek hiányában, kivételesen alkalmazható.”

(2) A Pp. 177. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Ha a felek a szakértő személyében nem állapodnak meg, arról a bíróság dönt. Az utóbbi esetben a feleket a szakértő kirendelése tárgyában – szükség esetén – meg kell hallgatni.”

(3) A Pp. 177. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Ha a perbíróság a szakértő meghallgatása iránt megkeresés útján intézkedik, és a felek a szakértő személyében nem állapodnak meg, a szakértő kirendelését is a megkeresett bíróságra bízhatja.”

(4) A Pp. 177. §-ának (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) A bíróság a fél kérelmére – ha a bizonyítás szempontjából szükségesnek látszik – a kirendelt szakértő helyett más szakértőt rendelhet ki. A kirendelésre a (3) bekezdés rendelkezését megfelelően alkalmazni kell. Ha a bíróság a szakértőt a felek egyetértő javaslatára rendelte ki, más szakértő kirendelésének a szakvélemény előterjesztése előtt csak akkor van helye, ha a szakértő a véleményadással késlekedik, kizárás okából (178. §) vagy valamely más fontos okból nem járhat el.”

10. § (1) A Pp. 178. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az, akire a 13. § (1) bekezdésének *a)*, *b)*, *c)* vagy *e)* pontjában meghatározott kizáró ok áll fenn, szakértőként sem járhat el, úgyszintén az sem, aki az ügyben mint bíró vett részt, illetve aki olyan gazdasági társaságnak tagja, alkalmazottja, amely az ügyben szakértőként már korábban eljár.”

(2) A Pp. 178. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki, és ezzel egyidejűleg az eredeti (2)–(3) bekezdések számozása (3)–(4) bekezdésre változik:

„(2) Az ügyben szakértőként nem járhat el az a gazdasági társaság, amelynek tagjával vagy vezető tisztségviselőjével szemben a 13. § (1) bekezdésének *a)*, *b)* vagy *c)* pontjában, illetve vezető tisztségviselőjével szemben a 13. § (1) bekezdés *e)* pontjában meghatározott kizáró ok áll fenn. Az ügyben nem járhat el az a szakértői intézmény sem, amelynek vezetőjével szemben 13. § (1) bekezdésének *a)*, *b)*, *c)* vagy *e)* pontjában meghatározott kizáró ok áll fenn.”

11. § (1) A Pp. 180. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A bíróság a szakértőt a vélemény írásbeli előterjesztésére megidézése nélkül kirendelésekor utasíthatja. Ha a bíróság szükségesnek tartja, a szakértőt megidézheti. A megidézett szakértő meghallgatása előtt meg kell állapítani személyazonosságát, továbbá azt, hogy a felekkel milyen viszonyban van, és hogy nem áll-e fenn reá kizáró ok;

a szakértőt figyelmeztetni kell a hamis véleményadás következményeire is.”

(2) A Pp. 180. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A bíróság az írásbeli kirendelésben, illetve a tárgyaláson ismerteti a szakértő előtt azokat a kérdéseket, amelyekre véleményt kell nyilvánítania.”

(3) A Pp. 180. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Gazdasági társaság vagy szakértői intézmény kirendelése esetén, a társaság, illetve az intézmény a kirendelő végzés kézhezvételétől számított 8 napon belül köteles a bíróságnak és a feleknek bejelenteni, hogy az ügyben a társaság melyik tagja vagy alkalmazottja, illetve az intézmény melyik alkalmazottja jár el.”

12. § A Pp. 183. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„183. § (1) A bíróság az igazságügy-miniszter rendeletében meghatározott körbe tartozó szakkérdésekre – szakértőként történő véleménynyilvánítás végett – a rendeletben meghatározott szakértői testületet kereshet meg. A testület – külön törvényben meghatározott – bizottságban jár el.

(2) A bíróság szakértői testületet akkor rendelhet ki, ha a perben felmerülő szakkérdés a 182. § alapján, két egymástól független szakvélemény előterjesztése után, a kirendelt szakértők személyes meghallgatása során sem tisztázható.

(3) Az (1) bekezdés szerinti bizottság tagjára a szakértőre vonatkozó rendelkezéseket – ideértve a kizárás és a tárgyalásra való idézés szabályait – kell megfelelően alkalmazni, azzal, hogy a tárgyalásra a szakvélemény előterjesztésekor a bizottság által megjelölt bizottsági tag vagy a bizottság képviselője idézhető.”

13. § A Pp. a következő 183/A. §-sal egészül ki:

„183/A. § (1) Ha a fél a perben bizonyítékként az igazságügyi szakértő nemperes eljárásban történő kirendeléséről szóló törvény alapján eljáró szakértő véleményére hivatkozik, köteles azt a keresetlevélben jelezni és a szakvéleményt a keresetlevélhez csatolni.

(2) A perben felmerülő szakkérdésben az (1) bekezdés szerinti törvény alapján eljáró szakértő – azonos szakkérdésben adott – szakvéleménye ugyanolyan bizonyítási eszköznek minősül, mintha a szakvéleményt a perben kirendelt szakértő terjesztette volna elő.

(3) A bíróság a szakértőt megidézheti, meghallgatására a 180. § (1) bekezdése és a 182. § megfelelően irányadó. A fél – ha a bizonyítás szempontjából szükségesnek látszik – a perben más szakértő kirendelését is indítványozhatja.

(4) A szakértőnek a perben felmerülő költségei viselésére a 187. § megfelelően irányadó.”

14. § (1) A Pp. 185. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az eljáró bíróság annak a szakértőnek a munkadíját, aki a véleménynyilvánítással alapos ok nélkül késlekedik és a véleménynyilvánításra nyitva álló határidő alatt a határidő meghosszabbítását nem kéri (104. §), illetve a meghosszabbított határidő alatt sem nyilvánít véleményt, a határidő lejártát követő naptól kezdve naponta egy százalékkal csökkenti.”

(2) A Pp. 185. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Ha a tanú vagy a szakértő az elmaradását (eltávozását), illetve a szakértő a késedelmét az (1) és (2) bekezdésben említett intézkedések alkalmazása után alapos okkal kimentí, a vele szemben tett intézkedéseket hatályon kívül kell helyezni. A bíróság az (1) bekezdés szerinti intézkedést akkor is hatályon kívül helyezheti, ha a megtagadást követően a tanú vallomást tesz, illetve a szakértő a feladát teljesíti.”

(3) A Pp. 185. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki, és ezzel egyidejűleg a jelenlegi (4) bekezdés számozása (5) bekezdésre változik:

„(4) Az (1) és (2) bekezdés alapján hozott határozat ellen, továbbá az olyan határozat ellen, amely az (1) és (2) bekezdés alapján hozott határozat hatályon kívül helyezése iránt előterjesztett kérelmet elutasítja, a tanú, illetve a szakértő fellebbezéssel élhet.”

15. § (1) A Pp. 187. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A bíróság a szakértő díját – a szakértő által benyújtott díjjegyzék alapul vételével – a szakvélemény beérkezését, illetve a szakértő meghallgatása esetében a meghallgatását követően, de legkésőbb harminc napon belül végzéssel megállapítja. A szakértő díját a perbíróság állapítja meg akkor is, ha a szakértőt a megkeresett bíróság rendelte ki. A bíróság határozata ellen a szakértő és a felek külön fellebbezéssel élhetnek. A fellebbezésnek csak a kifogásolt összeg erejéig van halasztó hatálya.”

(2) A Pp. 187. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A bíróság a jogerősen megállapított összeg letéttel fedezett részét – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a szakértő által benyújtott számla alapján 30 napon belül kiutalja. Az összeg előlegezésére a 186. § (2) bekezdését kell megfelelően alkalmazni.”

16. § (1) E törvény 2006. január 1-jén lép hatályba.

(2) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti

a) a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 182. §-ának (4) bekezdése, a 185. §-a (1) bekezdésének c) pontja, a 187. §-ának (1) bekezdése, valamint a 395. §-a (3) bekezdésének az „és a statisztikai adatszolgáltatás” szövegrésze;

b) a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvényben és az ehhez kapcsolódó jogszabályokban a felülvizsgálati eljárás megteremtéséről szóló 1992. évi LXVIII. törvény 11. §-a;

c) az Országos Ítéltábla székhelyének és illetékességi területének megállapításáról, valamint az igazságszolgáltatás működését érintő egyes törvények módosításáról szóló 1999. évi CX. törvény 17. §-a és 30. §-ának (2) bekezdése;

d) a Polgári perrendtartás módosításáról szóló 1972. évi 26. törvényerejű rendelet 27–28. §-a.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

A Kormány tagjainak rendeletei

A honvédelmi miniszter és az egészségügyi miniszter 22/2005. (VI. 14.) HM–EüM együttes rendelete

az állami célú légiközlekedésben folytatott szakszolgálati tevékenység repülőegészségi feltételeiről

A légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény 53. §-ának (7) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján az állami célú légiközlekedésben folytatott szakszolgálati tevékenység repülőegészségi feltételeiről a következőket rendeljük el:

A rendelet célja

1. §

A rendelet célja, hogy megállapítsa és szabályozza azokat a speciális alkalmassági feltételeket és vizsgálati rendet, melyek a vizsgált személyek repülőegészségi alkalmasságának, illetve repülési szakszolgálati tevékenység ellátására való alkalmasságának megállapításához szükségesek.

A rendelet hatálya

2. §

A rendelet hatálya az állami célú légiközlekedés légi közlekedési és légiközlekedéssel összefüggő tevékenységet folytató szakszemélyzetére (a továbbiakban: szaksze-

mélyzet), a kiképzés alatt álló hallgatóra, jelöltre, az MH Kecskeméti Repülőkórházra (a továbbiakban: MH KRK), a repülőegészségi alapellátást végző egészségügyi szolgálatokra, valamint a katonai légügyi hatóságra (a továbbiakban: Hatóság) terjed ki.

Értelmező rendelkezések

3. §

E rendelet alkalmazásában

a) *hatósági minősítés*: az állami célú légiközlekedés szakszemélyzetének szakszolgálati engedélye megszerzéséhez, meghosszabbításához, kiterjesztéséhez előírt repülőegészségi alkalmasság hatósági minősítését igazoló olyan okmány, melyet hatósági eljárás keretében a Hatóság állít ki;

b) *minősített személy*: aki a repülőalkalmassági kategóriájának megfelelően, a 6. § szerinti vizsgálaton vagy felülvizsgálaton részt vett;

c) *repülőegészségi alkalmassági vizsgálat*: a speciális foglalkozás-egészségügyi alkalmasság megítéléséhez szükséges komplex repülőélettani, funkcionális és labor-diagnosztikai vizsgálatok együttes alkalmazása;

d) *ROB*: az MH KRK Elsőfokú Repülőorvosi Bizottság (a továbbiakban: elsőfokú ROB) és az MH KRK Másodfokú Repülőorvosi Bizottság (a továbbiakban: másodfokú ROB) együttes megjelölésére használt rövidítés;

e) *vizsgált személy*: aki a repülőalkalmassági kategóriájának megfelelően, e rendelet szerinti repülőegészségi vizsgálatokon vesz részt.

A repülőegészségi alkalmasság megállapítása

4. §

Az alkalmassági vizsgálat célja:

a) a vizsgált személyek repülőszakmai tevékenységének folytatásához, a szakszolgálati engedély kiadásához szükséges repülőegészségi alkalmassági fokozatának meghatározása;

b) a szakszemélyzetek egészségi állapotváltozásának elbírálása, véleményezése;

c) a repülőszakképzést végző tanintézetbe, valamint ejtőernyős ugrással járó beosztásba jelentkezők repülőegészségi pályalkalmasságának megállapítása.

5. §

(1) A szakszemélyzet egészségi alkalmasságának megállapítását első fokon az 1. számú mellékletben foglalt „Repülőegészségi alkalmassági követelmények táblázata” (a továbbiakban: Táblázat) szerint az elsőfokú ROB végzi.

(2) A szakszemélyzet egészségi alkalmassági vizsgálatára az előzetes hivatásos katonai, rendvédelmi szolgálatra, illetőleg a felsőfokú katonai tanintézeti tanulmányok folytatására való általános egészségi alkalmassági vizsgálat elvégzése után kerülhet sor, ha a vizsgálatra feljogosított intézet a külön jogszabályokban rögzített feltételek szerint „katonai szolgálatra alkalmas”, illetve „alkalmas” minősítést állapított meg.¹

A repülőegészségi alkalmasság rovatai

6. §

(1) A Táblázat egyes rovatai a következőket jelölik:

I/A. rovat: hangsebesség feletti repülőgép-vezető jelölt és hallgató;

I/B. rovat: hangsebesség alatti repülőgép-vezető, helikoptervezető, valamint ejtőernyős jelölt és hallgató;

II. rovat: hangsebesség feletti repülőgép-vezető;

III. rovat: hangsebesség alatti harci repülőgép-vezető, valamint sugárhajtóműves iskola-repülőgép-vezető;

IV. rovat: szállítórepülőgép-vezető;

V. rovat: harci helikoptervezető, könnyű és közepes kategóriájú helikoptervezető, légcavaros, oktató, merevszármű repülőgép-vezető;

VI. rovat: szakszolgálati engedélyhez kötött légijármű személyzet tag;

VII. rovat: hivatásos és szerződéses állományú ejtőernyős;

VIII. rovat: légijármű fedélzetén munkát végző, nem légijármű személyzet tag;

IX. rovat: légiforgalmi irányító;

RMSZ rovat: repülőműszaki földi szakszemélyzet.

(2) Az állami célú légiközlekedés repülőműszaki földi szakszemélyzete alkalmasságát a hivatásos és szerződéses állomány egészségi alkalmasságáról szóló, külön jogszabályokban foglaltak szerinti feltételek alkalmazásával és a foglalkozás-egészségügyi sajátosságok szem előtt tartásával kell megállapítani és minősíteni.²

(3) A Táblázat szerint a következő alkalmassági fokozatok állapíthatók meg:

a) A felsőfokú katonai tanintézetbe repülőkiképzésre jelentkező esetében:

aa) repülőkiképzésre az I/A. vagy I/B. rovat szerint alkalmas;

ab) repülőkiképzésre I. rovat szerint alkalmatlan.

¹ A hivatásos és szerződéses katonák egészségi, pszichikai és fizikai alkalmasságának minősítéséről szóló 4/2003. (I. 31.) HM rendelet, továbbá a fegyveres szervek, hivatásos közalkalmazotti és köztisztviselői állományának munkaköri egészségi, pszichikai és fizikai alkalmasságáról, a szolgálat-, illetve keresőképtelenség megállapításáról, valamint a belügyi egészségügyi szolgálat igénybevételeiről szóló 21/2000. (VIII. 23.) BM–IM–TNM együttes rendelet.

² A 4/2003. (I. 31.) HM rendelet, továbbá a 21/2000. (VIII. 23.) BM–IM–TNM együttes rendelet.

- b) Kiképzés alatt álló hallgató esetében:
 ba) repülőképzésre az I/A. vagy I/B. rovat szerint alkalmas;
 bb) repülőképzésre az I/A. vagy I/B. rovat szerint alkalmatlan;
 bc) repülőképzésre az I/A. vagy I/B. rovat szerint ideiglenesen alkalmatlan.
 c) A légiközlekedési szakszemélyzet, az ejtőernyősök és légiforgalmi irányítók esetében:
 ca) rovat szerint szakszolgálat ellátására alkalmas („A”);
 cb) rovat szerint szakszolgálat ellátására alkalmatlan („E”);
 cc) rovat szerint szakszolgálat ellátására ideiglenesen alkalmatlan („I”);
 cd) rovat szerint szakszolgálat ellátására korlátozással alkalmas („K”).

(4) A Táblázatban alkalmazott nyomtatott nagybetűs jelzések a következőket jelölik:

- a) „A”: a vizsgált személy egészséges, esetleges szervi, szervrendszeri működési elváltozásai az élettani tűréshatárokat nem haladja meg, illetve ezen elváltozás a szakszolgálat ellátását nem korlátozza;
 b) „E”: a repülőegészségi feltételek szerint az adott betegség vagy fizikai fogyatékoság a szakszolgálat ellátására való egészségi alkalmasságot kizárja;
 c) „I”: a vizsgált személy aktuális betegsége vagy sérülése miatt szakszolgálat ellátására ideiglenesen alkalmatlan.

A szakszolgálat ellátására ideiglenesen alkalmatlan személy „földi szolgálatra alkalmas (FSZ)” lehet, ha kóros állapotának mértéke és jellege azt lehetővé teszi;

d) „K”: a szakszolgálati tevékenység teljes körű és hatékony ellátását akadályozó, korlátozott repülőegészségi alkalmasságát jelöli, feltüntetve a korlátozó, illetve kizáró (felmentő) tevékenységi területeket. A korlátozások jellegét és mértékét a Táblázat megfelelő szakaszai tartalmazzák;

e) „KLSG”: különleges elbírálás esetén alkalmazott jelölés.

7. §

(1) Különleges elbírálásra akkor kerül sor, ha a Táblázat kétféle döntési lehetőséget tartalmaz. A „KLSG” megjelölés nem jelent minősítést, csak választási lehetőséget biztosít a 6. § (1) bekezdés szerinti alkalmassági rovatok közül.

(2) Különleges elbírálás esetén a döntés meghozatalánál a repülésbiztonság érdekében a következőket kell mérlegelni:

- a) a betegség (egészségkárosodás) súlyossági foka;
 b) a kórfolyamat természete (reverzibilitás);
 c) az egészségkárosodás kompenzátsági foka;

- d) a vizsgált személy repülőszakmai tapasztalata;
 e) a foglalkozási körével járó megterhelés hatása a betegség progressziójára;
 f) a betegség korlátozó hatása a repülőszakmai tevékenységére;
 g) a vizsgált pszicho-fiziológiai tulajdonságai;
 h) az alapellátást végző orvos által készített jellemzés adatai;
 i) a további repülőszakmai tevékenység célszerűsége.

(3) A különleges elbírálás keretében a ROB a „..... rovat szerint szakszolgálat ellátására korlátozással alkalmas” fokozatot alkalmazza.

A szakszemélyzetek repülőegészségi alkalmassági vizsgálatának, felülvizsgálatának és gondozásának rendje

8. §

A repülőegészségi alkalmassági vizsgálat és felülvizsgálat formái:

a) teljes körű, ha a repülőegészségi alkalmasság megállapításához a következő vizsgálatokat alkalmazzák: laboratóriumi, röntgenológiai, klinikai és terhelési, pszichológiai és barokamra vizsgálatok;

b) kibővített, ha sérülés és betegség után, továbbá való, illetve lehetséges egészségkárosodás miatt a teljes körű repülőorvosi vizsgálatokon túl egyéb vizsgálatok elvégzése is szükséges;

c) részleges, ha a repülőegészségi alkalmasság megállapításához a teljes körű vizsgálatok közül csak azokat alkalmazzák, melyek elegendőek az adott személy repülőegészségi minősítésének eldöntéséhez;

d) célzott (megjelölt), ha a megbetegedés, egészségkárosodás, légiközlekedési baleset, repülőesemény, pszichés trauma után az alkalmasság megítéléséhez nem szükséges a teljes körű vizsgálat, elegendő csak az adott probléma tisztázására irányuló klinikai vizsgálatok elvégzése.

9. §

(1) A szakszemélyzet egészségi alkalmasságát rovatuknak megfelelően a következők szerint kell megállapítani:

a) az I., II., III., IV., V., VI., VII. rovat szerint minősítettek teljes körű ROB vizsgálatot évente kell elbírálni; az alkalmasság megállapítása alapján alkalmazott minősítés érvényességi ideje 365 nap;

b) az a) pontban felsoroltak félévente részleges ROB alkalmassági ellenőrző vizsgálaton jelennek meg; a szerződéses állományú ejtőernyősök féléves vizsgálatát a szervezet repülő-egészségügyi alapellátását végző szolgálat repülőorvosa végzi; e vizsgálat érvényességi ideje az éves vizsgálat napjától számított 6 hónap;

c) az a) pontban jelzett minősítésekkel rendelkező személyek alkalmassági ellenőrző vizsgálatát – az utolsó intézeti ROB vizsgálat lezárásának napjától számítottan – negyedévente az alapellátást végző egészségügyi szolgálat végzi; a szerződéses állományú ejtőernyősök e vizsgálaton nem vesznek részt; a vizsgálat érvényességi ideje a megelőző éves vagy féléves ROB vizsgálat napjától számított 3 hónap;

d) a b)–c) pont szerinti alkalmassági ellenőrző vizsgálatokat az érvényességi idő lejártá után legfeljebb 21 napon belül el kell végezni.

(2) A végzős légijármű-vezetői hallgató alkalmasságát az első légijármű-vezetői beosztás ellátására tervezett légijármű típusának megfelelő rovat szerint kell meghatározni.

(3) A VIII. és IX. rovat szerint az alkalmassági minősítést két évente kell elvégezni. Évente az alapellátást végző egészségügyi szolgálatnál alkalmassági ellenőrző vizsgálat szükséges.

(4) A repülőműszaki földi szakszemélyzet tagjainak alkalmasságát az RMSZ rovat szerint három évente kell megítélni.

10. §

(1) A szakszemélyzetek alkalmassági vizsgálatával, felülvizsgálatával és a gondozásával kapcsolatos teendőket az első- és másodfokú ROB látja el.

(2) Az elsőfokú ROB elnöke az MH KRK Repülőalkalmasság-vizsgáló Osztály osztályvezető főorvosa. Tagjai a következő szakfőorvosok és szaklaborvezetők: belgyógyász, sebész, ideggyógyász, fül-orr-gégész, szemész, fog- és szájsebész, a funkcionális diagnosztika és a pszichológiai labor vezetője.

(3) Az elsőfokú ROB elnöke a megalapozott szakmai döntéséhez további szakorvosokat vonhat be. A ROB a döntéseit zárt ülésen hozza.

(4) A másodfokú ROB-ot a fellebbezés elbírálására illetékes másodfokú hatóság az elsőfokú ROB döntésben részt nem vevő szakorvosokból, határozatban jelöli ki. A másodfokú ROB elnöke az MH KRK repülőorvosi ügyekkel foglalkozó igazgatója.

(5) A ROB-ok orvos-szakmai felügyeletét az MH repülő-, valamint MH szakági főszakorvosai látják el.

11. §

(1) A ROB

a) a repülőegészségi alkalmasság megállapításánál a repülőegészségi alkalmasság valamennyi rovatát, fokozatát, továbbá formáját alkalmazhatja;

b) a légijármű-vezető állománynál az előjáró utasítása alapján kötelezően végrehajtott kondicionáló kiképzés során nyert egészségügyi adatokat az éves alkalmassági vizsgálat során minden esetben köteles figyelembe venni;

c) az alkalmasság elbírálásánál felhasználja az alapellátást végző orvos által készített jellemzés adatait is;

d) elhúzódó megbetegedés vagy sérülés esetén az egészségi állapot teljes helyreállítására a „szakszolgálat ellátására ideiglenesen alkalmatlan” megállapítást egy év időtartamra alkalmazhatja; ezt követően a szakszolgálati alkalmasságot a vonatkozó rovatok szerint véglegesen el kell bírálni.

(2) A ROB az alkalmasság megállapítása mellett javaslatokat tesz a vizsgált személy egészségi állapotának javítása érdekében szükséges életvitelére, orvosi beavatkozásra vagy a vizsgált személy egyéb tevékenységére, korlátozásokra.

12. §

(1) A szakszemélyzet egészségi állapotában történt változás miatt, vagy a repülőszakmai tevékenységben bekövetkezett visszaesése esetén repülőegészségi alkalmassági felülvizsgálatát kezdeményezheti

a) a minősített személy,

b) az állományilletékes parancsnok,

c) a szervezet repülő-egészségügyi alapellátását végző szolgálat repülőorvosa,

d) a Hatóság.

(2) Légiközlekedési baleset, pszichés trauma, elhúzódó vagy gyakran ismétlődő megbetegedés esetén az elsőfokú ROB felülvizsgálat kötelező.

(3) A pszichés trauma tényét az (1) bekezdés b)–d) pontjai szerinti személyek állapítják meg.

(4) A Hatóság a felülvizsgálat terjedelmével kapcsolatos döntést – figyelemmel az esemény jellegére és az elszenvedett traumák súlyosságára – az elsőfokú ROB elnökével egyeztetve hozza meg.

(5) Ha a vizsgált személy repülőegészségi alkalmassága kizárja a repülőszakmai, szakszolgálati tevékenység ellátását, az általános egészségi alkalmasság felülvizsgálatára az elsőfokú ROB, mint elsőfokú felülvizsgáló bizottság intézkedik a külön jogszabályban³ foglaltak szerint.

(6) A honvédelmi szervek állományába nem tartozó szakszemélyzetek szolgálatra való alkalmasságát a külön jogszabályban rögzített feltételek szerint a vizsgálatra feljogosított intézet végzi.

³ 4/2003. (I. 31.) HM rendelet.

13. §

(1) Az alkalmassági ellenőrző (éves, féléves, negyedéves) vizsgálatok és a gondozás formáját, szakmai tartalmát, eljárási rendjét, módszertanát, valamint a szakszemélyzet gyógyszer szedése melletti repültetésének részletes szabályait – a szakszolgálati tevékenységgel szemben támasztott követelmények, a repülésbiztonság feltételeinek figyelembevételével – a Hatóság egyetértésével az MH repülő főszakorvos és az elsőfokú ROB az MH Egészségügyi Parancsnokság parancsnoka által jóváhagyott szakmai-módszertani útmutatóban határozza meg.

(2) A repülőegészségi alkalmassági vizsgálatok közötti időszakban a szakszemélyzet egészségi állapotának felügyeletét az alapellátást végző egészségügyi szolgálat látja el az (1) bekezdés szerinti szakmai-módszertani útmutató alapján.

A repülőegészségi vizsgálatok okmányai

14. §

(1) A szakszemélyzet egészségi alkalmasságának megállapítása során a vizsgálatok adatainak dokumentálására a következő okmányok szükségesek:

- a) vizsgálati lap a felsőfokú oktatási intézménybe jelentkező repülőszakos hallgató részére,
- b) repülő-egészségügyi könyv a végzett hallgatók és a légiközlekedési szakszemélyzet részére,
- c) repülőorvosi igazolás szakszolgálati engedély kiállításához,
- d) hatósági repülőorvosi igazolvány,
- e) általános kórtörténeti lap,
- f) zárójelentések a vizsgálatokról, gyógykezelésekről,
- g) orvosi bizonyítvány,
- h) gondozókarton,
- i) az alapellátást végző orvos véleménye.

(2) A ROB szakfőorvosai és a speciális vizsgálatokat végző orvosok szakvizsgálatainak eredményét az (1) bekezdés a) pontja szerinti vizsgálati lap, illetve az (1) bekezdés b) pontja szerinti repülő-egészségügyi könyv megfelelő rovatába kell bejegyezni. A vizsgálati eredmények (leletek) mellett be kell jegyezni a megállapított kórismét, a repülőegészségi alkalmasság fokát, a szükséges gyógyító-megelőző teendőket és az egyéb egészségügyi adatokat.

(3) Az (1) bekezdés g) pontja szerinti orvosi bizonyítvány a minősített személy következő adatait tartalmazza:

- a) neve, születési éve, anyja neve, rendfokozata, szervezete, beosztása, repülőszakmai beosztásának kezdete,
- b) a légijármű típusa,
- c) repült órák, illetve a végrehajtott ejtőernyős ugrások száma,
- d) a kórelőzmény adatai,

e) az egészségi állapotával kapcsolatos vizsgálati adatok (klinikai, laboratóriumi, speciális vizsgálati adatok),

f) az alapellátást végző orvos által készített jellemzés megállapításai,

g) a kórisme a Táblázat vonatkozó pontjának megjelölésével és repülőegészségi minősítése.

(4) Az (1) bekezdésben foglalt

a) a), e) és f) pontok szerinti okmányokat az MH KRK,
b) b) és h) pontok szerinti okmányokat az alapellátást végző egészségügyi szolgálat,

c) i) pont szerinti orvosi vélemény egy-egy példányát az MH KRK és az alapellátást végző egészségügyi szolgálat tárolja.

A szakszemélyzetek repülőegészségi alkalmassági minősítésének és felügyeletének rendje

15. §

(1) A szakszolgálati engedély kiadásához, meghosszabbításához az e rendeletben előírt repülőegészségi alkalmasságot a Hatóság minősíti.

(2) A hatósági minősítés érdekében az elsőfokú ROB elnöke a szakszolgálati engedélyhez szükséges repülőegészségi alkalmassági vizsgálatok elvégzése után a 2. számú melléklet szerinti igazolást állít ki, melyet aláírásával, valamint személyi orvosi bélyegzőlenyomatával hitelesít és azt megküldi a Hatóságnak.

(3) A Hatóság a (2) bekezdés szerinti igazolás alapján, 8 napon belül a 3. számú melléklet szerinti igazolványt állít ki.

(4) A szakszemélyzet a (3) bekezdés szerinti igazolvány kézhezvételéig is folytathat szakszolgálati tevékenységet, ha a repülőegészségi alkalmasságának megállapítása a korábbi rovatnak megfelelően megtörtént, az elsőfokú ROB szakszolgálat ellátására alkalmasnak tekintti, és ezt az elsőfokú ROB elnöke a repülő-egészségügyi könyvben dokumentálta.

(5) Az éves minősítés érvényességének kezdő időpontja a vizsgálat lezárásának napja.

16. §

(1) A vizsgált személyek alkalmasságukat befolyásoló megbetegedések után, légiközlekedési balesetek, pszichés traumák esetén minden esetben újra minősítendő. Újra-minősítés esetén a korábban kiállított szakszolgálati engedély az új döntés napján érvényét veszti.

(2) Ha a vizsgált személy egészségi állapotromlása olyan fokú, amely a repülés biztonságát veszélyeztet, vagy a szolgálat folytatása károsan befolyásolja a jövőbeni

egészségi állapotát, az elsőfokú ROB „szakszolgálat ellátására alkalmatlan” megállapítást tesz.

(3) A ROB orvosi bizonyítványt állít ki, ha a szakszemélyzetnél „szakszolgálat ellátására alkalmatlan” vagy „korlátozással alkalmas” javaslatot tesz, illetve az egészségi alkalmasságát más rovatnak megfelelően állapítja meg.

(4) Az orvosi bizonyítvány egy példányát az orvosi titoktartásra vonatkozó szabályok betartásával a Hatóság-nak kell megküldeni.

(5) A Hatóság a szakszemélyzet egészségi állapotában történt változást követő korlátozásról vagy az alkalmassági érvényesség felfüggesztéséről határozatban rendelkezik.

17. §

(1) „Szakszolgálat ellátására korlátozással alkalmas” vagy „ideiglenesen alkalmatlan”, illetve „alkalmatlan” döntés esetén a minősítésről a Hatóság határozatban értesíti a minősített személyt, annak állományilletékes parancsnokát, valamint tájékoztatja a vizsgálatot végző elsőfokú ROB-ot.

(2) „Szakszolgálat ellátásra ideiglenesen alkalmatlan” vagy „alkalmatlan” döntés esetén, illetve ha a szakszemélyzet a minősítés ellen fellebbez, a döntés vagy a fellebbezés napjától szakszolgálati tevékenységet nem folytathat.

(3) Bármilyen egészségkárosodás miatti ideiglenesen alkalmatlanná válás esetén annak tényét minden esetben rögzíteni kell a szakszemélyzet repülő-egészségügyi könyvébe.

18. §

(1) A Hatóság elsőfokú repülőegészségi alkalmassági minősítése ellen – a döntés közlésétől számított 15 napon belül – a másodfokú katonai légügyi hatósági feladatokat ellátó szervhez címzett, a Hatósághoz benyújtott fellebbezésnek van helye.

(2) A másodfokú repülőegészségi alkalmassági minősítés ellen további fellebbezésnek helye nincs.

19. §

(1) Repülőegészségi alkalmatlanság esetén a szakszemélyzetek gyógykezelését – a sürgősségi esetek kivételé-

vel –, továbbá gondozását, egészségi állapotuk és katonai szolgálatra való alkalmasságuk minősítését külön jogszabály alapján az MH KRK végzi.

(2) A honvédelmi szervek kötelékébe nem tartozó szakszemélyzetek repülőegészségi alkalmatlansága esetén a szakszemélyzetek gyógykezelését, gondozását és általános alkalmassági minősítését a külön jogszabályban kijelölt intézet végzi.

20. §

A 9. §-ban meghatározott alkalmassági ellenőrző vizsgálatok végrehajtásáról a szakszemélyzet alapellátását ellátó egészségügyi szolgálat szolgálati úton a tárgyhót követő hónap 5-ig, a 4. számú melléklet szerinti táblázat formájában tájékoztatja a Hatóságot.

Záró rendelkezések

21. §

(1) Ez a rendelet – a 21. § (2) bekezdésben foglaltak kivételével – a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba, rendelkezéseit a hatálybalépést követően indult eljárásokra kell alkalmazni.

(2) A rendelet 20. §-a a kihirdetést követő hatodik hónap első napján lép hatályba.

(3) Az e rendelet hatálybalépéséig kiadott repülőorvosi igazolvány a benne foglalt érvényességi idő lejártáig érvényes.

(4) A 13. § (1) bekezdésben meghatározott szakmai-módszertani útmutatót 2006. január 1-jéig kell kidolgozni.

(5) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg az állami célú légiközlekedés szakszemélyzetének szakszolgálati engedélyeiről szóló 16/1998. (X. 28.) HM–EüM együttes rendelet 15–26. §-a és 2–4. számú melléklete hatályát veszti.

Juhász Ferenc s. k.,
honvédelmi miniszter

Dr. Rácz Jenő s. k.,
egészségügyi miniszter

1. számú melléklet a 22/2005. (VI. 14.) HM–EüM együttes rendelethez

Repülőegészségi alkalmassági követelmények

IDEG- ÉS ELMEGYÓGYÁSZATI MEGBETEGEDÉSEK

Sor-szám	Betegségek és fizikai fogyatékoságok megnevezése	I.		II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
		A	B								
1.	A központi idegrendszer gyulladással betegségei (meningitisek, encephalitisek, myELITISEK, meningo-encephalitisek)										
	1. maradványtünetek nélkül gyógyult	E	E	KLGS	KLGS	E	E	E	E	E	E
	2. mérsékelt maradványtünetekkel gyógyult	E	E	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	A	A
	3. kifejezett maradványtünetekkel gyógyult	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E

Az alkalmassági döntést a kórházi kivizsgálást, gyógykezelést, illetve rehabilitációt követő végállapotban kell meghozni, addig egészségügyi szabadságot, illetve ideiglenesen alkalmatlan megállapítást kell tenni.

2.	Koponya és agyvelősérülések következményei										
	1. érző- és mozgatórendszer funkciózavarai	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	2. funkcionális jellegű jelentéktelen klinikai tünetek	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	A	A
	3. klinikai tünetek, organikus károsodásra utaló jelek nélkül	E	E	KLGS	KLGS	A	A	A	A	A	A

Az 1. alpont tartalmazza a koponya áthatoló és zárt traumáinak – a pszichikum zavaraiiban, érzékelési, mozgási vagy koordinációs zavarokban – megnyilvánuló következményeit. Ez az alpont érvényes a traumás epilepszia eseteire is. Ugyancsak ezen alpont alapján kell elbírálni az elhúzódó postraumás astheniás állapotokat.

A 2. alponthoz tartoznak a vegetatív labilitás formájában jelentkező nem kifejezett funkcionális jellegű, klinikai tünetekkel járó esetek, amelyek közepes vagy enyhe koponyatraumák következtében jönnek létre. A légijármű-vezető koponyasérülés után I–VI. rovat szerint csak a kórházi kivizsgálás után lehet alkalmas. Az érintett személynél kötelezően pszichofiziológiai, neuroradiológiai, barokamrai vizsgálatokat, valamint vestibulometriás és orthostaticus próbákat kell elvégezni.

Koponyatrauma elszívódása után a légijármű-vezetőt gyógykezelésben kell részesíteni, azt követően pedig egészségügyi szabadságra kell küldeni. Az egészségügyi szabadság letelte után, ha szükséges, ismételt vizsgálatot kell alkalmazni. A csont hiányával járó koponyatraumák minősítése sebészeti elvek alapján történik (egyébként minden rovat szerint E).

3.	Gerincvelő-sérülések következményei										
	1. állandó és súlyos funkciózavarok	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	2. jelentéktelen funkcionális jellegű maradványtünetek	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS

Az 1. alponthoz tartoznak az érző- és mozgató szférák maradandó zavarai, amelyek a repüléshez szükséges munkaképesség elvesztését idézik elő.

A 2. alpont az érző-, esetleg mozgató szférák kisebb jelentőségű zavarait tartalmazza, amelyek mellett a repüléshez szükséges munkaképesség megmaradhat. A vizsgált személy a II–IX. rovat szerint különleges elbírálással alkalmas lehet, ha a kivizsgálás és kontroll során megállapítást nyer, hogy a jelentéktelen postraumás maradványtünetek állnak fenn.

A gerincvelő és a gerincoszlop traumáinak kombinálódása esetén a szakorvosi döntést a 70. pont figyelembevételével kell meghozni.

Sor-szám	Betegségek és fizikai fogyatékoságok megnevezése	I.		II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
		A	B								
4.	Központi idegrendszer organikus megbetegedései 1. progrediáló jellegű állandó súlyos funkciózavar 2. jelentéktelen maradványtünetek funkciózavarok nélkül	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
		E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	A	A

Itt az organikus mentális zavarokat (dementiák, delíriumok) a központi idegrendszer szisztémás és degeneratív folyamatait a demyelinisációs betegségeket, a cerebrovasculáris megbetegedéseket, illetve a központi idegrendszer daganatos megbetegedéseit ítéljük meg.

Az 1. alpont alapján kell megítélni az agy- és gerincvelő progrediáló organikus megbetegedéseit (daganatok, syringomyelia, a központi idegrendszert érintő szisztémás sorvadásokat, a Parkinson-kórt, dystoniákat és egyéb extrapyramidalis mozgási rendellenességeket, a sclerosis multiplexet és egyéb disszeminált demyelinisációkat stb.), valamint a myopathát, myastheniát és myotoniát. A központi idegrendszer keringészavarait (intracranialis haematoma, trombus, embolia), valamint az agyi artériák klinikailag kifejezett arteriosclerosisát.

A 2. alpont a központi idegrendszer jelentéktelen maradványtünetekkel gyógyult organikus megbetegedései esetén alkalmazható. Jelentéktelen maradványtünetek esetén, ha a hivatásuk gyakorlásához szükséges munkaképességük érintetlen egyes esetekben az elsajátított típuson különleges elbírálás alapján alkalmas döntés hozható.

5.	Igazolható epilepsia (egyszeri roham esetén is)	E	E	E	E	E	E	E	E	KLGS	E
----	---	---	---	---	---	---	---	---	---	------	---

Ez a pont tartalmazza az epilepsia összes formáit, amelyeket gyógyintézetben megállapítottak a klinikai formától függetlenül. Az epilepsia diagnosztikájában nagy jelentősége van az epilepsias roham tanúk általi leírásának. Az epilepsia kórházi kivizsgálása során részletes parancsnoki és orvosi jellemzést kell bekérni, minden részletre kiterjedő rohamleírással.

Az epilepsia diagnózisát részletes neurológiai (neuroradiológiai) és EEG vizsgálatok (terheléses és longitudinális) nélkül nem lehet kimondani. Az EEG-a jelentkező konvulzív mechanizmus igazolja a diagnózist, hiánya nem zárja ki az epilepsziát.

Alkalmi konvulzió esetén a VIII. rovat szerint KLGS elbírálás alkalmazható.

6.	EEG anomáliák (klinikai tünetek nélküli)	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	A	A
----	--	---	---	------	------	------	------	------	------	---	---

Ez a pont tartalmazza a különböző diffúz vagy lokális meglassulásokat, hullámdiszritmiát, egyedi vagy csoportos meredek hullámokat, esetleges tüske kisüléseket. A kiképzett légijármű-személyzet tagjainak 3 évenként ill. klinikai indikáció alapján kötelező EEG vizsgálatok szükségesek. A VII repülési osztályba tartozók EEG vizsgálata jelentkezéskor, ill. klinikai indikációk alapján szükséges. A VIII–IX-es repülési osztályhoz tartozónak EEG vizsgálata klinikai indikáció alapján szükséges.

Ha a kiképzett légijármű-személyzetnél jelentkezik éves ROB vizsgálat során EEG elváltozás észlelhető, úgy az érintett személyt ideiglenesen le kell tiltani a repülésről, és komplex kórházi kivizsgálásra kell utalni. A kivizsgálás során a klinikai vizsgálatokon túl el kell végezni a különböző terheléses és longitudinális (24-72 órás) EEG vizsgálatokat, különös tekintettel az alvásdeprivációs, altatásos, esetleg hypoxiás EEG vizsgálatokra.

Vizsgálni kell ilyen esetekben a személyek hypoxia tűrőképességét, meg kell győződni pszichés és fizikai teljesítőképességéről, rezerv kapacitásairól (TOLT, orthostaticus próba, kerékpár-ergometria terhelés, komplex pszichológiai vizsgálatok).

Amennyiben a kivizsgálás az EEG anomáliát megerősíti, úgy a döntés II–VI. rovat szerint a KLGS alapján. Ugyanígy kell döntenie abban az esetben is, ha a kivizsgálás negatív eredményt hoz ugyan, de az EEG elváltozás két alkalommal előfordul. EEG anomália esetében az éves ROB vizsgálatok során kontroll EEG vizsgálatokat kell végezni.

[illegible]

Kifáradás, astheniás állapot kedvezőtlen hatásaként fellépő eszméletvesztéses állapotok utáni végleges alkalmassági döntés kimondása előtt egészségügyi szabadságot kell adni. Ha az orthostaticus collapsust a szervezet kifejezett, de átmeneti gyengesége következtében (pihenési rezsim megsértése, másnaposság stb.), vagy orvosi beavatkozás miatti emotionális feszültség vagy fájdalom váltotta ki (oltás, arcüreg punctio, vérvétel stb.) a szakszolgálati munka II–VI. rovat szerint engedélyezhető. Óvatosabb megítélést igényelnek azok az eszméletvesztéses állapotok, amelyek kellemetlen emotionális hatások következtében lépnek fel, orvosi beavatkozástól függetlenül, valamint az ismételten fellépő orthostaticus collapsusok. Hasonló esetben gyakran kifejlődik az ilyen epizódok tudati fixációja és az önbizalom elvesztésével a repülés biztonságérzés csökkenésével társul, ami jelentősen rontja a repülési feladatok sikeres végrehajtását.

Az olyan öntudatvesztések megítélésénél, amelyeket a repülések olyan extrém tényezői idézték elő, amelyek az emberi tűrőképesség határait meghaladták, a kiváltó tényezőt vagy annak a szervezetre gyakorolt káros következményeit kell elsősorban figyelembe venni. Ilyen esetekben a repülőesemények kivizsgálására vonatkozó utasítások szerint kell eljárni.

Az öntudatvesztést elszenvedett szaksemély, aki szakszolgálatra alkalmas, szigorú orvosi megfigyeléssel kell követni.

MENTÁLIS ÉS VISELKEDÉSZAVAROK

Minden egyes eset pszichiátriai elbírálásakor alkalmazandó általános irányelvek:

A táblázatot a hazánkban a rendelet megalkotásakor használatos BNO-10 nomenklatúrája szerint állítottuk össze. A diagnosztizálásnál a DSM (a rendelet megalkotásakor aktuálisan a DSM-IV TR) kritériumait kell figyelembe venni, mert az a mentális és viselkedészavarok leírásában egyértelműbb, objektívabb kritériumokat tartalmaz és használata a hazai pszichiátriában általánosan elterjedt. A DSM szerinti multiaxiális szemlélet a BNO-10-ben nem tükröződik. Több tengelyen is felállítható diagnózisok esetén az e rendelet szerinti súlyosabb elbírálás alá eső pszichés állapotot kell a minősítés alapjául venni.

A mentális és viselkedészavarokkal kapcsolatos döntést az aktív állományban lévőknél csak pszichiátriai osztályon történt kivizsgálás, illetve (szükség szerint) kezelés után lehet meghozni. Figyelembe kell venni a közvetlen szolgálati előjárói és az alapellátást végző orvosi jellemzés adatait. A döntés meghozatalához hosszmetzeti követés és részletes, esetenként ismételt pszichológiai és műszeres neuropszichológiai vizsgálat szükséges.

Gyakran hónapokig, akár egy évig tartó egészségügyi szabadság (ideiglenesen alkalmatlan) után bírálható el a vizsgált személy szolgálatképessége. Tekintetbe kell venni a létrejött kompenzáció stabilitását, a munkaképesség tényleges helyreállítási szintjét, a repülések elviselésének képességét és a javasolt repülőtevékenység jellegét. Az objektívabb elbírálás érdekében átmenetileg javasolható az egyébként önállóan repülő hajózók kontroll alatti repültetése ekipázs rendszerű gépen.

A különleges elbírálás alapján hozott döntéseket a repülőbeosztás és a repült géptípus figyelembevételével kell meghozni. „Alkalmas” döntés esetén fokozott csapatorvosi és parancsnoki ellenőrzést kell elrendelni.

Amennyiben a pszichiátriai diagnózisok kritériumait még ki nem elégítő mentális érintettséget tapasztalunk, amely azonban már negatívan befolyásolná a repülő-hajózó munka biztonságát, a pszichológiai fejezet megfelelő alpontja szerint kell az egyént minősíteni.

Sor-szám	A zavar megnevezése	I.		II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
		A	B								
10.	Organikus és szimptomás mentális zavarok (F00–F09)										
	1. átmeneti, medikációt már nem igénylő, maradványtünet nélkül	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
	2. a fenténél súlyosabb	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
Az 1. alpont alapján a nem korfüggő, relatíve minor események (pl. kisebb koponyatrauma) utáni, jól kompenzálódó eseteket kell minősíteni.											
11.	Pszichoaktív szer használata által okozott mentális- és viselkedészavarok (F10–F19)										
	1. Kezelésre tartósan tünetmentes, absztinens	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
	2. A fenténél súlyosabb	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E

Az 1. alpont alapján az objektívizálható stresszhelyzet miatti, nem visszatérő alkohol, vagy gyógyszer abusus minősítendő. Tartós vagy visszatérő szerfogyasztást, illetve bármely droghasználatot (a „kipróbálás” esetét kivéve) a 2. alpont alapján kell elbírálni.

Sor- szám	A zavar megnevezése	I.		II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
		A	B								
12.	Szkizofrénia, szkizoaffektív zavarok, tartós paranoid zavarok és egyéb nem organikus pszichotikus zavarok (F20–F29, kivéve F21 és F23)	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
Az ilyen mértékű pszichés zavar minden rovat szerinti alkalmatlanságot jelent.											
13.	Akut és átmeneti pszichotikus zavarok (F23) 1. stressz vagy intoxikáció által kiváltott, kezelésre jól reagáló, medikáció nélkül tartósan tünetmentes 2. egyéb, illetve a fenténél súlyosabb	E E	E E	KLGS E	KLGS E	KLGS E	KLGS E	KLGS E	KLGS E	KLGS E	KLGS E
14.	Hangulatzavarok (F30–F39) 1. rövid, pszichotikus szintet el nem érő, kezelésre jól reagáló depressziós epizód, amely után gyógyszerelés nélkül tartósan tünetmentes állapot alakult ki (F32.00–F32.20) 2. egyéb, illetve a fenténél súlyosabb	E E	E E	KLGS E	KLGS E	KLGS E	KLGS E	KLGS E	KLGS E	KLGS E	KLGS E
15.	Neurotikus, stresszhez társuló és szomatiform zavarok (F40–F48) 1. rövid lefolyással, maradványtünetek nélkül (F43.00, F43.20, F43.80) 2. mérsékelt tünetekkel járó, kezelésre reagáló 3. kifejezett tünetekkel, ill. kezelésre nem javuló, tartós vagy ismétlődő	KLGS E E	KLGS E E	KLGS KLGS E	KLGS KLGS E	KLGS KLGS E	KLGS KLGS E	KLGS KLGS E	KLGS KLGS E	KLGS KLGS E	KLGS KLGS E

Itt bírálhatóak el az egyszeri, viszonylag gyors lefolyású pszichotikus zavarok.

Az 1. alpont szerint csak a bizonyíthatóan exogén noxa által okozott pszichózisok bírálhatóak el, az egyéb esetek a 2. alpont alapján minősítendőek. Az egyéb pszichózisok kezelésekor a szakmai irányelveknek megfelelően még egyetlen epizódot követően is huzamosabb antipszichotikus gyógyszerelés javallt a relapszus kivédésére, így egy éven belül nem beszélhetünk medikáció nélküli, stabil kompenzált állapot eléréséről. Emiatt a minősített állomány tagját a 2. alpont szerint alkalmatlannak kell nyilvánítani.

Az 1. alpont szerint minősítendőek az egyszeri depresszió nem pszichotikus, már tartósan kompenzált esetei – jelölteknél anamnesztikusan is. Kedvezőbb az elbírálás, ha a depressziós epizód objektívizálható negatív környezeti hatások miatti reaktív állapotként lépett fel.

A visszatérő vagy pszichotikus szintű hangulatzavarok alkalmatlanságot jelentenek. A súlyosabb prognózis miatt egyetlen hipomán vagy mániás fázis is a 2. alpont szerint bírálendő el.

Az önálló feladatvégzéssel döntésekkel járó beosztásokban az elbírálás szigorúbb.

Abban az esetben, ha az első két pontnak megfelelő, de ismétlődő zavar áll fenn, a 3. alpontot kell alkalmazni, mert valószínűsíthető a coping gyengesége, így extrém feladathelyzetekben az esetleges inadekvát cselekvés esélye megnő.

Az eseményt átélt személyek a repülőalkalmasságról szóló döntést a repülőesemény után a lehető leghamarabb meg kell hozni, mert az idő előrehaladtával a visszaállítás esélye a tapasztalatok szerint csökken.

A repülési averzió (F40.80) is ezen pont szerint bírálendő el.

[illegible]

A vizsgált tulajdonságok és képességek alapvető köre a figyelem megosztási képessége, átkapcsolása, koncentrációja, szenzomotoros koordináció, információ feldolgozó képesség, monotonia tűrés, az előbbiek változása idődeficitben, rövidtávú vizuális memória, kéztremor, állásbiztonság. Az elvégzendő vizsgálatok köre és a követelményszint az egyes kategóriák számára különböző és bővíthet.

A kapott eredményeket komplexitásukban kell értelmezni. Az aktív repülő-hajózó személyzet eredményeit értékelve figyelembe kell venni az előző évek vizsgálati eredményeit. Tendenciózus romlás esetén lehetőséget kell adni az érintett személyeknek a regenerálódására (földi szolgálat, egészségügyi szabadság, szükség esetén aktív terápia). Ha a kontrollvizsgálat eredménye sem megfelelő, a 2. alpont alapján kell a döntést meghozni. Figyelembe kell venni a parancsnok és az alapellátást végző orvos jellemzését, melyek részletesen térjenek ki a vizsgált személy szakszolgálati munkájának minőségére és az abban észlelt változásokra.

A 3. alpont alkalmazása esetén a repülésbiztonság érdekében különféle korlátozásokat kell alkalmazni, úgymint ekipázs rendszerű gépre alkalmas.

Sor-szám	Az állapot megnevezése	I.		II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
		A	B								
23.	Nem megfelelő pszichés adottságok 1. enyhébb eltérések 2. kifejezett eltérések	KLGS E	KLGS E	KLGS E	KLGS E	KLGS E	KLGS E	KLGS E	KLGS E	KLGS E	KLGS E

Ezen pont szerint bíráljuk el a jelöltek azon pszichés tulajdonságait, amelyek nem ítélték meg a jelen szabályzat „Mentális és viselkedésszavarok” fejezetében foglaltak alapján (a mindennapi értelemben nem tekinthetők kórosnak, de a repülő-szakszolgálati munka szempontjából hátrányosnak és nemkívánatosnak minősülnek). Ide tartoznak: a kíváncsianál gyengébb intelligencia, illetve részképesség-probléma, rossz verbális kifejezőképesség, labilitás az érzelmvilágban és az életvitelben, alacsony stressztűrő képesség, akcentuált személyiségjegyek, melyek prognosztikus rosszabbodása veszélyt jelenthet a munkavégzésre. Itt bírálandóak el a motivációs háttér anomáliái is (úgymint túlkompensációs igény), amik az addigi életvezetés minor anomáliái mellett is kedvezőtlen prognózist jelentenek a stabil, megbízható munkavégzés szempontjából.

Amennyiben az aktív repülő-hajózó állományhoz tartozó személyről van szó és az addig megfelelő adottságok valamilyen okból megromlanak, abban az esetben kell ezen pont szerint minősíteni a vizsgált személyt, ha a negatív változás tartósabb pihentetés/regenerálódás/aktív terápia után is fennáll. Bár nem olyan mértékű, hogy arra pszichiátriai diagnózis adható lenne, de a repülésbiztonságot, illetve a személy feladatteljesítési képességét/interperszonális hatékonyságát negatívan befolyásolja.

Az 1. alpont alkalmazása esetén különféle korlátozásokat kell adni a repülésbiztonság érdekében (pl. csak ekipázs rendszerű gépre alkalmas).

24.	Pszichés szempontból jelentős terheltség a saját, ill. a családi anamnézisben 1. Kisebb terheltség 2. Jelentősebb terheltség	KLGS E	KLGS E	KLGS E	KLGS E	KLGS E	KLGS E	KLGS E	KLGS E	KLGS E	KLGS E
-----	--	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

A terhelt anamnézis a tapasztalatok szerint negatív korrelációban van a későbbi repülő-hajózó munka sikerességével. Amennyiben az anamnézisben diagnosztizált pszichiátriai zavar miatti (akár gyógyszeres, akár pszichoterápiás) kezelés szerepel, a pszichiátriai fejezet megfelelő pontja szerint kell minősíteni a jelöltet.

Negatív saját anamnézis mellett is figyelembe kell venni azokat a családban előfordult pszichiátriai betegségeket, eseményeket (suicidium, bűnözés, devianciák), amelyek szignifikáns öröklődést mutatnak, ill. a szocializáció során negatív viselkedésmintaként szolgálnak, így – a vizsgálatkori tünetmentes állapot ellenére – számottevő rizikót jelenthetnek a későbbiekre nézve. Fokozott figyelmet kell fordítani a nagy pszichiátriai kórképek familiáris előfordulására.

Halmazott előfordulás, elsőfokú rokonok terheltsége, ill. (akár kisebb genetikai rizikó mellett is) jelentős környezeti negatív hatás a serdülőkorig bezárólag súlyosbító körülményként értékelendő.

BELGYÓGYÁSZATI BETEGSÉGEK

Sor-szám	Betegségek és fizikai fogyatékságok megnevezése	I.		II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
		A	B								
25.	Kórházi ápolást nem igénylő, a munkaképesség ideiglenes elvesztésével járó lezajlott heveny vagy fellángolt krónikus betegség, intoxikáció, műtéti beavatkozás sérülés és trauma maradványtünetei 1. jelölteknel 2. kiképzés alatt álló növendék és a szakszemélyzet	E	E								
				I	I	I	I	I	I	I	I

A kiképzés alatt álló növendék számára az alakulatnál pihenés vagy a repülés alóli mentesítés.

Ezt a pontot kell alkalmazni a betegség, trauma, műtét következtében a munkaképesség időleges elvesztésekor minden esetben, amikor a kórházi gyógykezelés után tartós pihenésre vagy szanatóriumi kezelésre van szüksége. Az egészségügyi szabadság időtartamát az átvészelt betegség súlyossága és felgyógyuláshoz szükséges előírások szabják meg. Ismételt egészségügyi szabadságot kell adni, ha azt az egészség helyreállítása és a repülőmunkához való visszatérés megköveteli.

Sor-szám	Az állapot megnevezése	I.		II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
		A	B								
26.	Krónikus lefolyású, ritkábban előforduló betegségek	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E

Ez a pont tartalmazza az olyan krónikus fertőző betegségeket, amelyek nehezen gyógykezelhetők és recidívára hajlamosak, valamint a krónikus endogén intoxikációnak a tápláltsági állapot intenzív romlásában, a vérképző szervek funkció zavaraiiban vagy a hepatolienaris rendszer károsodásában megmutatkozó formáit. Jelentéktelen lép megnagyobbodás egyéb patológiás jel hiányában nem ok a vizsgált repülésről történő letiltására. A döntést a betegség viszonylag elhúzódó jellege, illetve a panaszok vagy a funkciózavar tartós volta határozza meg. A betegség alsó tüneteinek megjelenésétől számított három hónapon belül gyógyult panasz és tünetmentes állapot ismételt döntést nem igényel. A repülőalkalmasság eldöntését kórházi gyógykezelés után lehet elvégezni.

27.	Anyagcsere-betegségek										
	1. súlyos	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	2. enyhe	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	A	A

Az anyagcsere-betegségek közül a leggyakrabban alimentális elhízás fordul elő. Az elhízás diagnózisát komplex klinikai vizsgálatok alapján lehet felállítani, az egyéni alkati sajátosságok figyelembevételével. Az alkalmasság megállapítása az elhízás fokától függ. Amennyiben a testtömeg-index 40 felett van, súlyos elhízásról beszélünk, alkalmatlan. Ha a TTI 35–40, a metabolikus szindróma egyéb tünete is fennállnak, valamint a testzsírtömeg-mérés is férfiaknál 20%, nőknél 30% feletti értéket igazol, 6 hónapig fokozott orvosi ellenőrzés mellett alkalmas lehet.

Jelöltnél TTI 30 felett van, alkalmatlan.

A IV. rovatától kezdve a zsír- és anyagcserezavarok – amennyiben életmód változtatással és diétával nem rendezhetők – gyógyszeres beállításuk is szóba jöhet, figyelembe véve egyéb tényezőket, cardiovascularis rizikófaktorait (Framingham study point score alapján).

A csak diétával kezelhető diabetes mellitus, jó általános állapot, sekunder eltérések nélkül alkalmas. II–III. rovat szerint alkalmatlan. Ekipázs rendszerű gépben nem hypoglikemizáló orális antidiabetikumokkal egyensúlyban tartható diabetes esetén repülésre alkalmas lehet IV–VIII. rovat szerint.

28.	Köszvény										
	1. nemrégén fennálló, remisszió állapotban levő köszvény, ritka rohamok esetén	E	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
	2. „viscerális” köszvény gyakori rohamok esetén	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E

A vizsgálat során véletlenül kimutatott hyperuricaemia panaszmentes esetei az anyagcsere enyhe zavarainak tekinthetők. Arthritis urica, köszvényes nephropathia és a köszvény egyéb manifesztációja repülő kiképzésre és repülésre való alkalmatlanságot jelent.

29.	Az endokrin rendszer betegségei	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	A pajzsmirigy betegségei										
	1. műtét utáni normofunctionos állapot	E	E	A	A	A	A	A	A	A	A
	2. struma nyomási tünetek nélkül, euthyreosis	E	E	A	A	A	A	A	A	A	A

Az endokrin rendszer betegségei közül a leggyakrabban előforduló kórkép a hyperthyreosis, míg a többi endokrin mirigy betegségei jóval ritkábbak. Ezen betegségek differenciáldiagnosztikai vizsgálatait kórházban kell elvégezni. Hyperthyreosis esetén végleges döntés csak a kezelés befejezése után hozható. A kezelés eredményességéről és tartósságáról akár hónapokig tartó megfigyeléssel kell meggyőződni. A kezelés után, ha az euthyreoid állapot fenntartható, a szív-érrendszer funkcionális állapota jó, a hypoxia-tűrőképesség nem csökken, a döntést a 2. alpont szerint kell meghozni. Jelöltek hyperthyreosis esetén alkalmatlanok. Más, bármilyen fokú endokrin megbetegedésben szenvedő személy gyógykezelés után általában szakszolgálatra és kiképzésre alkalmatlan.

Sor-szám	Betegségek és fizikai fogyatékoságok megnevezése	I.		II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
		A	B								
30.	Vérképzőrendszer megbetegedései, nyirokcsomók rendszerbetegségei	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
Ez a pont a B12-vitaminhiányos és a haemolytikus anaemiákat, az agranulocytosisokat, leukosisokat, haemorrhagiás diathesiseket és a vérképzőrendszer egyéb súlyos megbetegedéseit tartalmazza. Az ezekben a megbetegedésekben szenvedő személyt kórházi gyógykezelésben kell részesíteni, de a gyógykezelés eredményétől függetlenül repülésre alkalmatlan.											
31.	Hiányvérszegénység										
	1. enyhe formák	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
	2. súlyos formák	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
Enyhe formánál az egyes esetek minősítése a kiváltó októl függően történik. A súlyos formák valamennyi esete alkalmatlanságot jelent.											
32.	Tüdőtuberkulózis aktív formái	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	Tartósan compensált tüdő és mellhártya tbc functionális zavarok nélkül	E	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
E ponthoz tartozik az inaktív tüdő tuberkulózis körülhatárolt kiscócú, a tüdőcsúcsban és a subclavicularis térben elhelyezkedő, valamint a klinikai gyógyulás után fennmaradó elmeszesedett fibroticus pleura elváltozásai. A repülőalkalmasság elbírálásánál az alábbiakat kell figyelembe venni: – a tuberkulotikus folyamat körülhatárolt jellege féloldali lokalizációja; – a tüdő-, szív-, légzésfunkció-zavar hiánya; – a tápláltsági zavarok hiánya; – három évnél nem kevesebb időtartamú negatív köpetlelet; – három évnél nem kevesebb időtartamú aktivitást kizáró radiológiai lelet. Egyes esetekben, mikor a röntgennel kimutatott gócos tüdőelváltozást nem kísérik a tuberkulotikus folyamat aktivitását mutató egyéb jelek, vagy a bevezetett specifikus terápia hatására a folyamat visszafejlődik, fibrotizálódik a repülőalkalmasság negatív leletek alapján a kezelés után egy évvel engedélyezhető. Egyes elmeszesedett gócok nem szolgálnak alapul a pont alkalmazására és nem kontraindikálják a tanintézetzi beiskolázást.											
33.	Tüdő, légutak és mellhártya idült, nem specifikus megbetegedései										
	1. a szervek kifejezett működési zavaival	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	2. működési zavarok nélkül vagy jelentéktelen működési zavarral	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	A	A	A	A	A

E pont alapján kell megítélni a tüdő krónikus, nem specifikus eredetű lezajlott heveny megbetegedéseinek maradványtüneteit, ugyancsak a légutak, a pleura nem tuberkulotikus eredetű megbetegedéseit és azok maradványtüneteit.

Az 1. alponthoz tartoznak a légutak kifejezett funkciózavaraival járó krónikus megbetegedései (kifejezett tüdő emphysema, diffus tüdőfibrosis, bronchiectasia, a tüdők gennyes megbetegedései, az asthma bronchiale minden formája, makacs bronchitisek), a tüdő, a légutak, a pleura sérüléseinek és traumáinak a következményei, a légutakon végrehajtott sebészeti beavatkozások következményei (pneumothorax, a spontán ptx is, a pleura kiterjedt összenövés, a gennyes tüdőfolyamatok nem záruló sipolyai, fél tüdőlebeny-eltávolítás), idegentestek (fémszilánkok, lövedékek) a tüdőszövetben a hylusokban, a nagyerek közelében.

A 2. alponthoz tartoznak a tüdő, a légutak, a pleura krónikus betegségei, elviselt akut betegségei után visszamaradó jelenségek, valamint a légutak sérüléseinek a következményei, ha azok nem váltottak ki jelentős funkciókárosodást (a krónikus bronchitisek enyhe formái a tüdőemphysema kezdeti formája, nem kiterjedt tüdőfibrosis, lezajlott pleuritis utáni elváltozások).

Az a szakszolgálati személy, akinél a lezajlott pleuritis után csak jelentéktelen maradványtünet (összenövés, letapadás) észlelhető – ha légzésfunkció nem károsodott –, korlátozás nélkül alkalmas.

Akinél a pleuro-pericardialis összenövés észlelhető, szupersonikus repülőgépekre történő alkalmasság elbírálásánál igen óvatosan kell eljárni. Az alkalmassági elbírálást csak kórházi kivizsgálás után lehet végrehajtani.

A spontán pneumothoraxot elszenvedett légijármű-vezető az 1. alpont alapján általában alkalmatlan. Egyes esetekben, ha a légmell gyakorlatilag egészséges személyeknél lép fel – egy alkalommal szövödmény nem kíséri, konzervatív kezelésre gyógyul –, a gyógykezelés befejezése után egészségügyi szabadságot kell adni.

Ha az egészségügyi szabadság letelte után elvégzett kórházi kivizsgálás (ismételt summatis mellkas-felvétel) nem mutat ki kóros eltérést, jó az 5500 m-es hypoxia-tűrőképesség, a 2. alpont alapján a szakszolgálati ekipázs rendszerű légi járműveken engedélyezhető.

Exogén inger által kiváltott (dohányzás) enyhe bronchitis, amennyiben nem kíséri a légzésfunkció károsodása, nem jelenti ezen pont alkalmazásának szükségességét és nem kell korlátozni sem a szakszolgálatot, sem a tanintézeti beiskolázást.

Sor-szám	Az állapot megnevezése	I.		II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
		A	B								
34.	Coronaria artéria betegség										
	1. jelentős	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	2. minimális	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS

Különleges elbírálás szerint az engedély megadható, ha coronarographiával az occlusio mértéke 10–40% között van az egyik coronarián, de nem haladja meg összességében a 120%-ot. Alkalmatlanságot kell megállapítani minimális coronaria betegség esetén is, ha bal Tawara-szár block, WPW, sustained SVP vagy mitralis prolapsus jelentkezik. A részletes kivizsgálást minden évben meg kell ismételni. Évenként kell elvégezni az ergometria, a szív-ultrahang vizsgálatot, a Holter monitorozást és a Tl-201 szívizom-scintigraphiát. A sebészi kezelés, mint a PTCA, az endarterectomia, vagy a coronaria bypass kizáró tényezők.

Prevenációs célból a rizikófaktorok figyelembevételével a szakszemélyzet és ejtőernyős állomány gyógyszerelésére vonatkozó útmutató ajánlásai a mérvadóak. Különleges elbírálással alkalmas minősítés adható.

35.	Hypertonia										
	1. sekunder hypertonia	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	2. közepesen súlyos, súlyos hypertonia	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
	3. enyhe hypertonia	E	E	A	A	A	A	A	A	A	A

Az 1. alpont szerint szekunder hypertonia alkalmatlanságot jelent.

Amennyiben a kiváltó okot sikerül rendezni, és még nem alakult ki szervkárosodás, valamint a vérnyomás normalizálódik, a repülés az alapbetegségtől függően enge

délyezhető. Gyógyszer nélkül rendezhető forma minden rovat szerint repülésre alkalmas. Ha célszerveken károsodás nem észlelhető és a hypertonia diétával és/vagy testgyakorlatokkal rendezhető, akkor repülésre alkalmas.

Eseti mérésekkel és évenként 24 órás ABPM-el ellenőrizni kell a vérnyomást.

Gyógyszeres kezelést igénylő esetekben a HM HVK EÜCSF által jóváhagyott utasítás az irányadó.

Mielőtt az alkalmasságot kimondjuk, a gyógyszerelés bevezetése után 1 hónappal pszichofiziológiai vizsgálatok és 24 órás ABPM elvégzése szükséges.

A hypertóniát eseti vérnyomás mérés adatai alapján 24 órás ABPM-mel kell igazolni és a gyógyszer hatását rendszeresen ellenőrizni.

Az ellenőrzés során határértéknek a nappali 140/90 Hgmm, éjszakai norma értéknek a 120/80 Hgmm értéket fogadjuk el. ABPM-mel a norm. értéket meghaladó vérnyomás nem lehet több, mint az összes mért érték 30%-a. Az értékeléskor minimum 60 ABPM vérnyomásmérésre van szükség.

36.	Hypotonia										
	1. tünetmentes	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
	2. tünetekkel járó	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E

Ha a tensio mértéke egyenlő vagy meghaladja a 100/60 Hgmm-t, de tüneteket nem okoz, és a vizsgált személy a terheléses próbákat jól tűri, alkalmas, ha a tensio mértéke egyenlő vagy meghaladja a 90/50 Hgmm-t, alkalmatlannak kell nyilvánítani.

Akkor, ha az alacsony tensio mellett egyéb vasomotoros tünet is jelentkezik (izzadás, tachycardia), és/vagy az orthostatikus próbát rosszul tűri, alkalmatlan. A döntés előtt intercurrens vasolabilitást okozó betegséget ki kell zárni!

37.	Mitralis stenosis										
	1. enyhe eset	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
	2. közepesen súlyos és súlyos eset	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E

Ha a billentyű hajlékony, a szűkület minimális, az EKG-n nincsenek pitvari terhelésre utaló jelek, echocardiographiával a bal-pitvar mérete normális, nincsenek tünetek és nincs arrhythmia, az alkalmasság megállapítható. Nyitott vagy zárt commissurotómia után mindegyik rovat szerint alkalmatlan.

Az enyhe esetekben évente 24 órás Holter-EKG monitorozás, terheléses-EKG, Doppler-echocardiographia szükséges.

38.	Mitralis regurgitatio										
	1. enyhe eset	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
	2. közepesen súlyos és súlyos eset	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E

Ha a billentyű vékony, nem párosul mitralis stenosis-sal, vagy kötőszöveti betegséggel, normális a bal-pitvar mérete, nincs a háttérben coronaria betegség és kizáró mértékű arrhythmia, különleges elbírálás elve alkalmazandó, ehhez évenkénti Holter-EKG és Doppler-ultrahang szükséges.

Sor-szám	Betegségek és fizikai fogyatékoságok megnevezése	I.		II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
		A	B								
39.	Mitralis prolapsus (MVP) 1. enyhe esetben 2. közepesen súlyos és súlyos esetben	E	E	KLGS	KLGS	A	A	A	A	A	A
		E	E	E	E	E	E	E	E	KLGS	KLGS
Enyhe esetben, ha nincsenek panaszok, a billentyű csúcsa a záródáskor a bal kamra felé néz, a billentyű vékony, a családban nem volt hirtelen halál, a bal kamra és bal pitvar méretei normálisak, nincs tendencia szignifikáns arrythmiára és a terhelési-kapacitás jó, a különleges elbírálás elve alkalmazható. Az MVP-knél, amely non-sustained supraventricularis tachycardiával együtt fordul elő, minden rovat szerint alkalmatlanságot jelent. Rendszeres Holter-EKG szükséges a ritmuszavarok felderítésére és Doppler-echocardiographia a prolapsus és regurgitatio mértékének megállapítására. Megnyúlt QT-idő, illetve inferolateralis ST-eltérések esetén az I–VII. rovat szerint minősítettek alkalmatlanok.											
40.	Bicuspidalis aorta billentyű/aorta stenosis 1. bicuspidalis billentyű 2. enyhe esetben 3. szignifikáns stenosis 4. műtéti korrekció után	E	E	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
		E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
		E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
		E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
Ha a billentyű vékony és egyéb eltérés a kivizsgálás során nem derül ki, alkalmas. Aorta-stenosis enyhe esetében, ha a gradiens mértéke egyenlő vagy meghaladja a 20 Hgmm-t, a szív méretei rtg-nel és ultrahanggal is normálisak, az aorta billentyű nyitódása kisebb vagy egyenlő 15 mm-el, alkalmas döntés hozható.											
41.	Aorta regurgitatio/insuffitientia 1. enyhe esetben 2. szignifikáns regurgitatio	E	E	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
		E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
Amennyiben tünetmentes, illetve a bal-kamra ultrahang vizsgálattal nem tágabb, a jobb-kamra funkció megtartott, a bal-kamrai systoles volumen 25%-át nem haladja meg a regurgitáló vérmennyiség, az alkalmasság megadható. A regurgitáló mennyiség szignifikáns, ha nagyobb mint a bal-kamrai systoles volumen 25%-a, a dyastoles nyomás kisebb mint 65 Hgmm, a pulzusnyomás nagyobb mint 55 Hgmm és a bal-kamra tágult. A kardiológiai státus tisztázása és évente kivizsgálása szükséges. Kötőszöveti betegség, Marfan sy. kizárandó.											
42.	Egyéb billentyű betegségek 1. fiziológiás tricuspid és pulm. regurgitáció 2. pulm. tricuspid. stenosis	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
		E	E	E	E	A	A	A	A	A	A
Tünetmentes esetben, ha a billentyű vékony, a regurgitáció kismértékű és egyéb betegség nincs a háttérben, engedélyezhető a repülés. Az engedély megadható a fenti rovatokban, ha a stenosis kismértékű, a jobb szívfél méretei normálisak, tünetek nincsenek. Évenkénti Holter-EKG és Doppler-szívvultrahang szükséges.											
43.	Supraventricularis tachycardia 1. tünetmentes 2. tünetekkel járó	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
		E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
Alkalmas döntés hozható, ha tünetmentes (a palpítatio önállóan még nem kizáró ok), a single, ha non sustained és nincs a háttérben szívbetegség. A II–IX. rovat szerinti alkalmasságot különleges elbírálás alapján kell eldönteni, ha az SVT mellett enyhe, 40%-al egyenlő vagy annál nagyobb mértékű coronaria szűkület is jelen van. Tünetekkel járóknak kell tekinteni, ha a palpítáción kívül egyéb tünet is van, ha reccuraló, ha sustained, ha szívbetegség áll a háttérben. Részletes kivizsgálás szükséges, amely tartalmazza a pajzsmirigy vizsgálatot, echocardiographiát, terheléses EKG-vizsgálatot, Tallium-scintigraphiát és három alkalommal 1 hónapos időközökkel 24 órás Holter-monitorozást. Ezek pozitívitása esetén coronarographia elvégzése indokolt.											
44.	Pitvarfibrilláció/flattem 1. egyszeri 2. reccuraló	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
		E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
ad 1. Non sustained, vagy egyszeri sustained epizód esetén a korlátozás nélküli alkalmassághoz új vizsgálatot kell végezni, hogy nincs-e a háttérben szívbetegség. A kivizsgálásnak tartalmaznia kell a pajzsmirigy-vizsgálatot, a kerékpár-ergometriás terhelést, havonként ismétléssel, három alkalommal 24 órás Holter-monitorozást, echocardiographiás vizsgálatot (szükség esetén TEE) a pitvari trombus kizárására.											

Sor-szám	Betegségek és fizikai fogyatékságok megnevezése	I.		II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
		A	B								
45.	Kamrai tachycardia 1. tünetmentes, egyszeri 2. visszatérő, tünetekkel járó	E E	E E	E E	KLGS E	KLGS E	KLGS E	KLGS E	KLGS E	KLGS E	KLGS E
A rovatában alkalmas lehet, ha csak egyszeri tünetmentes nomotop, non-sustained kamrai tachycardiáról volt szó és a háttérben nincs egyéb szívbetegség. A visszatérő multifocalis tünetekkel járó szívbetegség okozta R on T jelenséget mutató coupletten járó kamrai tachycardia esetén alkalmatlan. Részletes kardiológiai és belgyógyászati kivizsgálás, majd terheléses vizsgálat, echocardiographia és havonta 3 alkatommal Holter-vizsgálat szükséges.											
46.	Pre-excitációs syndroma 1. WPW pattern SVT nélkül 2. WPW pattern SVT-vel	E E	E E	KLGS E	KLGS E	A E	A E	A E	A E	A E	A E
Hat hónappal az accessoricus köteg radiofrekvenciás ablatioja után a repülési engedély megadható, ha a paciens tünetmentes és a teljes elektrofiziológiai kivizsgálás normál eredményt ad, továbbá arrhythmia nem provokálható. HCM-et és Ebstein anomáliát ki kell zárni. Egyéb ablatiós módszer nem fogadható el. A II–III. rovat szerint cardiológiai, illetve elektrofiziológiai konzultáció után alkalmas lehet.											
47.	Atrioventricularis vezetési zavar 1. I. fokú AV block II. fokú AV block Möbitz I. 2. II. fokú Möbitz II block 3. III. fokú AV block	E E E	E E E	A KLGS E	A KLGS E	A KLGS E	A KLGS E	A KLGS E	A KLGS E	A KLGS E	A KLGS E
Az I. fokú AV block esetén a kivizsgálásnak tartalmaznia kell a ritmus analízist terhelés alatt. Ha a block javul vagy megszűnik, a frekvencia emelkedésekor, további vizsgálat nem szükséges. Ha a terhelésre adott adequat frekvenciaválasz ellenére a block nem változik, teljes kivizsgálás kell, amely tartalmazza a terheléses kerékpár-ergometriát, a Holter-EKG-t. Ha a vizsgálatok eredménye normál, nem szükséges további vizsgálat. Ha nem normál, vagy II. fokú block vagy komplett block vagy bal posterior hemiblock áll fenn, részletes kardiológiai kivizsgálás indokolt. A vizsgált személy nem alkalmas a repülésre, ha pacemaker szükséges.											
48.	Intraventricularis vezetési zavar 1. bal Tawara-szár blokk (LBBB) 2. jobb Tawara-szár blokk (RBBB)	E E	E E	KLGS KLGS	KLGS KLGS	KLGS A	KLGS A	KLGS A	KLGS KLGS	A A	A A
Az engedély megadható abban az esetben, ha a LBBB, a RBBB vagy a bal első (LAH) vagy hátsó hemiblock (LPH) háttérben nem áll arteria coronaria betegség. Kivizsgálás kell, ha a LBBB, RBBB, LAH, LPH az utolsó EKG óta jelent meg az EKG-n (echocardiographia, TI-201 szívizom-szintigraphia). Ha normál értékű eredményt kapunk, további vizsgálat nem szükséges. Ha a LAH lassan, évek alatt progrediálva alakult ki, nem szükséges a kivizsgálás. Ha kóros eredményt kapunk, coronarographia szükséges.											
49.	Egyéb arrythmiák, neurocirculatoricus dystonia cardialis formája 1. kifejezett klinikai tünetekkel, illetve functionalis zavarral 2. átmeneti anomáliák jó functionalis állapottal	E E	E E	E A	E A	E A	E A	E A	E A	E A	E A
A VES-ek száma nő a korrallal. 40 éves korig a norma felső határa 100/óra, 40 év felett 200/óra. Polimorf formák előfordulhatnak egészséges egyéneken, kétségtelen azonban, hogy számuk nő szívbetegségekben. Fontos a nem ischaemiás eredet ischaemiástól való elkülönítése. A vizsgált személyek sinus pausával (> 2,5 sec), single vagy paired korai pitvari kontrakcióval (PAC), single vagy páros junctionalis korai ütessel, supraventrikuláris korai ütessel, idioventrikuláris ritmussal, egygócú kamrai ES-ekkel (PVC), többgócú PVC-kel, vagy fúziós PVC-kel Holter-monitorozásra kerülnek. Ha az eredmény norma értékű, akkor megtartható a repülésben. Ha a Holter-monitorozás alkalmával párokat, vagy gyakori ectopiás ütést látunk (az összes ütés > 1%-a, vagy az egy óra alatti ütések >25%-a) helyben echocardiográfiát és futószőnyeg-tesztet kell végezni. Ha az ectopiás ütések száma több, mint az összes ütés 10%-a, vagy több mint az egy órai ütések 5%-a, vagy 10-nél több pár jelentkezik 24 óra alatt, részletes cardiológiai vizsgálatot kell végezni. A gyógyszeres kezelés vagy pacemaker nem egyeztethető össze a repüléssel.											

Sor- szám	Betegségek és fizikai fogytékosságok megnevezése	I.		II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
		A	B								
50.	Kóros cardialis funkciók teszt 1. rossz EKG válasz 2. rossz fizikai kondíció	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	-	-
		E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	-	-
A rossz terhelhetőséget a kerékpár-ergometriás vagy spiropcardio-ergometriás terhelés során állapítjuk meg kétféle megközelítés alapján: a) Olyan EKG-elváltozás vagy patológiás vérnyomás-reakció állapítható meg, amely a terhelés megszakítását indokolja. Ebben az esetben a cardiovascularis zavar okát további vizsgálatokkal (echocardiográfia POP, TOLT, Tl-201 scintigraphia, coronarographia) tisztázzák, majd a diagnózis birtokában adekvát terápiát alkalmaznak. A megbetegedés önmagában nem oka a repülésről való letiltásnak, a terheléses vizsgálat megismétlése után lehet a repülőalkalmasságot véleményezni. b) Igen rossz fizikai kondíció állapítható meg, amelynek alapja az átlag (2,0) alatti w/kg érték, a vizsgálat fizikai kondicionálás, testsúlycsökkentés után megismételhető.											
51.	Alkalmassági döntést igénylő EKG eltérések a barokamrai vizsgálat során 1. „T” hullám inverzió 2. szignifikáns „ST”-eleváció/ depresszió	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	-
		E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	-
Fokozott oxigénfogyasztás mellett repülő munkára a II–IX. rovat szerint alkalmas lehet különleges elbírálással. Részletes belgyógyászati és kardiológiai kivizsgálás szükséges. Hypoxiás preacollapsus vagy collapsus ideiglenesen alkalmatlanságot jelent, kivizsgálás és kezelés után dönthető el az alkalmasság. A 2000 m feletti ugrást végrehajtó ejtőernyős állományánál 5500 m-en 15 perces barokamrai vizsgálatot kell végezni.											
52.	Pericardiális folyadékgyülem (PF) 1. idiopathiás pericardiális folyadékgyülem 2. secunder pericardialis folyadékgyülem	E	E	A	A	A	A	A	A	A	A
		E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
Az 1. ponthoz: amennyiben a PF mennyisége nem befolyásolja a szív működését, a háttérben kóros tényező nem deríthető fel, a laboratóriumi és a terheléses vizsgálatok eredményei normálisak, a PF mennyisége nem növekszik és < 10 mm, az engedély megadható. A 2. ponthoz: katapultálás után a PF megjelenésére lehet számítani. Ez azonban fokozatosan csökken. Ilyen esetekben nem kell az különleges elbírálás elvét alkalmazni. Szintén nem kell a különleges elbírálás elvét alkalmazni, ha az akut epizód után 6 hónap eltelt, nincs visszaesés és nincs következmény. Secunder pericarditis esetén az állásfoglalást a kiváltó betegség határozza meg. Cardiológiai vizsgálat szükséges kötőszöveti betegség, akut myocardialis infarctus, egyéb betegség és neoplasma kizárására. A vizsgálatnak echocardiographiát tartalmaznia kell, hogy ki lehessen zárni a következményeket, mint a pericardiális folyadékot és constrictiv pericarditist.											
53.	Cardiomyopathia minden formája (DCM, HCM, RCM)	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
A cardiomyopathia progresszíven szívelégtelenség felé haladó betegség, ezért minden rovat szerinti alkalmatlanságot jelent.											
54.	Pitvari septum defektus (ASD) 1. meglévő ASD 2. műtétrel korrigált ASD	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
		E	E	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	A	A
Abban az esetben mondható ki az alkalmasság, ha a szívüregek normális méretűek, jó a terheléses kapacitás, a szakszemélyzet tagja panaszmentes. A Holteren nincs kizárást maga után vonó ritmuszavar. Kardiológiai konzultáció szükséges, terheléses vizsgálat, echocardiographiával és Holter-monitorizálással.											
55.	Kamrai septum defektus (VSD) 1. enyhe esetben 2. súlyos esetben, vagy műtét után	E	E	E	E	E	E	E	E	KLGS	KLGS
		E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
Kisfokú, shunttel járó haemodinamikai zavart nem okozó kamrai septum-defektus, amennyiben a vizsgált személy a terheléses próbákat jól tűri, malignus ritmuszavara nincs és panaszmentes, a VIII–IX. rovat szerint különleges elbírálással alkalmas lehet.											
56.	Ductus Botalli persistens sebészi zárás után	KLGS	KLGS	A	A	A	A	A	A	A	A

Amennyiben a jobb szívfél már károsodott, az engedély nem adható meg! A II–III. rovat szerinti alkalmasság megállapításához a TOLT-próba is szükséges.

Sor- szám	Betegségek és fizikai fogytékosságok megnevezése	I.		II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
		A	B								
57.	Coarctatio aortae 1. meglévő coarctatio 2. műtétrel rendezve	E E	E E	E E	E E	E E	E E	E E	E E	E KLGS	E KLGS
A 2. ponthoz: a VIII–IX. rovat szerint minősítettek alkalmasak lehetnek, feltéve, ha a terheléses kapacitás jó, a TOLT-próbán nincs eltérés! A vérnyomás a 24 órás ABPM-el normál értékű. A nyugalmi és a terheléses vérnyomás jó.											
58.	Hasüregi szervek krónikus megbetegedései, valamint azok sérülései és műtétei utáni maradványtünetek esetén 1. az általános állapot romlásával járó funkciózavarok, vagy kiújulásra való hajlam esetén 2. az általános állapot romlásával nem járó, jelentéktelen funkciózavarok esetén	E E	E E	E KLGS	E KLGS	E KLGS	E KLGS	E KLGS	E KLGS	E KLGS	E KLGS

A hasi szervek krónikus megbetegedéseiben szenvedő személyek alkalmasságát csak kórházi kivizsgálás során felállított klinikai diagnózis alapján, a szükséges gyógykezelés után lehet meghozni. Az alkalmasság megállapításánál gyakran nem a morfológiai elváltozások jellegét, hanem a funkcionális zavarok mértékét és a vizsgált személy sajátos munkafeltételei mellett a kompenzáció lehetőségeit kell figyelembe venni.

Minden légijármű-vezető jelölt esetén kizáró okot jelent az anamnézisben szereplő krónikus vagy recidívára hajlamos tápcsatorna betegség. A jelöltet és az első- és másodéves hallgatót, ha náluk a gyomor-bélrendszer krónikus megbetegedése lép fel, repülőképzésre alkalmatlannak kell ítélni, az emésztési zavarok fokától függetlenül.

Az aktív légijármű-vezetőknel és a szakszemélyzet tagjainál a krónikus emésztőszervi betegség különleges elbírálásánál a következőket kell alapul venni: a gyógykezelés eredményessége és tartóssága, a betegség súlyossága és recidíva hajlama, a funkcionális állapot, a fizikai kondíció, a munkavégző képesség, a feladatkör és munkakörülmények.

A nyelőcső diverticulumok, elsősorban röntgen-vizsgálattal igazoljuk. A sok panaszt okozó, nagyméretű, a nyelőcső bennéket visszatartó diverticulum a jelöltnél alkalmatlanságot jelent. A légijármű-vezetőnél különleges elbírálást kell alkalmazni. Itt említendő a rekeszsérv is, melyet elsősorban röntgenvizsgálat igazolhat. Véletlenül felfedezett tünetmentes rekeszsérv külön döntést nem igényel. Sok panaszt okozó, rejtett vérzés következtében vashiányt, illetve vérszegénységet okozó rekeszsérv esete jelöltnél alkalmatlanságot jelent. A hivatásos állomány repülési alkalmassága kórházi kivizsgálás és kezelés után különleges elbírálás alapján dönthető el.

A nyelőcső gyulladásos megbetegedéseinek stádiumait nyelőcső-tükrözéses vizsgálattal lehet eldönteni. Ennek eredményét, valamint a fájdalom és nyelési zavar fokát egybevetve kell megállapítani az alkalmasságot. Heveny nyelőcsőgyulladás után egészségügyi szabadság, időlt nyelőcsőgyulladás után alkalmasság megállapítás szükséges. Szűkülettel járó hegesezés repülésre való alkalmatlanságot jelent.

A „reflux”-nyelőcsőgyulladást nyelőcsőtükrözéssel igazoljuk és a látott elváltozások, valamint a panaszok súlyossága szerint döntünk az alkalmasságról. A nyelőcső fekélyeinek prognózisa sokkal komolyabb, mint a gyomor- vagy nyombélfekélyé, elsősorban a várható szövődmények miatt, ezért jelölteknel, illetve hallgatóknál minden esetben, a szakszolgálati személyeknél ismételt kiújulások esetén alkalmatlan megállapítást kell tenni.

Fekélybetegség esetén (ulcus vagy erosio pylori, ventriculi, duodeni, gastrointestinalae, ulcus pepticum) különleges elbírálás alkalmazható negatív gastroscopos lelet és széklet-Weber vizsgálatok negativitása esetén. Ezen személyek gondozásba vétele szükséges, ezért az alapellátásban (csapatnál) 3 havonta széklet-Weber kontroll, az éves ROB vizsgálat alkalmával gastroscopia elvégzése kötelező. Fekélybetegség esetén alkalmatlanság csak gyakori recidíva, szövődmények (perforációk, vérzés, nagyfokú hegesezés), rossz általános állapot esetén állapítható meg.

Szövettanilag igazolt zsírmáj esetében hosszabb egészségügyi szabadság, majd megismételt vizsgálatok szükségesek, csak ezek eredményei alapján lehet az alkalmasságot elbírálni.

Vírusos hepatitis (hepatitis infectiosa, inoculatio hepatitis, mononucleososis eredetű hepatitis, valamint a chronicus hepatitis azon esetei, melyek kialakulását bizonyíthatóan vírus hepatitis előzte meg), az alkalmasság megállapításakor döntő a betegség időtartama. A legtöbb esetben 5 hét alatt lezajlik és így külön alkalmasság-döntés nem szükséges. Amennyiben még ezután is maradnak panaszok (posthepatitis syndroma) vagy epefesték conjugatio, illetve kiválasztási zavarok (posthepatitis hyperbilirubinaemia), a jelöltek nem alkalmasak, aktív szakszemély különleges elbírálás alapján alkalmas lehet. Ha az akut hepatitis elhúzódik és 2 hónapnál is tovább tart vagy hepatitis recidíva lép fel, a különleges elbírálást kell gyakorolni, az összes klinikai és munkahelyi körülmény figyelembevételével.

Figyelembe kell venni azt, hogy az elhúzódó vírusos hepatitis és a hepatitis recidíva persistáló chronicus, illetve aktív chronicus hepatitis kialakulásához vezethet. Ez a folyamat gyakran hónapokig vagy akár évekig is eltarthat, ezért az elbírálás ilyenkor alkalmatlan.

Epehólyag-eltávolítás utáni állapot tanintézeti tanulmányok folytatására alkalmatlanságot jelent. Egyéb kategóriákban panasz- és tünetmentesség esetén – a sebésszel közösen – alkalmas döntés hozható.

Hasnyálmirigy betegségei: súlyos formának minősül a nagyfokú típusos panaszokkal, klinikai képpel és a hasnyálmirigy működési zavarai vagy anatómiai elváltozásával járó kórkép. Ilyen esetben, valamint gyakori recidívánál alkalmatlan megállapítást kell tenni.

Bármilyen hasnyálmirigy betegség miatt végzett részleges vagy teljes hasnyálmirigy-eltávolítás utáni állapot alkalmatlan elbírálást eredményez.

Sor- szám	Betegségek és fizikai fogyatékok megnevezése	I.		II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
		A	B								
59.	Különbféle idült vesebetegségek függetlenül a működési zavar fokától 1. kezelés alatt álló vagy jelentős funkciózavarral gyógyult 2. kezelés után intact állapotban funkciózavar nélkül	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
		E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS

Idetartoznak a vesék krónikus gyulladásos, degeneratív megbetegedései. Tekintettel a krónikus vesebetegségekben szenvedő személyek kedvezőtlen prognózisára, a légijármű-személyzet tagját valamennyi rovat szerint alkalmatlannak kell ítélni, a vese funkciózavar fokától függetlenül.

A heveny nephritisben átesett személyeknek egészségügyi szabadságot kell biztosítani. Felgyógyulás után, jó vesefunkció esetén a repülés engedélyezhető rendszeres kötelező repülőorvosi ellenőrzés mellett (vizelet általános + üledék, rendszeres vérnyomásmérés, szemfenéki vizsgálat).

A gócnephritisben szenvedő személyeket gondos kórházi kivizsgálásnak kell alávetni a betegség oka és a gyógyítás módjának kiderítése céljából.

Jelentéktelen albuminuria esetén, ha kórházi kivizsgálás vesebetegség egyéb klinikai tüneteit nem állapította meg, jelen pont alkalmazására nincs szükség.

Azokban az esetekben, amikor a pyelonephritis szekunder jellegű, a döntést az alapbetegség figyelembevételével kell meghozni. Amennyiben operabilis elváltozás áll a háttérben, a végleges alkalmasságtól a sebésszel közösen, a műtét után kell dönteni. Sikerétől függően alkalmazható a 2. alpont.

Az inkontinentia minden formája és az enuresis nocturna alkalmatlanságot jelent. A klinikai kép súlyosságának függvényében a végső vélemény kialakításánál igénybe kell venni nephrologiai, illetve urológiai konzíliumot is.

A húgy-ivarrendszer tuberkulotikus megbetegedéseiben a klinikai gyógyulás és a tbc megfigyelési regiszterből történő törlés után, jó funkcionális és klinikai állapot mellett különleges elbírálással engedélyezhető a szakszolgálati tevékenység.

60.	Felderítetlen okú haematuriak	E	E	A	A	A	A	A	A	A	A
A diagnózist minden esetben intézeti kivizsgálás után állíthatjuk csak fel. Ennek el kell végezni a szükséges differenciált diagnosztikai vizsgálatokat (vizeletvizsgálat, vizelettenyésztés, teljes vérkép, hasi ultrahang, iv pyelogramm, cystoscopia, arteriographia, hasi CT). A haematuria vagy állandó, vagy rohamokban mutatkozik, és általában nem okoz semmiféle komoly panaszt. Ezekben az esetekben a legrészletesebb kivizsgálással sem tudunk előidézhető okot kimutatni. A jelöltek alkalmatlanok. A szakszolgálati tevékenység folytatása engedélyezhető szoros repülőorvosi kontroll mellett (havonkénti vizeletvizsgálat, RR, szemfenék).											

61.	Allergiás megbetegedések 1. gyakran recidiváló 2. nincs hajlam a recidívára, illetve jelentéktelen funkciózavarok esetén	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
		E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS

Ide kell sorolni az összes allergiás eredetű megbetegedést a szervrendszerre való tekintet nélkül.

Az 1. alponthoz tartoznak a gyakori recidívával járó esetek mellett még az ismeretlen allergiák okozta esetek is.

A 2. alpont szerinti elbírálás akkor gyakorolható, ha a roham 3 hónapon belül nem ismétlődik meg és az allergén kimutatása és eliminációja alapján a személy gyógyultnak tekinthető.

62.	Különbféle eredetű ízületi megbetegedések 1. jelentős maradandó elválto- zásokkal, mozgászavarokkal, kiújulási hajlammal 2. működési zavarok és kiújulási hajlam nélkül	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
		E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS

Ebbe a pontba tartoznak az ízületek fertőzős eredetű, vagy a belső elválasztású mirigyek funkció zavarain alapuló krónikus megbetegedései. Az alkalmasság elbírálásában döntő szerepet az ízületi zavarok fokának kell tulajdonítani. A II–VI. rovatok szerint elbírált személyeknél figyelembe kell venni a magassági repülések elviselésével kapcsolatos repülőorvosi megfigyelések tapasztalatait.

Akut mozgásszervi betegségekben szenvedő személyek számára (fertőzős vagy rheumaticus) kórházi kezelés után egészségügyi szabadságot kell adni. A teljes felgyógyulás után a szakszolgálati tevékenység folytatása engedélyezhető. Ha az ízületekben tartós elváltozások lépnek fel a betegség kiújulása esetén, vagy ha organikus szívizom-elváltozások mutathatók ki, szakszolgálatra alkalmatlan döntést kell hozni.

SEBÉSZETI MEGBETEGEDÉSEK, ELVÁLTOZÁSOK

Sor-szám	Betegségek és fizikai fogyatékoságok megnevezése	I.		II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
		A	B								
63.	A fiziológiás fejlődés hiánya és rendellenes testsúlycsökkenés										
	1. enyhe	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
	2. közepesen súlyos	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
	3. súlyos	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS

E szakasz alapján ítéljük meg az alacsony növést, a kifejezetten astheniás testalkatúakat, a magas növést, továbbá a rendellenes súlycsökkenést. Ehhez a testsúly, testmagasság, testsúlyhiány, vitálkapacitás, terheléses EKG, szükség esetén a teherbíró-képesség megítélésére szolgáló egyéb vizsgálatok.

Amennyiben a jelölt 160 cm-es magasságot nem éri el, úgy az alkalmatlan. 185 cm-ig I/A-ra alkalmas, 185 cm fölöttiek 190 cm-ig I/B-re alkalmasak. 190 cm fölötti jelölt alkalmatlan.

A testsúlyt illetően az alkalmasság-megállapítás alapját jelölteknek elsősorban a fizikai teherbíró képesség, s nem a testsúly-testmagasság aránya képezi, mivel életkoruk a szervezet intenzív fejlődése időszakának felel meg, amikor is a testmagasság növekedése mögött a testsúlynövekedés gyakran elmarad. Ezért az ún. „kell testsúly” (testmagasság-105 cm) csak tájékoztató adatként vehető figyelembe.

A jelöltek 20%-nál nagyobb testsúlyhiány esetén gyenge fizikai teljesítőképességgel társulva alkalmatlanok. A többi kategóriánál különleges elbírálást kell alkalmazni. Rövid idő alatt bekövetkezett nagyfokú testsúlycsökkenés, illetve hosszabb ideje tartó konzekvens fogyás kivizsgálást igényel.

64.	Sebészeti jellegű akut megbetegedések és sérülések, sérülések, illetve egyéb ok miatt végzett műtétek a gyógyulás szakában a végleges állapot kialakulásáig	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
-----	---	---	---	------	------	------	------	------	------	------	------

Itt kell megítélni a sérülést, illetve egyéb ok miatt végzett műtét utáni állapotot, továbbá egyéb akut, illetve chronicus jellegű sebészeti, orthopaediai, urológiai megbetegedést, amely a gyógyulás szakában van s a végleges állapot még nem alakult ki.

Ezek diagnosztizálásához szükséges vizsgálatokat illetően az egyes szakmák adott megbetegedésre vonatkozó szabályai az irányadók.

E pont alapján a jelölt alkalmatlan. Az alkalmasság az akut betegség lezajlása után a végleges állapot függvényében állapítandó meg. A II–IX. rovat alá esők a tartós egészségügyi szabadság idejére ideiglenesen alkalmatlanok.

65.	Tartó- és mozgatóapparátus gyulladási utáni állapotok										
	1. tünet-, panaszmentes, teljes funkcióval gyógyult	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
	2. enyhe funkciókárosodással	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
	3. közepesen súlyos funkciókárosodással	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
	4. súlyos funkciókárosodással	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E

Sebészeti jellegű ok, illetve nem sebészeti jellegű megbetegedések miatt másodlagosan kiváltott, a tartó- és mozgatóapparátust érintő gyulladási megbetegedések utáni állapotok tartoznak ide.

Sebészeti jellegű megítélést illetően elsősorban röntgenvizsgálat jön szóba, míg egyéb ok miatt kiváltott elváltozásoknál az adott szakmának a fertőzés jellegére vonatkozó diagnosztikus protokollja az irányadó.

Mozgásszervi vonatkozásban az alkalmasság megállapítását a funkció dönti el, emellett figyelembe kell venni a folyamat lokalizációját, kiterjedtségét, esetleges progresszióját is. Súlyos lefolyású, állandó kezelés mellett jelentős mozgáskorlátozottsággal járó esetek a 4. alpont szerint minősülnek. A nem önálló, kísérőbetegségként szereplő arthropathiákat az alapbetegséggel együtt kell megítélni.

Sor- szám	Betegségek és fizikai fogvatékok megnevezése	I.		II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
		A	B								
66.	Nyak, vállöv és a felső végtag orthopaediai jellegű betegségei és deformitásai										
	1. panasz-, tünetmentes, funkciókárosodás nincs	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
	2. enyhe	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
	3. közepesen súlyos	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
	4. súlyos	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E

A vizsgálati ponthoz sorolható leggyakoribb kórformák: torticollis congenitus, Klippel-Feil-szindróma, Sprengel deformitás, costa cervicalis, spondylosis cervicalis, cervico-brachialis syndroma, periarthritis humeroscapularis, habitualis vállficam, arthrosis deformans cubiti, epicondylitis humeri, Madelung-féle deformitás, os lunatum malaciája, tendovaginitis crepitans, tendovaginitis stenotisans, Dupuytren-contractura, valamint a régióba tartozó egyéb betegségek, illetve deformítások.

A kórállapot megítéléséhez szükséges a fizikális status pontos rögzítése, különös tekintettel az ízületek mozgásterjedelmére, esetleges izom-atrophiára, szükség esetén röntgenfelvétel, illetve terheléses röntgenfelvétel készítése. Bizonyos esetekben a társszakmák szakvizsgálata, véleményezése.

A ferdenyak sikeres műtete esetén a jelölt alkalmas lehet. A Klippel-Feil-féle, illetve a Sprengel-féle deformitás megléte alkalmatlanságot jelent. Rudimentaris, illetve a proc. transversus nagyságát mérsékelt fokban meghaladó nyaki borda tünetmentes esetében a jelölt alkalmas lehet. Amennyiben a nyaki borda majdnem teljes nagyságú, compressio tünetek nélkül is alkalmatlan. Ha a nyaki röntgenen a jelölteknek cervicalis spondylosisra utaló elváltozások észlelhetők, úgy alkalmatlanok.

A II–IX. rovatnál különleges elbírálást kell alkalmazni ugyanúgy, mint a cervico-brachialis syndroma mögött meghúzódó elváltozások esetén is.

Habitualis vállficam, illetve ún. akaratlagos vállficam esetén a jelölt alkalmatlan. A habitualis vállficam esetén nemritkán kifejezett dysplasia vápa alakul ki. Ezen esetekben a rekonstrukciós műtéttől sem várható biztosan jó eredmény. Amennyiben a jelölt ezen elváltozás miatt már korábban megoperáltatta magát, a vizsgálat, illetve műtét között már huzamosabb idő eltelt, s ezen időszak alatt a normális fizikai igénybevétel mellett relaxatio nem következett be, emellett nevezett panasz-, tünetmentes, a váll mozgásai teljesek, izomathrophia nincs, röntgenológiai statusa kóros eltérést nem mutat, úgy előzetes főszakorvosi véleményezés után a jelölt alkalmasnak ítéltető. A II–IX. rovatúakat egyénileg kell vizsgálni, a KLGS elvei szerint minősíteni.

De Quervain-féle betegség, digitus saltans sikeres műtete esetén a jelölt alkalmas.

67.	Csípőízület betegségei, deformitásai										
	1. panasz-, tünetmentesség, funkciókárosodás nincs	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
	2. enyhe	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
	3. közepesen súlyos	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
	4. súlyos	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E

A legjellemzőbb kórformák: dysplasia, subluxatio coxae congenita, Perthes-féle betegség, epiphyseolysis capitis femoris, coxa vara congenita, coxa saltans, coxarthrosis, nem specifikus, illetve specifikus csípőízületi gyulladások, valamint egyéb szerzett vagy veleszületett anomáliák.

Megítéléséhez pontos fizikális status felállítása szükséges, különös tekintettel a mozgásterjedelmre, illetve a végtag hosszára, röntgenfelvételek a medencéről, kiegészítve laborvizsgálatokkal.

A II–IX. rovatúak egyénileg bírálандók el. Súlyos lefolyású, jelentős mozgáskorlátozottsággal járó, röntgenfelvételen abnormális anatómiai viszonyok, illetve előrehaladott degeneratív elváltozásra utaló jelek esetén a szakszemélyzet tagja alkalmatlan.

68.	Térdízület betegségei, deformitásai										
	1. panasz-, tünetmentes, funkció teljes	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
	2. enyhe	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
	3. közepesen súlyos	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
	4. súlyos	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E

Jellemző kórformák: habitualis patella-ficam, patella bipartita, Schlatte-Osgood-féle betegség, genu valgum, genu varum, genu recurvatum, térdízületi arthrosis, térdízületi chondropathiák, praepatellaris bursitis, Baker-cysták, genu laxum, térdízületi gyulladások utáni állapot, illetve egyéb térdízületi betegségek, deformítások.

A kórállapot mértékének megállapításához szükséges a fizikális status rögzítése különös tekintettel a mozgásterjedelemre, esetleges duzzanatra, térdízületi szabad folyadékgyülemre, combizomzat atrophíára, illetve térdízület szalagrendszerének tartására.

A jelöltnél alkalmas megállapítás tehető tünet- és panaszmentességnél patella bipartita, Schlatter-Osgood, praepatellaris bursitis, Baker-cysták műtete után. Genu varum esetén, amennyiben a térdek belső kontúrjai közti távolság nem haladja meg a 9 cm-t, valamint genu valgumnál, amennyiben a két belboka közti távolság kisebb 6 cm-nél, alkalmas döntés hozható. Gyulladás utáni állapotokat illetően a tartó- és mozgatóapparátus gyulladásai utáni állapotoknál leírtak a mérvadóak. Habitualis patella-ficam esetén a jelölt alkalmatlan. E pont alatt felsorolt egyéb elváltozásoknál, amennyiben a későbbiekben progressio várható, alkalmatlan megállapítást kell tenni.

A II–IX. rovat alá tartozók egyénileg elbírálás alá esnek. Jelentős mozgáskorlátozottság, instabilitás, előrehaladott degeneratív elváltozások esetében alkalmatlanságot kell megállapítani.

Sor-szám	Betegségek és fizikai fogyatékoságok megnevezése	I.		II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
		A	B								
69.	Láb fontosabb statikai deformitásai, rendellenességei, megbetegedései										
	1. panasz-, tünetmentes	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
	2. enyhe	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
	3. közepesen súlyos	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
	4. súlyos	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E

Kórformák: pes planovalgus (lúdtalp), lábízületek arthrosis, talocalcanealis és calcaneonavicularis synostosis, pes calcaneo-valgus congenitus (sajkaláb), hallux valgus, digitus malleus, digitus varus, M. Köhler, pes varus congenitus, pes varus congenitus (dongaláb), illetve egyéb elváltozások.

Megállapításukhoz fizikális vizsgálat, szükség esetén röntgenfelvétel kell.

A mérsékelt fokú, funkciózavar nem okozó, egyéb lábdeformitásokkal nem járó lúdtalp esetén a jelölt alkalmasnak ítéltető. Ha már a sarok valgus helyzetbe került, az előláb pronatioba, a láb plantár-flexioja csökkent, akkor alkalmatlanságot kell megállapítani. Súlyosnak tekintendő a lúdtalp, ha az lábízületi merevséggel, a lábtőcsontok arthrosisával társul. Lábízületi arthrosis, talocalcanealis és calcaneonavicularis synostosis, M. Köhler esetén a jelölt alkalmatlan. Mérsékelt fokú hallux valgus, digitus malleus, digitus varus teljes funkcióval, panasz-, tünetmentes esetben alkalmas megállapítás tehető, amennyiben ezek a láb egyéb deformitásaival nem járnak. Egyébként a jelölt alkalmatlan.

A II–IX. rovatúakat egyénileg kell elbírálni. Súlyosnak tekintjük az itt felsorolt elváltozásokat, amennyiben ezek kifejezett deformitással járnak, lábtőízületi merevséget okoznak, lábtőcsontok arthrosisával társulnak.

70.	Gerinc betegségei, deformitásai										
	1. panasz-, tünetmentes, teljes funkció	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
	2. enyhe	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
	3. közepesen súlyos	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
	4. súlyos	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E

Kórformák: helytelen tartás (lapos hát), fokozott kypholordotikus hátnyerges hát (domború hát), M. Scheuermann, vertebra plana, scoliosis, spondylarthritis ankylopoetica, spondylosis deformans, spondylolysis, spondylolisthesis, sacralisatio, lumbalisatio, spina bifida, illetve idetartozó egyéb elváltozások.

Megállapításához fizikális vizsgálat, kétirányú röntgenfelvétel, szükség esetén kiegészítő felvételek, illetve laborvizsgálatok kellenek.

A jelölt mérsékelt fokú helytelen tartásnál alkalmas lehet, amennyiben nem társul hozzá pes planovalgus és genu valgum. Morbus Scheuermann esetén a jelölt alkalmatlan. A háti szakaszra lokalizálódó, kisebb szakaszt érintő, kifejezett röntgen-tünetekkel nem járó esetekben, amennyiben a jelölt tünet- és panaszmentes, és egyéb gerincelváltozás (fejlődési rendellenesség, spina bifida, neoarthrosis) nem áll fenn, különleges elbírálással alkalmas megállapítás tehető, előzetes rheumatológiai és oprthopaediai véleményezés után.

A jelölt alkalmatlan a következő kórképek esetén: Bechterew-kór, spondylosis deformans, spondylolysis, spondylolisthesis.

A szakszemélyzet tagját egyénileg kell elbírálni.

Sacralisatio, lumbalisatio esetén, amennyiben ezen elváltozások szimmetrikusak, s más fejlődési rendellenesség nem társul hozzájuk, a jelölt alkalmasnak ítéltető, ha szimmetrikus ugyan, de más fejlődési rendellenesség is társul hozzá, úgy alkalmatlan. Féldoldali sacralisatio, lumbalisatio esetén a jelölt alkalmatlan.

A spina bifida elbírálása jelölteként:

a) ha a sacrum végig nyitott vagy szélesebb 20 mm-nél, alkalmatlan,

b) ha nem társul hozzá más fejlődési rendellenesség, és a szélessége kisebb 20 mm-nél, I/B szerint alkalmas,

c) ha kisebb 10 mm-nél, I/A szerint alkalmas.

A scoliosis: amennyiben a görbület foka nem haladja meg a Cobb módszerével mért 20 fokot, illetve a rotatio foka a +(kereszt), úgy a jelölt alkalmasnak ítéltető. Súlyos scoliosis, ha 40 fok feletti, illetve a rotáció foka +++-es.

[illegible]

Jellemző kórképek: commotio cerebri, contusio cerebri, intracranialis vérzések (epiduralis, subduralis, intracerebralis), központi idegrendszer sérüléseinek késői hatásai, gerincvelő, idegyökök vagy gerincvelői idegfunkciók sérülései.

Az elbírálás rendje: műtéti lelet, koponya rgt., EEG, szükség esetén koponya CT, agyi radioizotop vizsgálat. Társszakmák szakvizsgálata, véleményezése.

Commotio cerebri esetén alkalmasság állapítható meg, amennyiben az EEG kóros eltérést nem mutat, a vizsgált személy panasz-, tünetmentes, postcommotiós panaszai sérülést követően rövid idő alatt megszűntek, s a posttraumás szövődmény kizárható. A jelölt alkalmatlan, ha a vizsgálatkor tünet-, panaszmentes ugyan, de a sérülést követően enyhe funkciókárosodás állott fenn nála. A szakszolgálat tagjait egyénileg kell elbírálni.

A 4. alpont szerint kell megítélni az idegrendszeri kóros tünetekkel járó agyzúzódásokat, roncsolásokat, epiduralis, subduralis, intracerebralis vérzéseket, továbbá a kemény agyburkok alatti térszűkítő méretű kóros agyfolyadékgyülemeket, továbbá a fertőzőes szövődményekkel és traumás eredetű agyhártya- és agyvelőgyulladásokkal, valamint az agytályoggal járó állapotokat. Ide kell sorolni a végleges részleges vagy teljes gerincvelői károsodásokat/teljes harántlaesiót, elülső gerincvelői syndromát, hátsóköteg syndromát, Brown-Sequaod-syndromát, különböző mértékű gerincvelői zúzódásokat.

A posttraumas epilepsia, személyiségzavarok, psychés vagy endokrin zavarok miatt neurológiai, psychiatriai, illetve belgyógyászati szakvizsgálat, illetve véleményezés szükséges.

Sor-szám	Betegségeket és fizikai fogyatékosságok megnevezése	I.		II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
		A	B								
74.	Mellkas, hasüreg és medence sérüléseinek végleges utókövetkezményei 1. funkciókárosodás nélkül 2. enyhe 3. közepesen súlyos 4. súlyos funkciókárosodással	A E E E	A E E E	A KLGS KLGS E	A KLGS KLGS E	A KLGS KLGS E	A KLGS KLGS E	A KLGS KLGS E	A KLGS KLGS E	A KLGS KLGS E	A KLGS KLGS E
	Jellemző kórképek: haemothorax, pneumothorax, szív- és tüdővérzés, gyomor-béltraktus sérülései, májsérülés, lépsérülés, vesesérülés, medencei szervek sérülése, egyéb hasüri szervek sérülése (epehólyag, epevezeték, hashártya, mellékvese), egyéb hasi szervek belső sérülése. Az elbírálás rendje: a mellkas statikáját megbontó, vagy a tüdőt is érintő sérülésnél a röntgenfelvétel mellett légzésfunkciós vizsgálatok, a légzésfunkciót szakorvos ítélje meg. Szív-contusio gyanúja esetén echo vizsgálat. A kórképnek megfelelően laboratóriumi vizsgálat, szükség esetén kiegészítő kontrasztos vizsgálat, angiographia, echo, szakorvosi konzílium szükséges.										
75.	Felső végtag sérüléseinek végleges utókövetkezményei 1. funkciókárosodás nélkül 2. enyhe 3. közepesen súlyos 4. súlyos funkciókárosodással	A E E E	A E E E	A KLGS KLGS E	A KLGS KLGS E	A KLGS KLGS E	A KLGS KLGS E	A KLGS KLGS E	A KLGS KLGS E	A KLGS KLGS E	A KLGS KLGS E
	Jellemző kórképek: kulcscsont, lapocka, felkarcsont, orsócsont, singcsont, kéztöcsontok, kézközépcsontok, kéz ujjperceinek törései. Váll, könyök, csukló, kézujjficam. Váll, felkar, könyök, alkar, csukló, kéz nyílt sebe. Felső végtag ereinek sérülése. Felső végtag törésének, nyílt sebének, idegi sérülésének késői hatásai. Vállöv és felső végtag idegeinek sérülése. Felső végtag felületi sérülése. Felső végtag zúzódása, összenyomtatása. Az elbírálás rendje: anamnesis és eddigi kezelések részletes rögzítése. Az érintett rész klinikai vizsgálata, funkciójának vizsgálata. Az ép oldallal összehasonlító hossz- és keresztmetszeti mozgásainak vizsgálata, szögben történő rögzítése. Perifériás keringés (doppler), érzés és motoros tevékenység részletes vizsgálata és rögzítése, illetve röntgenfelvételek készítése, kivételesen összehasonlító kétirányú vizsgálat, szükség esetén terheléses vizsgálat. Az 1. alpont szerinti funkciókárosodás nélkül gyógyult esetekben a személy minden rovat szerint alkalmas. A 2. alpont szerinti enyhe funkciókárosodás esetén a jelölt alkalmatlan. A 3. alpont szerint a szakszolgálati személy enyhe és közepes fokú funkciókárosodás esetén egyénileg bírálható el. A 4. alpont szerinti súlyos esetben alkalmatlan döntés hozandó. A közepes fokú funkciókárosodás esetén is hozható alkalmatlan döntés, amennyiben a személy a beosztásának ellátásához szükséges követelményeknek nem tud megfelelni.										
76.	Alsó végtag sérüléseinek végleges utókövetkezményei 1. funkciókárosodás nélkül 2. enyhe 3. közepesen súlyos 4. súlyos	A E E E	A E E E	A KLGS KLGS E	A KLGS KLGS E	A KLGS KLGS E	A KLGS KLGS E	A KLGS KLGS E	A KLGS KLGS E	A KLGS KLGS E	A KLGS KLGS E

Jellemző kórképek: combnyak, combcsont, térdkalács, sípcsont, szákapocscsont, boka, lábtő-, lábközepcsont, lábujjperc törése. Csípő, térd, boka, lábcsípő. Csípő, comb, térd, alsó, boka rándulása, húzóda, nyílt sebe. Alsó végtag zúzódása, összenyomtatása. Alsó végtag ereinek, idegeinek sérülése. Térdízületi, bokaízületi szalagsérülések.

Az elbírálás rendje: anamnesis és az eddig alkalmazott kezelések leírása. Összehasonlító hosszsmérés az ép oldallal és az egyes ízületek mozgásainak rögzítése, ezek szögekben való megadása. A perifériás keringés, érzés és motoros tevékenység részletes vizsgálata. Az érintett ízületekről kétirányú röntgenfelvétel készítése, szükség esetén axialis patella felvétel készítése. Térd- és bokaízületi sérüléseknél tartott felvétel készítése a szalagsérülés igazolására, szükség esetén arthroscopia.

Az 1. alpont szerinti funkciókárosodás nélkül gyógyult esetekben alkalmas döntés hozható. Térdízületi szalagsérüléseknél – különösen keresztszalag plasztikán átesetteknél – ez csak nagyon alapos vizsgálat és mérlegelés után hozható meg, mivel nem zárható ki, hogy későbbiekben panaszok fognak jelentkezni.

A 2. alpont szerinti enyhe funkciókárosodással gyógyult esetekben a jelölt nem lehet alkalmas.

A szaksemélyek a 2. és 3. alpont szerinti enyhe és közepes fokú funkciókárosodás esetén egyénileg bírálандók el. Közepes fokú funkciókárosodás esetén is hozható alkalmatlan döntés, amennyiben a személy a feladatkörének ellátásához szükséges követelményeknek nem tud megfelelni.

A 4. alpont szerinti súlyos fokú funkciókárosodás esetén alkalmatlan döntés szükséges.

Sor-szám	Betegségek és fizikai fogyatékosságok megnevezése	I.		II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
		A	B								
77.	Kar és a kéz traumás csonkolása										
	1. részleges	E	E	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
	2. teljes	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E

Jellemző kórképek: traumás csonkolás a kézközépcsontok, csukló, alkar, könyök felkar magasságában.

Az elbírálás rendje: anamnesis. Csonkolás magasságának pontos rögzítése. Perifériás keringés, érzés és motoros tevékenység vizsgálata és rögzítése (részleges csonkolás esetén). Csonk vizsgálata röntgenfelvétel készítése.

Olyan részleges csonkolás esetén, mint a kisujj hiánya a kéz ulnaris részének részleges hiányával, IV–IX. rovat szerint különleges elbírálás alapján mérlegelendő az alkalmasság megadása, ha a kéz funkciójának mérsékelt csökkenésével a feladatkörét biztonságosan el tudja látni.

A 2. alpont szerinti teljes csonkolás minden rovat szerinti alkalmatlanságot jelent.

78.	Kézujjak traumás csonkolása										
	1. egy hosszú-ujj hiánya bármelyik kézen (kivétel jobb kéz mutatóujj)	E	E	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	A	A	A
	2. bal kéz bármelyik ujjának (egy) hiánya, a középső ujj vagy a gyűrűsujj vagy a kisujj hiánya jobb kézen, valamint körömperc hiánya bármelyik kéz kettő ujján	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	A	A	A
	3. két ujj hiánya egy kézen, illetve a hüvelyk- vagy a mutatóujj hiánya a jobb kézen	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E

A hüvelyk- és egyéb kézujjak teljes vagy részleges csonkolása. Teljes ujjhiánynak hüvelyk esetében a körömperc hiányát, többi ujj esetében kettő perc hiányát tekintjük.

Anamnesis, eddigi kezelése, status rögzítése. Ki kell térni a csonkolást követő heg vizsgálatára. Vizsgáljuk a maradék ujjak, illetve egész kéznek a funkcióját. Röntgenfelvétel készítése.

A kéz ujjainak olyan hiánya esetén, melyet a fentiekben nem soroltunk fel, a repülő munkára való alkalmasságot a kéz funkciójából kiindulva, a repülőgépek kabinjában szükséges ténykedések alapján kell elbírálni.

79.	Láb és lábszár traumás csonkolása										
	1. részleges	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
	2. teljes	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E

E pont szerint kell elbírálni a láb és lábszár egyoldali vagy kétoldali részleges vagy teljes traumás csonkolását szövödménnyel vagy anélkül.

A döntéshez az anamnesis, illetve alkalmazott kezelés leírása, a status rögzítése, a perifériás keringés, érzés és motoros tevékenység vizsgálata, rögzítése, röntgenfelvétel készítése és orthopaed szakvéleményezés szükséges.

Az alkalmasságot az alsó végtag funkciójának teljesülése mértékében kell megítélni.

80.	Lábujjak traumás csonkolása										
	1. jelentéktelen járászavart okozó ujjhiány	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	A	A
	2. járást vagy a lábbeli viselést akadályozó ujjhiány	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E

E pont szerint kell minősíteni egyik vagy mindkét láb ujjának vagy ujjainak részleges vagy teljes traumás csonkolását.

A minősítéshez anamnesis, a kezelések és a status rögzítése, a perifériás keringés, érzés és motoros tevékenység vizsgálata és rögzítése, röntgenfelvétel készítése, illetve orthopaed szakvéleményezés szükséges.

Az alkalmasság megítélése a végtag funkcionálásának függvényében történhet.

Sor-szám	Betegségek és fizikai fogyatékoságok megnevezése	I.		II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
		A	B								
81.	Égések, fagyások, lágyrész sérülések utáni állapotok (hegesedések) 1. kisebb kiterjedésűek, funkciókárosodás nélkül gyógyultak, esztétikai károsodás nélkül 2. közepes fokú kiterjedésűek, mérsékelt funkciókárosodással 3. nagyobb kiterjedésűek, funkciókárosodással	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
		E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
		E	E	E	E	E	E	E	E	E	E

Idetartoznak az égések, fagyások, de idesorolhatjuk a plasztikai sebészeti műtétek utáni állapotokat is.

Döntési eljárás: anamnesis felvétel, status, kiterjedés rögzítése, szomszédos ízületek mozgásterjedelmének vizsgálata.

A jelölt az 1. alpont alapján lehet alkalmas. Az alkalmasság megítélésénél vegyük figyelembe azt is, hogy a hegesedés a hadi és védőruházat viselését nem gátolja-e.

82.	Mellkas deformitása 1. enyhe 2. közepesen súlyos 3. súlyos	E	E	E	E	E	E	E	E	KLGS	KLGS
		E	E	E	E	E	E	E	E	KLGS	KLGS
		E	E	E	E	E	E	E	E	E	E

Jellemző kórképek: pectus carinatum, pectus excavatum, gerinc betegségeihez csatlakozó mellkasi deformitások, egyéb világra hozott deformitást okozó mellkasi elváltozások, a fenti betegségek esetleges műtéte utáni állapotok.

Eljárás rendje: kétirányú mellkas röntgen-felvétel, tölcsér mellkas esetén a sterno-vertebralis távolság mérésével, ultrahang és légzésfunkciós vizsgálat szükséges.

Enyhének azon eseteket tekintjük, ahol cardio-respiratoricus zavar nincs. Közepesen súlyosnak akkor vesszük, ha mérsékelt cardio-respiratoricus zavar van. Súlyosnak a kifejezett cardio-respiratoricus zavarral járókat tartjuk.

83.	Mellkasi szervek csomólás nélküli műtéte utáni állapotok 1. légzésfunkciós zavar nélkül 2. mérsékelt légzésfunkciós zavarral 3. súlyos légzésfunkciós zavarral	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	A	A
		E	E	E	E	E	E	E	E	KLGS	KLGS
		E	E	E	E	E	E	E	E	E	E

Itt kell megítélni: a mellkas, pleura, mediastinum, nyelőcső, a rekesz benignus betegségei, fejlődési rendellenességei miatt, diagnosztikai és terápiás célból történő sebészeti beavatkozások (pectus excavatum, recurvatum, carinatum, rekeszrelaxatio, rekesz és pleura jóindulatú daganatai, nyaki borda, reflux oesophagei, mediastinum benignus elváltozásai, thymuselváltozások, mediastinoscopia, pleuroscopia, pericardialis cysta).

A döntéshez kétirányú summatis mellkasfelvétel, mellkasátvilágítás, légzésfunkció, EKG szükséges. Ajánlott vizsgálatok a bronchofiberoscopia, célzott röntgenfelvétel, nyelési próba.

Az alkalmasság megítélésénél a sebészeti beavatkozás után esetlegesen fennálló panaszokat, légzésfunkció eltéréseket vegyük figyelembe. Nyelőcső műtéte után a súlyos nyelési zavart a 3. alpont szerint kell megítélni.

84.	Spontán légmell 1. egy alkalommal keletkezett, konzervatív kezeléssel megoldott 2. egy alkalommal keletkezett, műtéttel megoldott 3. recidív spontán légmell	E	E	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
		E	E	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
		E	E	E	E	E	E	E	E	E	E

A kórkép megítéléséhez mellkasfelvétel, cardio-respiratoricus status vizsgálatok szükségesek.

A jelölt és a II–III. rovatúak alkalmatlanok, a IV–IX. rovat alá eső személyeket a spontán ptx megoldása után ki kell vizsgálni, alkalmasságuk különleges elbírálás alá esik.

85.	Tüdőműtétek utáni állapot 1. segmentectomia utáni állapot 2. lobectomy utáni állapot 3. pulmonectomy utáni állapot	E	E	E	E	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
		E	E	E	E	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
		E	E	E	E	E	E	E	E	E	E

Itt kell megítélni a segmentectomia, lobectomy utáni állapotot.

Elbírálás rendje: summatis mellkas röntgenfelvétel, cardio-respiratoricus status megítélésére szolgáló vizsgálatok.

A IV–IX. rovat szerinti szakszolgálati személyek elbírálása egyénileg történik, tekintettel a műtétet kiváltó többféle alapbetegségre.

Sor- szám	Betegségek és fizikai fogytékosságok megnevezése	I.		II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
		A	B								
86.	Szívűtműtét utáni állapot 1. tünet-, panaszmentes, funkció- károsodás nincs 2. enyhe 3. közepesen súlyos 4. súlyos	E	E	E	E	E	E	E	E	KLGS	KLGS
		E	E	E	E	E	E	E	E	KLGS	KLGS
		E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
		E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
Az állapot felméréséhez kórházi osztályos kivizsgálás. Rutin vizsgálatok: mellkas röntgenfelvétel, EKG, terheléses-EKG, Holter-monitoros EKG, kerékpár-ergometria, illetve cardiologus által beindított egyéb vizsgálatok. A szívűtműtét utáni állapotok bármely formája a szakszolgálati személyeknél a bizonytalan prognosztikai megítélés miatt alkalmatlanságot jelent. A részleteket lásd a Belgyógyászati betegségek c. fejezetben.											
87.	Gyomorműtét utáni állapot (kivéve malignus daganatok) 1. funkciózavar nélkül 2. mérsékelt funkciózavarral 3. súlyos funkciózavarral	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
		E	E	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
		E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
Különböző ok miatt gyomron végzett műtétek utáni állapotok. A döntéshez műtét leírás, röntgen-passage, vércukor, Se K, Na és EKG eredmények figyelembe vétele. A szakszemély megítélésénél a funkciózavar mértéke mellett az alapbetegséget is figyelembe kell venni.											
88.	Egyéb hasüregi szervek műtete utáni állapot 1. funkciózavar nélkül 2. mérsékelt 3. közepesen súlyos és súlyos funkciózavarral	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
		E	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
		E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
Itt kell megítélni az enterocolitis acuta ischaemica, gangrena intestini, abscessus abdomini, abscessus intestini, adhaesiones intestinales stb. miatt végzett műtétek utáni állapotot. A döntéshez műtét leírás, fizikális vizsgálati leletek, a funkció objektív megítéléséhez szükség szerint röntgenfelvételek.											
89.	Béllezáródás műtete utáni állapot 1. funkciókárosodás nélkül 2. mérsékelt funkciózavarral 3. súlyos funkciózavarral	E	E	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	A	A
		E	E	E	E	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
		E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
Jellemző kórképek: strangulatio, adhaesio, obstructio ileusok, volvulus. A döntéshez műtét leírás, fizikális status, röntgenvizsgálat szükséges.											
90.	Végbélnyílás repedés, sipolya, tályogjának műtete utáni állapot 1. recidíva nélkül 2. ritka recidíva esetén 3. gyakori recidíva esetén	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
		E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
		E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
Jellemző kórképek: fissura ani, fistula ani, abscessus ani, sacrococcygealis dermoid, sinus pilonidalis. A minősítéshez műtét leírás, rectalis digitalis vizsgálat, rectoscopy, irrigoscopy, fistulographia szükséges.											
91.	Aranyér 1. szövődmény nélkül hatásos konzervatív kezelés esetén 2. sikeres műtét utáni állapot esetén 3. szövődménnyel, gyakori recidíva és ismételt műtét szükségessége esetén	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
		A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
		E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS

Megítéléséhez digitalis és rectoscopy vizsgálat szükséges.

A jelölt, akinél haemorrhoidalis csomókat találunk, de tünet-, panaszmentes, I/B-re alkalmas. Sikeres műtét után I/A alkalmasságot kaphat, ha a műtétet vállalja.

A szakszemélynél az alkalmatlanság trophicus zavarokat okozó, recidivált, súlyos aranyeres csomók esetén jön szóba, ha az érintett a műtétet nem vállalja.

[illegible]

[illegible]

Kórképek: nephrolithiasis, calculus ureteris, calculus vesicae urinariae, calculus urethrae.

A kórallapot mértékének megítéléséhez hasi UH, teljes vérkép, We, vizelet, se-creatinin, CN, natív hasi rtg, iv. pyelographia szükséges.

A szakszolgálati személynél, amennyiben a rutin hasi-UH során vesekövet diagnosztizálnak, szükség esetén natív hasi hasi röntgent, illetve iv. pyelographiát készítenek. Amennyiben ezen vizsgálatok nem támasztják alá egyértelműen a vesekövességet, úgy urológus szakorvosi véleményezés szükséges.

A vesekövesség az érintett személynél ideiglenesen alkalmatlanságot jelent.

Spontán kötőváz után, sikeres zúzás, illetve műtét után a szakszemély alkalmas lehet, amennyiben a kontroll hasi UH, vérkép, vizelet, vesefunkciós értékek kóros eltérést nem mutatnak. Kétoldali vesekárosodást okozó, veseelégtelenséggel járó nephrolithiasis esetén csak alkalmatlanság állapítható meg.

Sor-szám	Betegségek és fizikai fogatékosságok megnevezése	I.		II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
		A	B								
104.	Idült alsó húgyúti, hólyag-, here- és dűlmirigygyulladás										
	1. enyhe	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
	2. súlyos	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS

Kórképek: cystitis chr., abscessus urethralis, urethritis, prostatitis chr., epididymitis, orchitis.

A megállapításhoz teljes vérkép, vizelet, We, 3 pohár próba, vizelet baktérium és Koch-tenyésztés.

A 2. alpont szerint a jelölt alkalmatlan, a II–IX. rovat szerint minősítettéknél recidiváló vagy rosszul kezelhető esetekben alkalmatlanság is megállapítható.

105.	Húgycsőszűkület										
	1. enyhe	E	E	KLGS	KLGS	A	A	A	A	A	A
	2. súlyos	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS

Kórképei: strictura urethrae, strictura meati urinariae.

A diagnózis felállításához katéterezés, urológiai szakvéleményezés kell.

Az 1. alpont alapján ítéendő meg a vizeletürítést enyhén gátló, retenciót nem okozó eset.

A 2. alpont szerint bírálendő a tágitásra, műtéti korrekcióra szoruló retenciót okozó eset, szükség esetén itt alkalmatlanság is megállapítható.

106.	Varicocele										
	1. enyhe	E	A	A	A	A	A	A	A	A	A
	2. súlyos	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS

Enyhe formái az I/A rovat szerintiéknél alkalmatlanságot jelent, többi rovat szerint alkalmas. Amennyiben az I/A rovat szerinti személy a műtétet vállalja, s az sikeresnek bizonyul, úgy alkalmas lehet. Súlyos formái, különösen ha a járást akadályozza, minden rovat szerint alkalmatlanságot jelentenek.

A szakszolgálati személynek műtétet kell javasolni. A sikeres műtét után alkalmas lehet.

107.	Hydrocele										
	1. enyhe	E	E	KLGS	KLGS	A	A	A	A	A	A
	2. súlyos	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS

A diagnózishoz részletes fizikális lelet, szükség esetén ultrahangvizsgálat.

A jelölt sikeres műtét után alkalmas lehet, egyébként alkalmatlan. A szakszemélynek műtétet javasolunk. Nagyfokú, mozgást gátló, recidiv esetekben alkalmatlanságot kell megállapítani.

108.	A húgyszervek sebészi kezelésének következményei										
	1. működési zavarok nélkül	E	E	A	A	A	A	A	A	A	A
	2. enyhe	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
	3. közepes fokú	E	E	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
	4. súlyos működési zavarral	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E

Itt kell megítélni a húgyszervek külső nyílásának szövödményét, a húgyszervek (belső) anastomosisának és elterelő áthidalásának (bypass shunt) szövödményét, implantált és átültetett húgyszervi eszközök mechanikus szövödményét, egyéb húgyszervi műtét utáni állapotokat.

Diagnosztikai eljárás rendje: műtéti leírás, részleges fizikális lelet, teljes vérkép, vizelet, We, se-creatinin, carbamid nitrogén, vizelet bacterium tenyésztés, iv. pyelographia.

Az alkalmasság megítéléséhez az 1. alpont szerint: pyelotomia, urethrotomia utáni állapot pyuria, recidíva nélkül.

2. alpont szerint: pyuria, haematuria, üregi deformitás, ürülési zavarok műtét után 1 évvel.

3. alpont szerint: veseresectio, pyeloplastika.

4. alpont szerint: húgyszervi műtétek utáni súlyos szövödmények.

Sor-szám	Betegségek és fizikai fogyatékeltségek megnevezése	I.		II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
		A	B								
112.	Acut szakban lévő bőrgyógyászati megbetegedések	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
A jelölt acut szakban alkalmatlan. Az alkalmasság a végállapot kialakulása után ítéltető meg. A II–IX. rovatúak ezen időszakban ideiglenesen alkalmatlanok.											
113.	Bőr és a bőr alatti szövet fertőzései										
	1. enyhe	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
	2. közepesen súlyos	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
	3. súlyos	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
Jellemző kórképek: carbunculus, furunculus, panaritium paronychia, cellulitis diffusa, impetigo, cysta pilonidalis, pyoderma, pyogen granuloma a bőr és a bőr alatti szövet egyéb lokális fertőzései. A diagnózishoz teljes vérkép, vizelet, We, góckutatás, vércukor, immunelfo szükséges. A 3. alpont alapján bíráljuk a nagykiterjedésű, gyakran recidiváló, egyenruha, illetve hadiruházat viselését is befolyásoló formákat.											

[illegible]

Kórképek: dermatosclerosis localisata, lichen sclerosus et atrophicus, elastosis perforans serpiginosa, hyperkeratosis, keratoderma, ichthyosis acquisita, acanthosis nigricans acquisita, atrophia degenerativa colloidalis, keloid, excessiv granulatio, atrophia cutis, a bőr egyéb túltengéses és sorvadásos állapotai.

A diagnózis igazolásához szövettani vizsgálat, szükség esetén sebészi vagy onkológiai konzílium szükséges.

Sor-szám	Betegségek és fizikai fogyatékoságok megnevezése	I.		II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
		A	B								
120.	Haj, hajtűszők, verejtékmirigyek és faggyúmirigyek betegségei										
	1. enyhe	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
	2. közepesen súlyos	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
	3. súlyos	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E

Kórképek: alopecia, hirsutismus, folliculitis, anhidrosis, miliaria rubra, acne, atheroma cutis, seborrhea, hypertrichosis.

A kórkép megítéléséhez teljes vérvkép, vizelet, We, hajhullás esetén góckutatás, több kórkép esetén szükség szerint egyéb labor vizsgálatok szükségesek.

Alopecia totalis, anhidrosis jelöltnek nem alkalmas. Közepesen súlyos esetekben a jelölt alkalmatlan, a szakszemély különleges elbírálást igényel. Súlyos esetekben – acne keloides nagy kiterjedésű, esztétikailag zavaró, ruházat viselését akadályozó esetei – alkalmatlanságot jelentenek.

121.	Idült bőrfekély										
	1. enyhe	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	A	A
	2. közepesen súlyos	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
	3. súlyos	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E

Kórképek: ulcus compressum, ulcus decubitale, ulcus cutis, ulcus chronicum.

Diagnosztikai vizsgálatok: teljes vérvkép, vizelet, We, vércukor, kóreredet tisztázása miatt angiologiai, belgyógyászati szakvizsgálat.

Az alkalmasság megállapításakor a kiváltó ok az irányadó. Amennyiben a kiváltó ok, az alapbetegség olyan, hogy a fekély gyógyulására nincs reális esély, még enyhe esetekben is alkalmatlan a személy.

122.	Csalánkiütés										
	1. idült, enyhe	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	A	A	A	A
	2. idült, súlyos	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E

123.	Bőr és a bőr alatti szövetek egyéb betegségei										
	1. kis kiterjedésű körülírt formák	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
	2. közepes kiterjedésű formák	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
	3. szétterjedt formák	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E

Kórképek: dermatitis infectiosa ekzematoides, dermatitis seborrhoica, ekzema seborrhoica, parakeratosis pityriasis capitis, callositas, callus, clavus, a köröm betegségei, pigmentzavarok, a bőr vascularis zavarai, hegesedés és fibrosisa, a bőr degeneratív és egyéb betegségei.

A diagnózis felállításához elvégzendők a betegségek kórisméjét tisztázó és megerősítő szakkonziliáriusi, laboratóriumi, szükség esetén szövettani vizsgálatok.

A pigment és érányajegyek, valamint egyéb pigmentanómáliák közül a kis körülírt formák az 1. alpont szerint kerülnek elbírálásra. Hasonló módon ítélandók meg a bőr és a bőr alatti szövetek egyéb betegségei is.

A nagyobb naevusok (1 cm körüli nagyságúak, cakkos szélűek, pigmentáltságuk egyenetlen) jelölnél alkalmatlanságot jelent, szakszemélynél különleges elbírálást igényel.

Epidermolysis bullosa hereditaria, dyskeratosis follicularis Darier, urticaria pigmentosa, ectodermalis dysplasiák, poikilodermák, eroderma pigmentosum és egyéb kiterjedt bőrtünetekkel járó veleszületett bőranómáliák a 3. alpont szerint ítéltetők meg.

124.	A kötőszövet diffúz autoimmun betegsége										
	1. enyhe	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
	2. súlyos	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E

Kórképek: Lupus erythematosus systemicus, scleroderma, Sjögren-féle betegség, dermatomyositis, polymyositis, Schönlen-Henoch-féle purpura, vasculitis allergica a vérképzőszervek betegségeinél leírtak alapján kell megítélni.

A diagnózishoz teljes vérvkép, vizelet, Wa, We, májfunkciós próbák, enzimvizsgálatok, se-összfehérje és speciális vizsgálatok szükségesek.

Sor-szám	Betegségek és fizikai fogyatékosságok megnevezése	I.		II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
		A	B								
125.	Chronicus, gennyes epitympanitis. Chronicus, gennyes kétoldali mesotympanitis, amely gyakran kiújul, vagy amelyet a dobüreg falának polypjai, granulomái, cariesei kísérnek, vagy ha a felső légutak nyálkahártyája dystrophiának kifejezett tünetei állnak fenn	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
A középfül gyakran kiújuló, makacs chronikus gyulladásait, melyek terápiaresistensek, gyakran gennyesednek, sarjképződést, polypusokat okoznak, a hallást, esetleg az egyensúlyrendszert is befolyásolják, minden rovat szerint alkalmatlannak kell tekinteni. Amennyiben ezen folyamatok műtétre kerülnek, vagy kerültek, a továbbiakban a 126. pont, illetve a 127.,128. és 129. pont alapján kell döntést hozni.											
126.	Chronicus, gennyes féloldali mesotympanitis, amelyet nem kísérnek az előző ponthoz felsorolt sajátságos tünetek	E	E	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	E	KLGS	KLGS
Gennyes mesotympanitis alatt olyan chronikus nyálkás-gennyes fülfolyást értünk, mely a dobhártya mesotympanalis részén állandó jellegű gyűrűs perforációt okoz. A gennyes mesotympanitisben szenvedő személyt kezelni kell. Egyes esetekben, jóindulatú lefolyású folyamat esetén a vizsgált személyt a IV–IX. rovat szerint, a fedélzeti rádiósok kivételével alkalmasnak lehet ítélni. Jóindulatú lefolyásúak azok a chronikus, gennyes mesotympanitisek, amelyeknek: – nincs recidíva hajlama; – a fülből ürülő váladéka baktériummentes; – granuláció polyposis és más kóros elváltozások nincsenek; – a felső légutak nyálkahártyája gyulladásmentes; – olyan gégeszeti betegség nem mutatható ki, amely okozhatná a fül kóros elváltozását; – a hallás és vestibularis funkció nem károsodott; – a folyamat lokalizálódása, progresszív folyamat hiánya (caries, cholesteatoma), amelyet a röntgenlelet is megerősít; – szubjektív kellemetlen érzések nincsenek (fejfájás, fülzúgás).											
127.	Középfülgyulladás után visszamaradt állandó tünetek (dobhártya száraz perforáció heges elváltozása, összenövések a dobüreg falában), valamint a középfül chronikus, nem gennyes. gyulladásai a hallás és a barofunkció mérsékelt csökkenésével	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
Ebbe a pontba a lezajlott középfülgyulladás maradványtünetei tartoznak. A lezajlott perforáció helyén kialakult kisebb heg és a dobhártya elmeszesedése, ha a dobhártya mozgékonyága jó, a hallás, a barofunkció nem károsodott sem a jelölteknél, sem a hallgatóknál, nincs alap a jelen pont alkalmazására. Száraz perforáció esetén az alkalmasságot csak akkor lehet kimondani, ha bizonyos, hogy a száraz dobhártya perforációja mögött nem húzódik meg chronikus gennyes középfülgyulladás. Ezért a szakszolgálati személyek azon tagjainál, akiknél a dobhártya száraz perforációja zajlott le, kórházi kivizsgálást kell végezni, ahol a dinamikus megfigyelés során teljes audiometriai és röntgenvizsgálatokat kell végezni. Gyulladás hiányában – a hallásfunkció jó (súgott beszéd megértés legalább 3/3 méterről), a fül-orr-gége szervek normálisak – alkalmas megállapítást kell tenni. Az orvosi jellemzésben le kell írni, hogy a lezajlott folyamat a szakmai tevékenységet hogyan befolyásolta. Ehhez a ponthoz tartozik az ún. száraz középfülgyulladás (a középfül száraz hurutja), amely nem recidívál és közepes fokú hallás és barofunkció zavarok kísérik, amelyek mértéke önmagában nem teszi szükségessé a 127. és a 128. pontok alkalmazását. Csak akkor engedélyezhető ezen személyek részére a szakszolgálat, ha a repülést jól viselik, és hatására barotraumára utaló elváltozások nem jelentkeznek.											

Sor- szám	Betegségek és fizikai fogyatékokosságok megnevezése	I.		II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
		A	B								
128.	Fülműtétek utáni állapot 1. antrotomia, amennyiben a gyermekkori antrotomia műtéti eredménye jó, recidíva nem történt, dobhártyák minimális hegesedésűek, halláskárosodás nincs 2. mastoidectomy és/vagy tympanoplastikák, amennyiben a műtét gyógyult és eredményét elérte (chronikus folyamat megszűnt, halláskárosodás nem jelentős, dobhártyák funkciójukat megtartották, barofunkció jó, lényeges röntgeneltérés nincs, vestibularis funkció jó 3. radicalis fülműtétek (amennyiben a radikális műtéti terület gyógyult, kihámosodott sarjszövet, cholesteatoma képződés nincs, a hallásfunkció a 127. pontot kielégíti, a barofunkció, a vestibuláris funkció megfelelő, recidívák nem alakulnak ki 4. stapedectomy 5. egyéb, fent nem felsorolt műtétek, (amennyiben a különleges felszerelések használatát nem befolyásolja, recidíva hajlam nincs, a hallást, barofunkciót, vestibuláris funkciót nem befolyásolja, a professzionális repülés várhatóan nem hoz intenzív romlást)	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
		E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
		E	E	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	E	KLGS	KLGS
		E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
		KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
A fülműtétek utáni állapotot mindig különleges elbírálás alapján kell megítélni jelölnél, hallgatónál és szakszolgálati személyenél egyaránt. Figyelembe kell venni a fülműtét anatómiai helyét, funkcionális eredményét, idejét, a funkció várható változását a professzionális igénybevétel hatására. Kizáró ok a többszöri műtét utáni recidíva, stapedectomy, cholesteatoma recidíva, mindenféle rosszindulatú daganat utáni műtét. A jelölnél csak a gyermekkorban végzett, jól gyógyult, recidíva hajlamot nem mutató, jó hallással rendelkező, jól mozgó és kissé hegesedett dobhártyájú antrotomia utáni állapotnál jöhet szóba az alkalmasság. Amennyiben a fülműtét jól gyógyult, recidíva hajlam (genny, sarjszövet, polyp, cholesteatoma, hámosodási deffectus) nincs, a különleges felszerelést akadályozó körülmény nincs, az alkalmasságot a 125., 127., 128. és a 129. pont alapján kell eldönteni.											
129.	A fül vagy az orrmelléküregek barofunkciójának csökkenése (a légnyomásváltozásra fellépő fokozott érzékenység) 1. állandó heves formája 2. nem heves formája	E	E	E	E	E	E	E	E	E	-
		E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	E	KLGS	-
A fül barofunkció romlásának mértékét és tartósságát otometriás vizsgálaton kívül barokamrai felszállással (zuhanópróba) is ellenőrizni kell. Tartós és igen kifejezett fül barofunkciós zavar (a dobhártya kiterjedt hyperaemiája, a dobüregi vérömleny, exudátum), mely barokamrai vizsgálat vagy gyakorlórepülés után jelentkeznek, a szakkiképzés vagy a repülések folytatását kizárja. Hasonló módon kell elbírálni azokat az eseteket is, amikor a dobhártya helyi elváltozásai és a fájdalom nem áll előtérben, hanem hosszabb ideig tartó (több nap) hallászavar lép fel minden alkalommal, amikor a vizsgált személy légnyomásváltozás hatásának van kitéve. A dobhártya kiterjedt hyperaemiáját, amelynél bevezetés vagy exudátum van a dobüregben, fájdalom, fül dugulás kíséri, valamint azokat a mérsékelt fokú hallászavarokat, amelyek a barokamrai vizsgálat után 24 órán belül megszűnnek, a fül mérsékelt barofunkció zavaraként kell értékelni.											

Ezekben az esetekben a II–IX. rovat szerinti alkalmasságot, különleges elbírálás alapján, a végzett munka jellegétől, a barofunkció zavar formájától (organikus vagy funkcionális), a gyógykezelés eredményétől és egyéb olyan adatoktól függően kell meghozni, amelyek alapján következtetni lehet arra, hogy a vizsgált személy hogyan tudja a jövőben a munkakörével kapcsolatos feladatokat ellátni.

A jelölt vizsgálatoknál a fül barofunkcióját a fülkürt átfújásával, a fül-orr-gége szervek endoscopyás, audiometriás és barokamrai vizsgálatával kell meghatározni. Azokban az esetekben, amikor a normális otoscopyás lelet és jó hallás mellett az Eustach kürt átjárhatósága akadályozott, a vizsgálatot az orr nyálkahártyájának anaemizálása után meg kell ismételni.

Ha a barokamrai vizsgálat a fül barofunkció zavarát mutatja, úgy a barotraumas elváltozások megszűnése után a vizsgálatot meg kell ismételni. Amennyiben a jelöltnél a barokamrai vizsgálat után enyhe dobhártya hyperaemia található vagy a kalapács nyelének belőveltsége, de az otomanometria eredményei jók, a fül-orr-gége szervekben egyéb kóros eltérés nincs, beiskolázása engedélyezhető. Az orrmelléküregek barofunkció zavarait a vizsgált panaszai, az orrnyálkahártya vizsgálati lelet, a légnyomásváltozás-tűrőképesség, a barokamrai vizsgálat előtt és után végzett melléküreg röntgenvizsgálatok együttes adatai alapján lehet megállapítani.

Sor-szám	Betegségek és fizikai fogvatékok megnevezése	I.		II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
		A	B								
130.	Hallásromlás										
	1. végleges, teljes sükettség az egyik fülön, végleges hallásromlás mindkét fülön, a sugott beszéd megértési határa 1 méterig terjed	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	2. végleges halláscsökkenés az egyik fülön, a sugott beszéd megértési határa 1 m-ig terjed, amíg a másik fülön 1–4 m-ig, végleges halláscsökkenés mindkét fülön, a sugott beszéd megértési határa mindegyik fülön 1–2 m távolságig terjed	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	E	E
	3. végleges halláscsökkenés az egyik fülön, a sugott beszéd megértési határa 1 m-ig terjed vagy a másikon 4 méter felett van, végleges halláscsökkenés mindkét fülön, a sugott beszéd megértési határa 2–3 m között van	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
	4. végleges halláscsökkenés az egyik fülön, a sugott beszéd megértési határ ezen a fülön 2–4 m között van	E	E	A	A	A	A	A	A	A	A

Halláscsökkenés megállapítása után ismételt el kell végezni a hallásfunkció sugott beszéd, hangvilla és audiometriai módszerrel végzett vizsgálatát. Amennyiben az a gyanú áll fenn, hogy a halláscsökkenés csak átmeneti – főképpen a mély magánhangzókat tartalmazó hangcsoportokra terjed ki –, a fülkürtöt át kell fújni. Fél- vagy kétoldali teljes sükettség gyanúja esetén feltétlenül el kell végezni a sükettség objektív megállapítására szolgáló vizsgálatokat (Lombard-vizsgálat, BERA-vizsgálat).

Az alkalmasság, eldöntésére a legrosszabb hallásértéket kell alapul venni függetlenül attól, hogy ezek a mély vagy magas hangokra vonatkoznak. Nagyon jelentősek a hallási funkciók elbírálásában azok az adatok, amelyeket a hang-audiometria szolgáltat, mert lehetőséget adnak a hallásromlás fokának megállapítására és a hallásromlás dinamikus megfigyelésére. Súlyosabb hallásromlás jele, ha 2–8000 Hz-en a hallásküszöb emelkedés 40–50 dB.

Az alkalmasság elbírálása szempontjából a másodfokú halláskárosodások fontosak, és az elbírálást a 2. alpont alapján kell elvégezni.

Kifejezett halláskárosodásnak kell tekinteni a hallásküszöb emelkedést minden frekvencián, illetve ha 500 Hz feletti frekvenciákra kiterjedő. Ilyen esetben a hallásküszöb emelkedés 1500 Hz alatt 15–20 dB, felette pedig 80 dB-ig terjed (nagyothallás 3. stádium). Az alkalmasságot ezekben az esetekben a 1. alpont alapján kell elbírálni. Fontos kritérium a hallászavarok megítélésénél a rádióhangok jó megértése repülés közben, amit egyénileg kell elbírálni a parancsnoki és orvosi jellemzés, esetleg ellenőrző repülés adatait is felhasználva.

Azokat a halláskárosodott szakszemélyeket, akiknél mindkét fülön 70 dB hangerősség mellett, vagy a felett (100%-os beszédérthetőség normális szintje 30 dB hangerősség) nem lehet elérni 100%-os beszédérthetőséget a beszéd-audiometriás módszerrel, a repülő szolgálatról le kell tiltani.

Gyorsan progrediáló nagyothallás esetén szakszolgálatra alkalmatlan döntést kell hozni, a halláscsökkenés fokától és a repülés közbeni rádióveteli készségtől függetlenül. A szakszolgálati alkalmasságot hallásromlás esetében célszerű megfelelő gyógykezelés és kórházi kivizsgálás után elbírálni.

Jelöltek, hallgatók, rádiósok alkalmasnak lehet ítélni, ha a mély és magas hangokat tartalmazó sügött beszédet mindkét fülön legalább 6 méterről megértik. Jelölteknél a következő audiometriás értékeket követeljük meg:

		500Hz		1000Hz		2000Hz		4000Hz		8000Hz	
		15dB		20dB		20dB		25dB		35dB	
Sor- szám	Betegségek és fizikai fogyatékok megnevezése	I.		II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
		A	B								
131.	Fokozott vesztibuláris érzékenység 1. kifejezett, állandó, amely repülés közben lép fel és tréninggel nem kezelhető 2. repülés közben kompenzált 3. átmeneti tüneti jellegű 4. kisfokú vesztibuláris érzékenység	E	E	E	E	E	E	E	E	E	-
		E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	-
		E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	-
		E	A	E	E	A	A	A	A	A	-

A légijármű-vezető és -személyzet vestibuláris érzékenységének reális megítélését a vestibulometriás (forgószék, Hilov-hinta vizsgálat), az anamnézis, a repüléstechnikai jellemzés (bonyolult műrepülési figurák, hosszú ideig tartó repülések elviselése) alapján lehet elvégezni. Egyetlen adat alapján a szakszemélyzet alkalmasság fokát eldönteni nem szabad.

Az 1. alponthoz tartoznak a repülés közben fellépő kifejezett, nem átmeneti jellegű, tréninggel nem javítható, fokozott vestibuláris érzékenység esetei. Ugyancsak ide kell sorolni a Meniere-betegséget kísérő vestibuláris, vegetatív tüneteket. Egyes esetekben, amikor meggyőző adatok bizonyítják, hogy a vizsgált személy a repülést rosszul tűri a súlyos vegetatív vestibuláris reakciók miatt, de a vestibulometriai vizsgálat ezt nem tudja kimutatni, és a klinikai kivizsgálás sem mutatott eltérést, a jelen pont első alpontja alapján szakszolgálatra alkalmatlan döntést kell hozni a repülőorvosi és szakmai vélemény adataira támaszkodva.

A szakszemélyzet azon tagjait, akiknél a vestibuláris túlérzékenység koponyatrauma után lépett fel, kórházi kivizsgálásra kell küldeni. Az alkalmasságról szóló döntést csak neurológiai és vestibulometriás vizsgálatok adatai alapján lehet meghozni.

A vestibulometria eredményeit neurológussal együtt kell kiértékelni. Enyhe vestibulo-vegetatív reakciók, amelyek sápadtság, enyhe izzadás formájában jelentkeznek, és a vestibulometriai vizsgálat alatt súlyosbodnak, azon személyeknél, akik egyébként a repülést jól viselik és semmilyen egyéb elváltozásuk nincs, nem adnak alapot a jelen pont alkalmazására.

Azokban az esetekben, amikor a szakszemélyeknél utasként végzett repülések során hányinger lép fel, a vizsgált személyt a 2. alpont alapján alkalmasnak lehet ítélni azon típuson, amelyen a vizsgálat időpontjában repül.

A 3. alponthoz tartoznak az átmeneti, ún. „tüneti” vestibuláris túlérzékenységi jelenségek. Átmeneti jellegű vestibuláris zavarok esetén, amelyek kiszáradás, gyomor-bél betegségek után jelentkeznek, a vizsgálatnál oki gyógykezelést kell elvégezni, amely után alkalmassági vizsgálatnak kell alávetni.

Azokat a személyeket, akiknél hosszabb ideig tartó repülési szünet után vestibuláris zavarok lépnek fel, speciális edzésnek kell alávetni.

A vestibulo-vegetatív reakciók labilitása esetén (ha a vegetatív zavarok a vestibuláris inger hatására növekednek) a vizsgálatot kórházban kell elvégezni, ahol az alkalmasságot komplex, céltudatos kivizsgálás alapján kell eldönteni. Jelen pont alapján kell megítélni azokat a szakszemélyeket, akiknél repülés közben illúziók léptek fel, amennyiben azok vestibuláris eredetűek.

A repülés közben csak ritkán jelentkező és könnyen leküzdhető (átmeneti jellegű), valamint a műszer szerint végzett repülési tapasztalatok növekedésével eltűnő illúziók nem teszik szükségessé a jelen pont alkalmazását.

A vestibuláris apparátus funkcionális állapotának megállapítására a jelölteknél az alábbi módszerek valamelyikét kell alkalmazni:

- vizsgálat forgószékben,
- vizsgálat Hilov-hintán.

Jelölt előszűrésnél Bárány-féle forgószékben kell kitenni a jelöltet az 1 percre tartó, Markarján-féle kumulatív vestibuláris ingerlésnek.

Kifejezett vegetatív reflexek észlelése esetén a vizsgálatot 1-2 nap múlva ugyanabban a formában és terjedelemben meg kell ismételni. Ha az ismételt vizsgálatkor is a kumulatív ingerek hatására fokozott vestibuláris érzékenységet tapasztalnak, úgy az 1. vagy 2. alpont alapján a jelölt alkalmatlan. Az a jelölt, akinél a fokozott vestibuláris érzékenység csökkent hypoxia-tűrőképességgel társul, alkalmatlan, és ebben az esetben szükségtelen a barokamrai és vestibuláris vizsgálatok megismétlése.

A vestibuláris rendszer vizsgálatát kumulált ingerek alkalmazása mellett, a nap első felében kell elvégezni, étkezés után legkorábban 2 órával. Ha a vizsgálat 2 perce alatt kifejezett vegetatív reakciók lépnek fel (erős sápadtság, émelygés, hányinger, hányás stb.), a jelöltet a vestibuláris túlérzékenység miatt repülőképzésre alkalmatlannak kell ítélni. Jelentéktelen sápadtság és mérsékelt izzadás, jó közérzet mellett a vizsgálat 1-2 napon belüli megismétlését teszi szükségessé.

Sor-szám	Betegségek és fizikai fogyatékoságok megnevezése	I.		II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
		A	B								
132.	Az orr, garat, gége trachea, állkapocs, arcüreg, fülkagyló és külső hallójárat traumáinak és betegségeinek következményei 1. ha kifejezett légzési, beszéd, nyelési, rágófunkció zavarok állnak fenn, vagy ha zavarja a különleges felszerelések és berendezések használatát 2. ha az 1. pontban felsorolt zavarok nem kísérik, és nem zavarja a különleges felszerelések és berendezések használatát, teljes (maradandó) szaglóképeség elvesztés	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
		E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS

E pont alapján kell megítélni az orr, szájüreg, gége és az állkapocs sérülései után visszamaradt elváltozásokat, valamint azokat a veleszületett fejlődési rendellenességeket, amelyeket sebészeti beavatkozással, vagy más módszerrel nem sikerül megszüntetni és a szerv működőképessége helyreáll, úgy a II–IX. rovat szerint szakszolgálatra alkalmas megállapítást lehet tenni.

A szaglóképeség állandó jellegű csökkenése vagy teljes szaglászhiány esetén csak akkor alkalmas a személy, ha az nincs egyéb betegséggel pathogenetikai összefüggésben. Ha a szaglóképeség elvesztése vagy csökkenése egyéb megbetegedés tünete, úgy a szakszolgálatra való alkalmasságot az alapbetegség alapján kell elbírálni. Ugyanebbe a pontba tartoznak az orrsövényferdülések, adenoidok, az orrkagyló hypertrophiája, az orrmelléküregek csontos falának megbetegedései (osteomák, osteomyelitisek stb.) chronikus tonsillitisek, a felsőlégtutak nyálkahártyájának hypertrophiája vagy artrophiája, valamint azok az egyéb megbetegedések, amelyek kedvezőtlenül befolyásolják a légzési, nyelési, beszéd- és rágás-funkciókat, illetve amelyek akadályozzák a különleges felszerelések és berendezések használatát.

A fenti megbetegedésekben szenvedő jelöltek alkalmatlanok, a hallgatókat és kiképzett személyeket kórházi vagy ambuláns szakorvosi kezelésben kell részesíteni, addig ideiglenesen alkalmatlanok.

A II–IX. rovat szerint a személy csak abban az esetben lehet alkalmatlan, ha a végzett gyógykezelés eredménytelen volt, és a fennálló elváltozások a végzett munka ellátását kedvezőtlenül befolyásolják.

133.	Az orrmelléküregek chronicus megbetegedései 1. a felsőlégtutak dystrophiás, vagy gyakran ismétlődő gennyes megbetegedései gyakori sinusitis (egy- vagy kétoldali) 2. gennyes kísérő tünetek nélküli folyamatok 3. nem gennyes folyamatok (catarrhalis serosus, vasomotoros és sinusitisek egyéb, nem gennyes formái, arcüreg cysta) 4. polypusok (nagy) (jó barofunctio, tünet- és panaszmentesség esetén) 5. enyhe catarrhalis gyulladásnál, ha a lágyrész árnyék 1/2 cm-nél kisebb, illetve babnyinál kisebb polypus (jó barofunctio, tünet- és panaszmentesség esetén) 6.	E	E	E	E	E	E	E	E	E	KLGS
		E	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
		E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
		E	A	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
		E	A	A	A	A	A	A	A	A	A

Az orrmelléküregek krónikus gennyes megbetegedéseinek a diagnózist a rhinoscopiai vizsgálattal (gennyképződés) és orrmelléküreg röntgenfelvétellel kell igazolni, a Highmore-üreg esetében pedig ezenkívül még próba punctioval is alá kell támasztani. Az orrmelléküreg műtéti után visszamaradt tünetek (vonalszerű heg a szájtorác áthajlási redőjében, az operált melléküreg és az orrüreg között fennmaradt anastomosis, fátolozottság a röntgenfelvételen), ha nem okoznak panaszokat, nincs gennyképződés és a felső légtutak nyálkahártyája normális, nem jelenti a szakszolgálat akadályát. Az 1. alpont alapján kell elbírálni azokat az orrnyálkahártya polypokat, amelyek az orrlégzést akadályozzák. Ebbe a betegségszoporthba tartoznak a krónikus sinusitisek, amelyeknél nincsenek látható szövödmények, de gyakran kiújulnak (évente legalább kétszer) és nagy kiesést okoznak a szakszolgálatból.

A 2. alpontba azok a krónikus gennyes orrmelléküreg gyulladások tartoznak, amelyeket nem kísér a felső légtutak nyálkahártyájának dystrophiaja, nem hajlamosak gyakori kiújulásra és nem okoznak fejfájást. Az ilyen típusú sinusitisben szenvedő személyeket gyógykezelni kell. Nem teljes gyógyulás esetén IV–IX. rovat szerint csak az a személy lehet

szakszolgálatra alkalmas, akinél a betegség nem jár szubjektív tünetekkel (rossz közérzet, fejfájás, nyomásérzés a fejben, alvási és munkaképesség zavarok), és ha a megbetegedés a tevékenységet károsan nem befolyásolja. A 3. alponthoz az orrmelléküregek krónikus, nem gennyes megbetegedései tartoznak (catarrhalis, serosus, vazomotoros és egyéb nem gennyes sinusitisek), valamint a Highmore-üreg cystái. A szakszemély alkalmatlan, ha megbetegedését a felső légút nyálkahártyájának dystrophiája kíséri, vagy kifejezett szubjektív tünetek állnak fenn, a folyamat hajlamos a gyakori kiújulásra, és rosszul viseli a légnyomásváltozásokat, akár repülés közben, akár az ismételt barokamrai vizsgálatok alkalmából.

Az orrmelléküregek krónikus, nem gennyes megbetegedéseit mindenre kiterjedő, komplex vizsgálatok alapján kell megállapítani. Súlyos hiba csak egyetlen lelet, akár az orrtükrözés, akár a röntgenfelvétel alapján a betegség diagnózisát felállítani, és még inkább annak alapján az alkalmasságot megállapítani. A Highmore-üregek nyálkahártyájának parietális duzzanatai jelölt esetében nem jelentenek alkalmatlanságot, ha az ellenőrző röntgenvizsgálatok, a fül-orr-gége szervek endoscopiás vizsgálata és egyéb vizsgálatok nem mutatnak ki kóros elváltozásokat.

A melléküregek polypusai, cystái, műtét utáni állapotai, amennyiben nem okoznak zavarokat, légzési zavarokat, barofunkciós problémákat, gyakori gyulladásos fellobbanásokat, jelölteként az I/B, légijármű-vezetőként és egyéb légiközlekedési szakszemélyzetnél különleges elbírálás alapján nem zárják ki az alkalmasságot.

Sor-szám	Betegségek és fizikai fogyatékoságok megnevezése	I.		II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
		A	B								
134.	A felső légutak lupus vulgarisa, tuberculosisa, scleromája és egyéb fertőzés granulomái, valamint rosszindulatú daganatai, bármilyen fejlődési stádiumban	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E

Ritka kivételt képezhet a tökéletes gyógyulás, amennyiben hegesezés a funkciókat nem zavarja, recidiva hajlam hosszabb időn keresztül nincs, a ruházat és speciális felszerelés használata nem akadályozott – sebész és belgyógyász bevonásával – a II–IX. rovat szerinti repülőalkalmasságot ki lehet mondani.

135.	Allergiás felső légúti folyamatok										
	1. szezonális	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
	2. nem szezonális	E	E	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS

A klinikailag és labor által igazolt (tünettan, bőrpróba, IgE, PRIST) enyhe fokú szezonális megjelenésű felső légúti allergiás folyamatok szoros ellenőrzése mellett különleges elbírálás szerint szakszolgálatra minden rovatban alkalmas lehet, jelölteként nem alkalmas. Az egyes esetekben félévenként ROB szinten, belgyógyász bevonásával kell ellenőrizni, az esetleges progresszió kizárása miatt. Szükség szerint osztályos kivizsgálással kell mérlegelni további alkalmasságát, esetleges korlátozását, jelentősebb progresszió esetén letiltását. Évenként orvosi és parancsnoki jellemzésben kell kérni repülőtevékenységének megítélését.

Célszerű az allergiás időszakra tervezni szabadságát, illetve a kondicionáló kiképzések idejét. Nem szezonális jellegű allergiás folyamatoknál az I–III. rovat szerinti nem alkalmasak, a IV–IX. rovatig különleges elbírálás alapján, a fentiek szerint (belgyógyász bevonásával), a gyakoriság, súlyosság, esetleges progresszió alapján kell megítélni. Minden esetben különös figyelmet kell fordítani a barofunkció megtartottságára.

136.	Dadogás és hebegés fizikális eltérés esetén										
	1. igen kifejezett	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
	2. enyhe forma	E	E	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS

A dadogás súlyosságát ideggyógyással közösen, a beszédfunkció dinamikus megfigyelésével kell meghatározni.

Mérsékelt fokú dadogás esetében a VI–IX. rovat szerint csupán azon személynél lehet engedélyezni a szakszolgálat folytatását, akinél a jellemzésben kifejezetten utalnak arra, hogy dadogása nem befolyásolja kedvezőtlenül a kapott feladata elvégzését.

139.	A szájnyálkahártya makacs vagy recidív betegségei	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
Az adott ponthoz tartoznak a leukoplakiák, stomatitisek, glossitisek, cheilitisek és más recidiváló szájnyálkahártya betegségek. A ROB a döntést (bennfekvéses) intézeti kivizsgálás után hozza meg.											

Sor- szám	Betegségek és fizikai fogyatékok megnevezése	I.		II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
		A	B								
140.	A nyálmirigyek krónikus betegségei 1. gyakran kiújuló, kifejezett funkciózavarral 2. jelentéktelen funkciózavarral	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
		E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS

Az 1. alpont foglalja magába a gyakran kialakuló chronicus, nem specifikus parotitiseket, a nyálmirigyek köves megbetegedéseit, azok eltávolítását vagy veleszületett hiánya okozta xerostomia makacs tüneteit. A ROB a döntését a bennfekvéses vizsgálatok (kivizsgálás) után hozza meg.

141.	Az arc, szájüreg, nyelv, állkapocs sérülései és betegsége következményei (makacs elváltozásokat okozó) veleszületett és szerzett anomáliái 1. az arc eltorzulásával, beszéd- és nyelészavarral, súlyos funkciózavarral járók, vagy a speciális felszerelés használatát megnehezítők 2. kifogásolható középsúlyos funkciózavarral járók, a speciális felszerelés használatát nem akadályozók 3. minimális elhanyagolható funkciózavar, elsősorban esztétikai eltérés 4. extraversio (egyes fogak extrém fokú helyzeti eltérése)	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
		E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
		A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
		KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS

E pont alkalmazásában értelmezni kell az alsó és felső állkapocs prognathiaját, retrognathiaját, nyitott- és a mélyharapást. Különböző fokú harapási anomália: az alsó és felső állkapocs metszőfogai közti távolság a vertikális és a sagittális irányban.

a) Prognathia (sagittális sík) megítéléséhez:

III. fokú 10 mm-nél nagyobb sagittális lépcső 1. alpont alapján; II. fokú 6–10 mm közötti sagittális lépcső 2. alpont szerint; I. fokú 3–5 mm közötti sagittális lépcső a 3. alpont alapján.

b) Mélyharapás (vertikális sík) megítéléséhez:

III. fokú extrém mélyharapás, szájpadba harap, 1. alpont alapján;

II. fokú közepes mélyharapás, 5 mm-és 2. alponthoz tartozik;

I. fokú enyhe mélyharapás, 4 mm-nél kisebb 3. alponthoz tartozik.

c) Nyitott harapás (vertikális sík):

III. fokú 4 mm vagy nagyobb 1. alponthoz tartozik;

II. fokú 1–3 mm közötti 2. alpont alapján;

I. fokú 1 mm vagy kisebb 3. alpont alapján.

d) Progenia (elülső keresztharapás):

III–II. fokú 1. alpont alapján;

I fokú élharapás (oldalsó részen jó az occlusio) 3. alpont alapján.

e) Fogívszűkület:

III. fokú 10 mm-t meghaladó szűkület (Point index alapján) 1. alponthoz tartozik;

II. fokú 5–10 mm közötti fogívszűkület a 2. alpont alapján;

I. fokú 5 mm alatti szűkület a 3. alpont alapján.

f) Súlyos fejlődési rendellenességek:

szájpadhasadék palato-schisis, nyúlajak labium leporinum, szájpadhasadék, farkastorok, cheilo-gnato-palato-schisis

1. alpont alapján.

[illegible]

143.	A szemhéj és a conjunctivák krónikus betegségei 1. enyhe, gyakori kiújulásra nem hajlamos formák 2. kifejezett, gyógyulási hajlamot nem mutató, vagy gyakori kiújulásra hajlamos formák	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
		F	F	E	E	E	E	E	E	E	E

144.	Trachoma										
	1. a trachoma kezdődő formája, trachomás hegek nyálkahártya alatti szövetek kis infiltrációjával	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
	2. a kötőhártya trachomás károsodása a nyálkahártya alatti szövetek mély infiltrációjával, a szaruhártya kifejezett trachomás károsodása (pannus)	E	E	E	E	E	E	E	E	E	

[illegible]

A 2. alponthoz tartoznak azok a megbetegedések, amelyeknél hiányzik vagy hegesen beszűkült a könnyzacskó, valamint a könnyutak kórházi kezelést nem igénylő, egyéb patológiás elváltozásai. A könnypontok szűkülete vagy szabálytalan

elhelyezkedése, a könnycsatornák és a könny-orr csatornák rendellenességei, a könnyzacskó gennyes gyulladása és egyéb megbetegedései, amelyek könnycsorgást idéznek elő, jelöltek esetében alkalmatlanságot jelent, míg a II–IX. rovatoknál a gyógykezelés időtartamára ideiglenes alkalmatlanságot jelent. A kezelés befejezése után az alkalmasság eldöntését a terápia eredményétől függően, különleges elbírálás szerint kell meghozni.

Könnycsorgás vagy könnyelvezetési zavarokra utaló panaszok esetén színes oldattal kell a könny-orr csatornát megvizsgálni. Mindkét szembe 1-2 csepp 2%-os fluorescein oldatot szükséges cseppenteni, a vizsgált személyt utasítva arra, hogy 5 percen át üljön. Azután fehér szalvétába fújja ki először a jobb, majd a bal orrfelet. Ha 5 perc múlva az orrváladék elszíneződik, a könnyelvezető csatornák jól működnek.

A könnyelvezetékek különböző funkcionális zavarai a próba késhet (6–20 perc) vagy negatív lehet (20 perc múlva sem színeződik el az orrváladék). Ilyen esetekben folyadékkal kell vizsgálni a könnyutak anatómiai átjárhatóságát. Ha a folyadék ezeknél a személyeknél az orrüregben át lefolyik, akkor a könny-orr csatornában nincs jelentős akadály. Ekkor ajánlatos a festékpórába megismételni.

A pozitív eredmény a könnyelvezetékek funkcióinak helyreállítását mutatja. Ha a színes folyadék lefolyása késleltetett, vagy a könnypontokon át kilép, az a könny-orr csatorna zavarát jelenti. Az ismételt festékdoldatos próba negatív eredménye esetében az okot a könnypontok és a csatornák patológiás elváltozásában kell keresni. Negatív vagy késleltetett festékpórábanál a jelölt alkalmatlan.

Sor- szám	Betegségek és fizikai fogytékosságok megnevezése	I.		II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
		A	B								
146.	A szem hátyáinak gyulladásos vagy degeneratív megbetegedései, szemlencse vagy üvegtesti homály. A látási szervek traumáinak következményei 1. a szem funkcióját nem zavarja 2. látászavar, rossz gyógyulási készség vagy gyakori recidíva	E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
		E	E	E	E	E	E	E	E	E	E

A 2. alponthoz tartoznak a szemgolyók hátyáinak különböző eredetű, nehezen vagy nem gyógyítható betegségei. Lezajlott folyamat esetében az alkalmasság a szem funkcióinak állapotától függően (látásélesség, látótér stb.) állapítható meg.

Ha a szemfenékvizsgálat elvégzését a pupillaszűkület nehezíti, valamint olyan esetekben, amikor a szemfenék vagy környezete elváltozásának gyanúja fennáll, oftalmoszkópos, illetve más vizsgálatot (biomikroszkópia) kell végezni pupillatágítás mellett (ha mydraticum nem ellenjavallt).

Iritis után maradó elváltozások (hátsó lenövések, pigmentáció a lencse elülső tokján, valamint a szemlencse és az üvegtest különböző etiológiájú elhomályosodása) estén az I. rovat szerint vizsgált jelölt alkalmatlan.

A szemlencse elülső tokján lévő veleszületett pigmentlerakódások, elszíneződések, egyes, csak réslámpával látható szemcsék és lencse tokjai alatti vacuolák nem akadályozzák a tanintézeti felvételt. A II–IX. rovat szerint elbíralt azon személy részére, akinél herpeszes keratitis, iritis, iridocyclitis zajlott le, repülésre ideiglenesen alkalmatlan minősítés adható. A szakszolgálati alkalmasságot a 2. alpont alapján állapítjuk meg. Ha a betegség első hat hónapjában recidíva lép fel, a vizsgált egyén szakszolgálatra II–IX. rovat szerint alkalmatlan.

A szemlencse körülírt elhomályosodása – a progresszivitás jelei nélkül –, továbbá az üvegtest betegségek után fellépő elhomályosodása – normális látási funkciók mellett (látásélesség, látótér stb.) – a II–IX. rovat szerint elbíraltaknál a szakszolgálatra való alkalmasságnak nem mond ellent. A VIII–IX. rovat szerinti állománynál szürkehályog műtét után, amennyiben műanyag lencse beültetése történt – jó szemfunkcióknál –, a szakszolgálat ellátása különleges elbírálással engedélyezhető.

A szem jóindulatú daganatai esetén – hacsak az egyik szemben is – I. rovat szerint alkalmatlanságot kell megállapítani. A II–IX. rovat szerint a személyek gyógykezelendők.

Roszsindulatú daganat, valamint annak eltávolítása után maradt hegek esetén a vizsgált személy minden rovat szerint alkalmatlan.

Nem eltávolítható intraocularis idegentest jelenléte minden rovat szerinti alkalmatlanságot eredményez.

147.	I.átóideg-atrophia fokozódó látáscsökkenéssel, glaucoma. Ablatio retinae, a retina pigmentes elfajulása. Kifejezett éjszakai látáscsökkenés.	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
------	--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

A nervus opticus nem progresszív atrophiaja esetén – ha az csak féloldali is – az I. rovat szerint vizsgált személy alkalmatlan, a II–IX. rovat szerint elbírálható, a szem funkcióinak vizsgálati eredményeitől függően, alkalmas.

A féloldali látótér minimális határai fehér fényben a halántéki oldalon 90°, az orr felőli oldalon 55°, fent 55°, lent 60°. Az egyéni eltérések nem léphetik túl az 5–10°-ot.

Bármilyen eredetű látótérszűkület az I–IX. rovat szerint elbíraltak alkalmatlanságát vonja maga után.

A 40 év feletti állománynál az éves ROB vizsgálatok során kötelező a szemnyomás ellenőrzése. Kórházi kivizsgálást kell végezni, ha a szem belső nyomása a 22 Hgmm-t meghaladja – ha az csak féloldali is –, valamint glaucomára utaló panaszoknál. A szemnyomás mérése után a vizsgált személyt a repülés alól egy napra fel kell menteni.

150.	Refrakciós anomáliák I/A. rovat szerint: alkalmatlan, ha a myopia nagyobb 0,5 D-nál, a hypermetropia nagyobb 1,5 D-nál és az astigmatismus bármilyen látásnál nagyobb, mint 0,5 D az egyik vagy mindkét szemén. I/B. rovat szerint alkalmatlan, ha a myopia nagyobb, mint 0,5 D, a hypermetropia nagyobb 1,5 D-nál és az astigmatismus bármilyen látásnál nagyobb, mint 0,5 D az egyik vagy mindkét szemén. A személyzet többi tagjelöltjeinél a megengedett felső határérték: 1,0 D myopia, 2,0 D hypermetropia és 1,0 D astigmatismus egy vagy két szemén.
------	---

Sor- szám	Betegségek és fizikai fogyatékoságok megnevezése	I.		II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
		A	B								

A II–VI. rovat szerint vizsgált személy 1,0 D feletti myopia, 2,5 D feletti hypermetropia, 1,0 D feletti bármilyen astigmatismus esetén egy vagy mindkét szemén alkalmatlan. A személyzet többi tagja és az ejtőernyős 1,0 D feletti myopia, 2,5 D feletti túllátás és 1,0 D feletti bármilyen astigmatismus esetén a jobbik szemén: alkalmatlan. (A rosszabbik szemén a látásélesség követelményei függetlenek a refrakciótól.)

VIII. rovat szerint vizsgált személyzet 5,0 myopia, 4,5 D hypermetropia, 2,0 D feletti bármilyen astigmatismus esetén egy vagy mindkét szemén: alkalmatlan.

IX. rovat szerint vizsgált szakszemélyzet 6,0 D myopia, 6,0 D hypermetropia, 2,0 D feletti bármilyen astigmatismus esetén egy vagy mindkét szemén: alkalmatlan.

Azon jelölnél, hallgatónál, légijármű-vezetőnél, akinél a presbyopia eléri, vagy meghaladja az 1,0 D-át, a repülőalkalmasság elbírálása érdekében a refrakció formáját és fokát cycloplegiával, azaz az akkomodáció lehető legteljesebb kikapcsolásával kell vizsgálni.

A refraktometriával (skiaszkópia, autorefraktometria) kapott eredményeket szubjektív módszerrel (üveggel) ellenőrizni kell. A cycloplegiát 1:5000 arányú atropin oldattal (három alkalommal 1-2 csepp, 5-5 perces időközönként mindkét szembe) szükséges előidézni. Az akkomodációs spasmus gyanúja esetén 1%-os atropin oldat alkalmazandó.

A szakszemélyzet tagja és a hallgató a cycloplegiás vizsgálatok után csak akkor repülhet, ha az akkomodációs képesség teljesen visszaállt.

Ha a hangsebesség alatt repülőgépeken szolgálatot teljesítő személynél a refrakciós anomália túllépi a megengedett-normát, de nem többel, mint 0,5 D, s a látásfunkciók jók (a repüléstechnikai minősítés figyelembevételével), különleges elbírálás alapján alkalmas megállapítás tehető.

A szakszemélyzet egészségügyi könyvébe 0,5 D közellátás, túllátás és bármilyen formájú astigmatismus esetében – ha a látásélesség mindkét szemén korrekció nélkül 1,0 – a diagnózis rovatba a szemészeti szempontból egészséges bejegyzés kerül. Ekkor a fénytörés skiaszkópiával rovatban kell a megfelelő megjegyzést tenni.

151.	Akkomodációs zavarok 1. az akkomodáció bénulása vagy állandó spasmusa az egyik vagy mindkét szemén, sikertelen kórházi kezelés után 2. presbiopia: 2,5 D mindkét szemén 3. presbiopia: 2,5 D és annál magasabb az egyik vagy mindkét szemén	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
		E	E	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS	KLGS
		E	E	E	E	E	E	E	E	A	A

Az akkomodáció állandó spasmusa miatt gondos komplex vizsgálatokat kell végezni, neurológus, belgyógyász és más szakorvosok részvételével. Abban az esetben, amikor az akkomodáció spasmusát idegrendszeri, belgyógyászati vagy más betegség okozza, a repülőalkalmasság eldöntése az alapbetegség alapján történik.

A korral változó akkomodáció mértékét (presbyopia) a közelpont-meghatározó segítségével kell megítélni. A betűk megvilágításából adódó hibák elkerülése érdekében a közelpont meghatározása sötét szobában, nem vakító, mesterséges fehér fényben, mindkét szemén külön-külön végezendő el.

A Csapody-féle IV. táblázat kartonokra ragasztott szövegét addig kell a vizsgált látóteréből távolítani, míg képes elolvasni (de 35 cm-nél nem nagyobb távolságra). Ha a vizsgált személy a betűket ebből a távolságból nem tudja elolvasni, akkor növekvő erősségű pozitív sphaerikus üvegeket szükséges a szeme elé helyezni addig, amíg nem tudja elolvasni a szavakat.

A 1,5 D-ás presbyopiát kezdeti formának kell tartani, amely a légijármű-vezető alkalmasságot nem befolyásolja. Ha a II–VI. rovat szerinti személynél a presbyopia nem haladja meg a 2,0 D-t, akkor jó látásfunkciók esetén (látásélesség, éjszakai látás stb.) – a repülés különleges elbírálással engedélyezhető. A bi- vagy multifokális korrekciós üveg felírásánál a fő szempont a műszerfal és a lokátorernyő jó látása. Az e célra adott üveg optikai erőssége azonban nem lehet több 2,0 D-nál.

152.	Színlátás zavarai 1. színlátás enyhe zavara (anomalía) 2. színlátás kifejezett zavara (anopia)	E	E	E	E	E	E	E	KLGS	KLGS	KLGS
		E	E	E	E	E	E	E	KLGS	E	E

A színlátást közhasználatban lévő polychromaticus táblákkal kell vizsgálni, amennyiben a színtévesztés foka nem állapítható meg, anomaloscopos vizsgálat szükséges.

A menstruáció okozta esetenkénti indiszpozíció, orvosi vélemény alapján alapul szolgál az aktuális feladatmentességre.

2. számú melléklet a 22/2005. (VI. 14.) HM–EüM együttes rendelethez

Repülőorvosi igazolás szakszolgálati engedély kiadásához

Nyt. szám:

Alakulat:

.....
.....

Név, rendfokozat:

.....
.....

Anyja neve:

.....

Születési év, hely:

.....
.....

A bizottság megnevezése:

.....
.....

Alkalmasság:

.....

Kórisme:

.....
.....

Gyógyító-megelőző utasítás:

.....
.....

A bizottság elnöke:

.....

Dátum:

P. H.

3. számú melléklet a 22/2005. (VI. 14.) HM–EüM együttes rendelethez

Előlap

HM KATONAI LÉGÜGYI HIVATAL

MoD Military Aviation Authority

HATÓSÁGI REPÜLŐORVOSI IGAZOLVÁNY

Flight Medical Certificate

A No számú szakszolgálati engedélyhez.

Érvényes:

.....

Valid until:

Dátum:

.....

Date of issue:

P. H.

.....

hatósági főorvos

Hátlap

Időszakos repülőorvosi vizsgálatok

Negyedéves ROB	Féléves ROB	Negyedéves ROB
Dátum:	Dátum:	Dátum:
P. H.	P. H.	P. H.
.....		
orvos	orvos	orvos

4. számú melléklet a 22/2005. (VI. 14.) HM–EüM együttes rendelethez

számú példány

JELENTŐ ALAKULAT
MEGNEVEZÉSE

Nyt. szám:

HM KATONAI LÉGÜGYI HIVATAL

Budapest

Tárgy: Tájékoztatás az időszakos alkalmassági ellenőrző vizsgálatokról

Fsz.	Név	Rf.	Alkalmasági rovat	Ellenőrző vizsgálatok dátuma				„Ideiglenesen alkalmatlan” napok száma
				Éves	Negyed-éves	Féléves	Negyed-éves	

Keltezés helye és ideje

.....
Alakulat parancsnoka

Készült: 2 példányban

Egy példány: lap

Itsza: 2707

Ügyintéző: (tel.) alapellátást végző orvos

Kapják: 1. sz. példány: Címzett

2. sz. példány: Irattár

III. rész HATÁROZATOK**A Köztársasági Elnök
határozatai****A Köztársaság Elnökének
75/2005. (VI. 14.) KE
határozata****politikai államtitkár felmentéséről**

A Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról és felelősségéről szóló 1997. évi LXXIX. törvény 23. §-a alapján, a miniszterelnök javaslatára

dr. Katona Tamást, a Pénzügyminisztérium politikai államtitkárát e tisztségéből

– más fontos megbízatása miatt –

2005. június 14-i hatállyal

felmentem.

Budapest, 2005. június 9.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Ellenjegyzem:

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

KEH ügyszám: V-1/2259-0/2005.

**A Köztársaság Elnökének
76/2005. (VI. 14.) KE
határozata****közigazgatási államtitkár felmentéséről**

A Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról és felelősségéről szóló 1997. évi LXXIX. törvény 29. § (1) bekezdése alapján, a miniszterelnök javaslatára

dr. Radnai Györgyöt, a Pénzügyminisztérium közigazgatási államtitkárát e tisztségéből

– 2005. június 14-i hatállyal –

felmentem.

Budapest, 2005. június 9.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Ellenjegyzem:

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

KEH ügyszám: V-1/2258/2005.

**A Köztársaság Elnökének
77/2005. (VI. 14.) KE
határozata****közigazgatási államtitkár kinevezéséről**

A Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról és felelősségéről szóló 1997. évi LXXIX. törvény 26. §-a alapján, a miniszterelnök javaslatára

dr. Katona Tamást, a Pénzügyminisztérium közigazgatási államtitkárává

– 2005. június 15-i hatállyal –

kinevezem.

Budapest, 2005. június 9.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Ellenjegyzem:

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

KEH ügyszám: V-1/2259-1/2005.

**A Köztársaság Elnökének
78/2005. (VI. 14.) KE
határozata**

rektori megbízásokról

Az oktatási miniszternek – a fenntartóval egyetértésben tett – előterjesztésére a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvényben foglalt jogkörömben,

az Andrássy Gyula Budapesti Német Nyelvű Egyetemen

dr. Kengyel Miklós egyetemi tanárt

– további – 2005. szeptember 15-től 2007. szeptember 14-ig terjedő időtartamra,

a Debreceni Református Hittudományi Egyetemen

dr. Fazekas Sándor egyetemi tanárt

2005. augusztus 1-jétől 2007. július 31-ig terjedő időtartamra,

a Magyar Képzőművészeti Egyetemen

König Frigyes egyetemi tanárt

2005. július 1-jétől 2009. június 30-ig terjedő időtartamra,

a Széchenyi István Egyetemen

dr. Szekeres Tamás egyetemi tanárt

2005. augusztus 1-jétől 2008. július 31-ig terjedő időtartamra, és

a Színház- és Filmművészeti Egyetemen

Székelly Gábor egyetemi tanárt

– további – 2005. augusztus 1-jétől 2009. május 26-ig terjedő időtartamra

megbízom a rektori feladatok ellátásával.

A Debreceni Református Hittudományi Egyetemen *dr. Fekete Károly* egyetemi tanárnak a Magyar Képzőművészeti Egyetemen *Farkas Ádám* egyetemi tanárnak és a Széchenyi István Egyetemen *dr. Czinege Imre* egyetemi tanárnak rektori megbízása lejártával eredményes munkájáért elismerésemet és köszönetemet fejezem ki.

Budapest, 2005. június 3.

Mádl Ferenc s. k.,

a Köztársaság elnöke

Ellenjegyzem:

Dr. Magyar Bálint s. k.,

oktatási miniszter

KEH ügyszám: V-2/2147/2005.

**VI. rész KÖZLEMÉNYEK,
HIRDETMEÉNYEK**

**A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium Heves Megyei Földművelésügyi Hivatalának
(3301 Eger, Barkóczy út 7., Pf. 145)**

h i r d e t m é n y e

Az FVM Heves Megyei Földművelésügyi Hivatala – a földrendező és földkiadó bizottságokról szóló 1993. évi II. törvény 4/B. §-ának (5) bekezdése alapján –

nyilvános sorsolást

tart a Mátra Mezőgazdasági Szövetkezet – Gyöngyössolymos (jogutódja) használatában lévő, részarány-földtulajdonú földek kiadása céljából.

A sorsolás helye: Gyöngyössolymos, Bartók Béla u. 2–4., Művelődési Ház

A sorsolás időpontjai:

1. 2005. július 21., 10 óra.

A sorsoláson részvételre jogosultak köre: Mátra Mezőgazdasági Szövetkezet – Gyöngyössolymos (jogutódja) gazdálkodási területén még ki nem adott részarány-földtulajdonnal (aranykoronával) rendelkező azon személyek, akik a 2001. évi CXVIII. törvény 5/B. § (1) bekezdése alapján határidőben kérelmet nyújtottak be.

2. 2005. július 21., 11 óra.

A sorsoláson részvételre jogosultak köre: Mátra Mezőgazdasági Szövetkezet – Gyöngyössolymos (jogutódja) gazdálkodási területén még ki nem adott részarány-földtulajdonnal (aranykoronával) rendelkező személyek.

A sorsolásra kerülő földrészletek:

Település: Gyöngyösoroszi (külterület)

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	Összes AK érték	Sorsolandó AK érték	Terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
0113/9	szőlő	2,0088	97,83	97,83	

Település: Gyöngyössolymos (külterület)

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	Összes AK érték	Sorsolandó AK érték	Terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
07/3	gyep (legelő)	0,8856	1,07	1,07	
040/147	szőlő	0,7204	23,77	23,77	
040/205	szántó	0,0883	1,17	1,17	
040/207	szántó	0,0428	0,56	0,56	
040/225	szőlő	0,3080	10,16	10,16	
040/239	szántó	0,4719	6,23	6,23	
071/119	gyep (legelő)	0,1699	0,24	0,24	
0100/49	szántó	0,1687	3,22	3,22	
0100/51	gyep (legelő)	0,0756	0,05	0,05	
0121/25	szántó	0,0341	0,65	0,65	
0121/67	szántó	0,0838	1,60	1,60	
0134/6	szőlő	0,1414	6,89	1,87	
0134/39	szőlő	0,1438	7,00	7,00	
0142/5	szántó	0,2985	3,94	3,94	
0149/5	szántó	0,1349	1,78	1,78	
0151/27	szántó	0,4186	8,00	8,00	
0204/13	szőlő	0,0607	2,96	2,96	
0232/64	szőlő	0,2986	14,54	14,54	
0236/9	szőlő	0,3107	15,13	2,85	
0236/91	szőlő	1,5654	76,23	76,23	
0236/92	szőlő	0,8999	43,83	43,83	
0236/93	szőlő	1,2733	62,01	62,01	
0272/4	gyep (rét), erdő	63,4679	269,48	5,70	
07/3	gyep (legelő)	0,8856	1,07	1,07	
040/147	szőlő	0,7204	23,77	23,77	
040/205	szántó	0,0883	1,17	1,17	
040/207	szántó	0,0428	0,56	0,56	
040/225	szőlő	0,3080	10,16	10,16	
040/239	szántó	0,4719	6,23	6,23	
071/119	gyep (legelő)	0,1699	0,24	0,24	
0100/49	szántó	0,1687	3,22	3,22	
0100/51	gyep (legelő)	0,0756	0,05	0,05	
0121/25	szántó	0,0341	0,65	0,65	

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (ha, m ²)	Összes AK érték	Sorsolandó AK érték	Terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
0121/67	szántó	0,0838	1,60	1,60	
0134/6	szőlő	0,1414	6,89	1,87	
0134/39	szőlő	0,1438	7,00	7,00	
0142/5	szántó	0,2985	3,94	3,94	
0149/5	szántó	0,1349	1,78	1,78	
0151/27	szántó	0,4186	8,00	8,00	
0204/13	szőlő	0,0607	2,96	2,96	
0232/64	szőlő	0,2986	14,54	14,54	
0236/9	szőlő	0,3107	15,13	2,85	
0236/91	szőlő	1,5654	76,23	76,23	
0236/92	szőlő	0,8999	43,83	43,83	
0236/93	szőlő	1,2733	62,01	62,01	
0272/4	gyep (rét), erdő	63,4679	269,48	5,70	

A sorsolás nyilvános, azon bárki jelen lehet.

Több részarány-tulajdonos egyezségen alapuló írásbeli igényét, valamint a kisorsolt földrészekre vonatkozó csere-megállapodásokat a Földművelésügyi Hivatal figyelembe veszi. Az egyezségen alapuló közös igényt a sorsolás kezdetéig a helyszínen, a cserét – amely csak a tulajdonba adható földrészekre vonatkozik – a sorsolást követő 15 napon belül lehet a Földművelésügyi Hivatalhoz benyújtani.

A sorsolás a helyben szokásos módon is meghirdetésre kerül.

A sorsoláson bármely okból meg nem jelenő jogosult később a mulasztásra hivatkozva semmiféle jogot nem érvényesíthet, ebből az okból a sorsolás eredménye nem változtatható meg.

A megjelenésben akadályozott érdekelt személy szabályszerű meghatalmazással ellátott meghatalmazottal képviselheti magát.

Akinek a nyilvános sorsolás jogos érdekét érinti vagy sérti, törvénysértésre hivatkozással a sorolást követő 48 órán belül a Fővárosi és Pest Megyei Földművelésügyi Hivatalhoz címzett, de a Heves Megyei Földművelésügyi Hivatalhoz (3300 Eger, Barkóczy út 7.) kifogást nyújthat be.

Szabó József s. k.,
hivatalvezető

Helyesbítés: A Magyar Közlöny 2005. évi 72. számában megjelent, a családi gazdaságok létrehozásáról, nyilvántartásba vételéről, működtetéséről, valamint kiemelt támogatásokról szóló 326/2001. (XII. 30.) Korm. rendelet módosításáról szóló 100/2005. (V. 31.) Korm. rendelet 6. §-ának (1) bekezdésében a jogcímcsoport száma helyesen:
„... 10.4.5. ...”

(Kézirathiba)

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

Kormányrendelet felhatalmazása alapján jelenteti meg a Miniszterelnöki Hivatal a Magyar Közlöny mellékleteként a **HIVATALOS ÉRTESÍTŐT**. A lap hetente, szerdánként, tematikus főrészekben hitelesen közli a legfőbb állami, önkormányzati, társadalmi, gazdasági szervek, illetve szervezetek személyi, szervezeti, igazgatási és képzési, valamint a hírközlési tevékenység (frekvenciagazdálkodás, távközlés, postaügy, informatika) közleményeit, továbbá az üzleti élet híreit. Térítési díj ellenében közzétesszük a Kincstári Vagyon Igazgatóság vagyonértékesítési pályázatait, az állami, társadalmi, gazdasági szervezetek, parlamenti pártok, kamarák, helyi önkormányzatok, egyházak, különböző képviseletek közleményeit. Fizetett hirdetésként – akár színes oldalakon is – helyet kaphatnak az Értesítőben a gazdálkodó szervezetek, egyetemek, alapítványok, de magánszemélyek közérdekklődésre számot tartó közlései is.

Őszintén reméljük, hogy a hírek, információk, közlemények egy lapban történő pontos és rendszerezett formában való közreadásával sikerül hatékonyabbá és eredményesebbé tenni előfizetőink tájékozódását a hivatali és üzleti életben. Az érdeklődők számára egyéb hasznos információkat is nyújt a lap.

Az Európai Unió Hivatalos Lapja 2004. május 1-jétől az Európai Unió hivatalos nyelveként magyarul is megjelenik. A hivatalos lap L és C sorozatból áll.

Az L (Legislation) sorozatban kerülnek kiadásra az Európai Unió hatályos jogszabályai, az ún. elsődleges jogforrások (alapító szerződések, csatlakozási szerződések, társulási szerződések), továbbá az alábbi jogforrások: *rendeletek, irányelvek, határozatok*.

Az EU Hivatalos Lapjában történő közzétételt követően az évfolyam és a kötet számára, valamint a megjelenés dátumára hivatkozással, cím szerint, 2004. május 1-jétől folyamatosan tájékoztatást adunk a hivatalos lap L kiadásában megjelenő jogi aktusokról a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő **Hivatalos Értesítőben**.

A lap előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadó 1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6. címén, levélcím: 1394 Budapest 62., Pf. 357; faxszám: 318-6668.

2005. évi éves előfizetési díja: 13 248 Ft áfával.

A **HIVATALOS ÉRTESÍTŐ** egyes számai megvásárolhatók a kiadó közlőnyboltjában: 1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6. Telefon/fax: 267-2780.

MEGRENDELŐ LAP

Megrendelem a **HIVATALOS ÉRTESÍTŐ** című lapot példányban, és kérem a következő címre kézbesíteni:

Megrendelő neve:

címe (város/község, irányítószám):

utca, házszám:

Ügyintéző (telefonszám):

2005. évi előfizetési díj fél évre 6624 Ft áfával ☐

egy évre 13 248 Ft áfával ☐

Számlát kérek a befizetéshez. ☐

Kérjük, a négyzetbe történő X bejelöléssel jelezze az előfizetés időtartamát.

Kelt.:

.....
cégszerű aláírás

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

A jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény rendelkezik – többek között – a Magyar Köztársaság Kormánya hivatalos lapjának, a **Határozatok Tárá**nak megjelentetéséről.

A Határozatok Tárát szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal a Szerkesztőbizottság közreműködésével, évente mintegy 60 alkalommal jelenik meg.

A Határozatok Tára a Kormánynak azokat a határozatait (kétezeres) közli, amelyeknek közzétételét a Kormány elrendelte, továbbá tartalmazza a miniszterelnök határozatait, a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter határozatait, valamint a minisztériumok, az országos hatáskörű szervek, az önkormányzatok közleményeit, hirdetményeit, különféle tájékoztatóit, továbbá azokat a közleményeket stb., amelyeket a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter engedélyez.

A Határozatok Tára megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címén (Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6.; postacím: 1394 Budapest 62, Pf. 357) vagy a 318-6668 faxszámán.

Éves előfizetési díja 2005. évre: 20 424 Ft áfával.

Példányonként megvásárolható a kiadó közlőnyboltjában (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6. Tel./fax: 267-2780).

MEGRENDELŐLAP

Megrendelem a

HATÁROZATOK TÁRA

című lapot példányban.

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házszám:

Az ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma:

2005. évi előfizetési díj egy évre: 20 424 Ft áfával. ☐

fél évre: 10 212 Ft áfával. ☐

Csekket kérek a befizetéshez ☐

Kérjük, a négyzetbe történő X bejelöléssel jelezze az előfizetés időtartamát!

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

A Miniszterelnöki Hivatal és a Belügyminisztérium közös szerkesztésében havonta megjelenő

ÖNKORMÁNYZATOK KÖZLÖNYE

az önkormányzatok számára működésük során hasznos és nélkülözhetetlen tájékoztató forrás.

A kiadvány első három része az önkormányzatokat érintő, újonnan kihirdetett jogszabályokat (törvények, rendeletek – ideértve az önkormányzati rendeleteket is –, alkotmánybírósági és egyéb határozatok) közli. Negyedik főrésze közleményeket, pályázati felhívásokat és tájékoztatásokat (szaktárcák közleményei, az Állami Számvevőszék ajánlásai, az önkormányzatok által elnyerhető támogatások pályázati feltételei, az önkormányzatok éves pénzügyi beszámolóit, alapító okiratok stb.) tartalmaz.

Az **Önkormányzatok Közlönye** előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadó (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) címén (postacím: 1394 Budapest 62. Pf. 357) vagy a 318-6668 fax-számán.

2005. évi éves előfizetés díja: 4968 Ft áfával.

Példányonként megvásárolható a kiadó közlönypoltjában (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6. Tel./fax: 267-2780).

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük az **Önkormányzatok Közlönye** című lapot példányban.

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házszám:

Az ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma:

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

Tisztelt Előfizetők!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy a kiadónk terjesztésében levő lapokra és elektronikus kiadványokra szóló előfizetésüket folyamatosnak tekintjük. Csak akkor kell változást bejelenteniük a 2005. évre vonatkozó előfizetésre, ha a példányszámot, esetleg a címlistát módosítják, vagy új lapra szeretnének előfizetni (pontos szállítási, név- és utcacím-megjelöléssel).

Az esetleges módosítást szíveskedjenek levélben vagy faxon megküldeni.

Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a lapszállításról kizárólag az előfizetési díj beérkezését követően intézkedünk. Fontos, hogy az előfizetési díjakat a megadott 10300002-20377199-70213285 sz. számlára utalják, illetve a kiadó által kiküldött készpénz-átutalási megbízáson fizessék be.

Készpénzes befizetés kizárólag a Közlönyboltban (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6.) lehetséges. (Levél cím: Magyar Hivatalos Közlönykiadó, 1394 Budapest, 62. Pf. 357. Fax: 318-6668).

A 2005. évi előfizetési díjak

(Az árak az áfát tartalmazzák.)

Magyar Közlöny	89 148 Ft/év	Közlekedési Értesítő	22 080 Ft/év
Hivatalos Értesítő	13 248 Ft/év	Kulturális Közlöny	17 112 Ft/év
Határozatok Tára	20 424 Ft/év	Külgazdasági Értesítő	17 940 Ft/év
Önkormányzatok Közlönye	4 968 Ft/év	Munkaügyi Közlöny	13 800 Ft/év
Az Alkotmánybíróság Határozatai	17 112 Ft/év	Oktatási Közlöny	19 872 Ft/év
Bányászati Közlöny	4 416 Ft/év	Pénzügyi Közlöny	27 600 Ft/év
Belügyi Közlöny	22 908 Ft/év	Statisztikai Közlöny	11 868 Ft/év
Egészségbiztosítási Közlöny	19 044 Ft/év	Szociális Közlöny	14 076 Ft/év
Egészségügyi Közlöny	23 736 Ft/év	Turisztikai Értesítő	10 488 Ft/év
Ellenőrzési Figyelő	3 036 Ft/év	Ügyességi Közlöny	5 796 Ft/év
Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Értesítő	16 560 Ft/év	Magyar Közigazgatás	8 556 Ft/év
Gazdasági Közlöny	21 528 Ft/év	Nemzeti Kulturális Alapprogram Hírlevele	4 416 Ft/év
Hírközlési Értesítő	5 796 Ft/év		
Ifjúsági és Sport Értesítő	4 416 Ft/év	Élet és Tudomány	9 936 Ft/év
Igazságügyi Közlöny	14 352 Ft/év	L'udové noviny	2 484 Ft/év
Informatikai és Hírközlési Közlöny	19 872 Ft/év	Neue Zeitung	4 140 Ft/év
Környezetvédelmi és Vízügyi Értesítő	13 524 Ft/év	Természet Világa	5 520 Ft/év
Közbeszerzési Értesítő	94 700 Ft/év	Valóság	6 624 Ft/év

Kibővített Cégek Közlöny CD

2005 januárjától – előfizetői jelzések alapján – az elektronikus Cégek Közlöny olyan területekkel bővül, amelyeket az üzleti környezetben működő felhasználóink jelentős hányada a naprakész információszolgáltatás alapvető részének tekint és igényel.

A továbbra is heti rendszerességgel megjelenő lemez a **Cégek Közlöny** hatályos és hiteles céginformációs adatbázisán kívül ezután a **Közbeszerzési Értesítő** és a **Versenyfelügyeleti Értesítő** című hivatalos lapok információit is tartalmazni fogja.

A kibővített CD 2005. évi éves előfizetési díja: 25%-os áfával 111 900 Ft, fél évre 55 950 Ft.

A 32 éves **Jogtanácsadó** hagyományait viszi tovább 2005 januárjától a **Jogtanácsadó**.

Az új név és formátum olvasóink igényei alapján kibővített tartalmat, új rovatokat és nagyobb oldalterjedelmet is takar.

Szerzőink ezután is olyan elismert szakemberek lesznek, akik elméleti és gyakorlati kérdésekben egyaránt jártasak, a témaválasztásban pedig továbbra is szem előtt tartjuk olvasóink kívánságait.

Az új **Jogtanácsadó** 2005. évi éves előfizetési díja: 5796 Ft áfával, fél évre 2898 Ft áfával.

A HIVATALOS CD JOGTÁR hatályos jogszabályok hivatalos számítógépes gyűjteményének 2005. évi éves előfizetési díjai:

(Áraink az áfát nem tartalmazzák.)

Önálló változat	72 000 Ft	25 munkahelyes hálózati változat	186 000 Ft
5 munkahelyes hálózati változat	120 000 Ft	50 munkahelyes hálózati változat	249 600 Ft
10 munkahelyes hálózati változat	150 000 Ft	100 munkahelyes hálózati változat	436 800 Ft

Egyszeri belépési díj: 7200 Ft.

Facsimile Magyar Közlöny. A hivatalos lap 2005-ös évfolyama jelenik meg CD-n az eredeti külalak megőrzésével, de könnyen kezelhetően.

Hatályos jogszabályok online elérése: a naponta frissített adatbázis az interneten keresztül érhető el a **www.mhk.hu** címen. További információ kérhető a 06 (80) 200-723-as zöldszámon.

Szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a Szerkesztőbizottság közreműködésével.

A Szerkesztőbizottság elnöke: dr. Pulay Gyula. A szerkesztésért felelős: dr. Müller György. Budapest V., Kossuth tér 1—3.

Kiadja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó. Felelős kiadó: dr. Kodala László elnök-vezérigazgató.

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. Telefon: 266-9290.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadónál

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a FÁMA Rt. közreműködésével. Telefon/fax: 266-6567.

Információ: tel./fax: 317-9999, 266-9290/245, 357 mellék.

Példányonként megvásárolható a kiadó Budapest VIII., Somogyi B. u. 6. (tel./fax: 267-2780) szám alatti közlönyboltjában, illetve megrendelhető a **www.mhk.hu/kozlonybolt** internetcímen.

2005. évi éves előfizetési díj: 89 148 Ft. Egy példány ára: 184 Ft 16 oldal terjedelemtől, utána +8 oldalanként +161 Ft.

A kiadó az előfizetési díj évközbéli emelésének jogát fenntartja.

HU ISSN 0076—2407

05.1585 — Nyomja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert.

